

Na titulní straně ilustrační foto Václava Šebka

Reportáže

Neznalost zákona u chodců i řidičů.....2-5
U policistů v Turnově – Český ráj v reálu.....20-23

Otázky pro...

...plk. Mgr. Vladislava Husáka, ředitele SCP
Poctivě vítáme, lumpy vracíme.....6-7

Zahraničí

Důchodci odevzdejte řidičák!.....10
Alkohol jako prevence.....10
Vodka v tabletách.....10-11

Mezinárodní spolupráce

ITS pro ekologickou městskou dopravu.....12-13

Prevence kriminality

M. Brož převzal ocenění Gentleman silnic.....16

Internet

Našli jsme pro vás na internetu/26.....17

Rozhovor

Přírodní krásy i extremismus.....18-19
Policisté u dětí v nemocnici.....19

Filmová novinka

Sherlock Holmes.....25

Z veletrhu

MILIPOL 2009.....26-27

Školství

Celodenní služební příprava Jihočechů.....30-31

Z krajů

Plzeňský projekt zvítězil.....32
Boj o život motorkáře policisté vyhráli.....32
Lady pro 2009.....33
Žena nechtěla komunikovat.....33-34

Křížky u silnice

Taťří skok.....34-35

Z policejních archivů

Papíry na hlavu.....36-37

Případy majora Zahrádky

A je to v pytlí!.....38-39

Kultura

Prorok pro tohle století.....40
Velká pohádka pošťácká.....40
Jen pro silné náтуры.....40

Sport

Opět na kolech.....44
Břízky šestkrát jinak.....45
Regenerační cvičení.....48

**NEZNALOST ZÁKONA
U CHODCŮ I ŘIDIČŮ**
(str. 2-5)

**PREVENCE
SE MUSÍ VYPATIT**

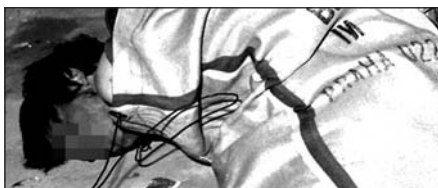
**POCTIVĚ VÍTÁME,
LUMPY VRACÍME**
(str. 6-7)

MILIPOL 2009
(str. 26-27)

**ČESKÝ RÁJ
V REÁLU** (str. 20-23)

**A JE TO
V PYTLÍ !**
(str. 38-39)

**SPORTOVNÍ KLUB
CIZINECKÉ POLICIE
HRADEC KRÁLOVÉ
OPĚT NA KOLECH**
(str. 44)

! ZÁCHRANÁŘI !

ZDRAVOTNÍCI - HASIČI - POLICISTÉ - VOJÁCI - DOBROVOLNÍCI

Prosím, věnujte pozornost nově vzniklým webovým stránkám **www.streszachranaru.cz** zabývajícím se psychosociální problematikou hromadných neštěstí.

Zúčastněte se, prosím, vyplněním elektronického dotazníku na těchto stránkách, výzkumu následků záchranných akcí na psychiku a život záchranářů.

Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR, odbor prevence kriminality

Ředitelka: Mgr. Jitka GJURIČOVÁ

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná
Příjem inzercí v redakci: tel.: 974 816 570 až 577. Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tiskovém PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplní a případné textové chyby v zaslaných inzerátech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Adresa redakce: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4 Tel: 974 816 571, fax: 974 816 846
e-mail: redakce@mvr.cz, <http://www.mvr.cz/clanek/casopisy-policista.aspx>

MK ČR E 5199 ISSN 1211-7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti vyřizuje Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o. obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov
tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: pavel.komarek@tmv.cz Objednávky veřejnosti a zahraničních zájemců vyřizuje: Předplatné tisku, s. r. o. Obchodní úsek Hvoždanská 5-7 CZ - 148 31 Praha 4 Roční předplatné činí 360 Kč Předplatitelům zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin.
Redakční uzávěrka 15. 1. 2010. Číslo 2/16. ročník vychází 8. 2. 2010.

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odštepň závod přeprava, č. j. 23/96, dne 3. 2. 1996. Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpovídá autor. Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

Tiskárna nezodpovídá za nekvalitní výtisků nekvalitního obrazového materiálu dodaného redakci, fotografií od externích spolupracovníků redakce a archivních materiálů z policejních spisů.

Velká dopravně bezpečnostní akce proběhla v Praze koncem loňského listopadu. Policisté kontrolovali dodržování pravidel silničního provozu už od ranních hodin.

Akce vygradovala v nočních hodinách, kdy policisté omezili dopravu v centru města. Kontroly pokračovaly i v dalších dnech.

Velká akce vyvrcholila uzavřením magistrály v oblasti Hlavního nádraží

NEZNALOST ZAKONA

u chodců i řidičů

Policisté mezi dvaadvacátou a druhou hodinou ranní omezili dopravu na magistrále v oblasti Hlavního nádraží, a to v obou směrech. Tím mohli bezpečněji kontrolovat projíždějící vozidla. Po řidičích požadovali doklady, zjišťovali případné požití alkoholu před jízdou a nezapomínali ani na technický stav vozidel. Tato „obr“ akce odstartovala další kontroly policistů, které jsme v Praze mohli vidět v průběhu prvních čtrnácti dnů v prosinci loňského roku.

Vedoucí odboru služby dopravní policie z pražského krajského ředitelství plk. Pavel Švrčula nám řekl, že velké akci předcházelo vyhodnocení dopravní nehodovosti. „...vyhodnotili jsme deset měsíců roku 2009, to se v ulicích hlavního města stalo 12 245 dopravních nehod. Třiatřicet účastníků nehod přišlo o život a dalších 270 utrpělo těžké zranění. Statistiky nám ukázaly i některé zajímavosti. Například nehody, které končí srážkou s chodcem, tvoří z celkového počtu sice pouze něco málo přes čtyři procenta, ale počet usmrcených chodců při těchto nehodách už tvoří jednu třetinu z celkového počtu usmrcených. Tato čísla jednoznačně signalizují, že chodci jsou nejzranitelnějšími účastníky silničního provozu. Další číslo ze statistiky je také za-

jímavé, celých čtyřicet šest procent všech nehod končících srážkou s chodcem zavinili právě chodci. Proto jsme přistoupili k dočasnému navýšení počtu policistů dopravní a pořádkové služby a zaměřili se na chodce,“ řekl Pavel Švrčula.

Policejní hlídky u přechodů

Policisté si nejprve vytipovali nebezpečné přechody pro chodce a společně s městskou policií se domluvili, které přechody, hlavně v dopoledních hodinách, budou zajišťovat strážníci. Na některých přechodech se ukázalo nezbedných chodců o něco více. Někde policejní hlídky působily spíše preventivně, jako u Národního divadla, což nám i dvoji-

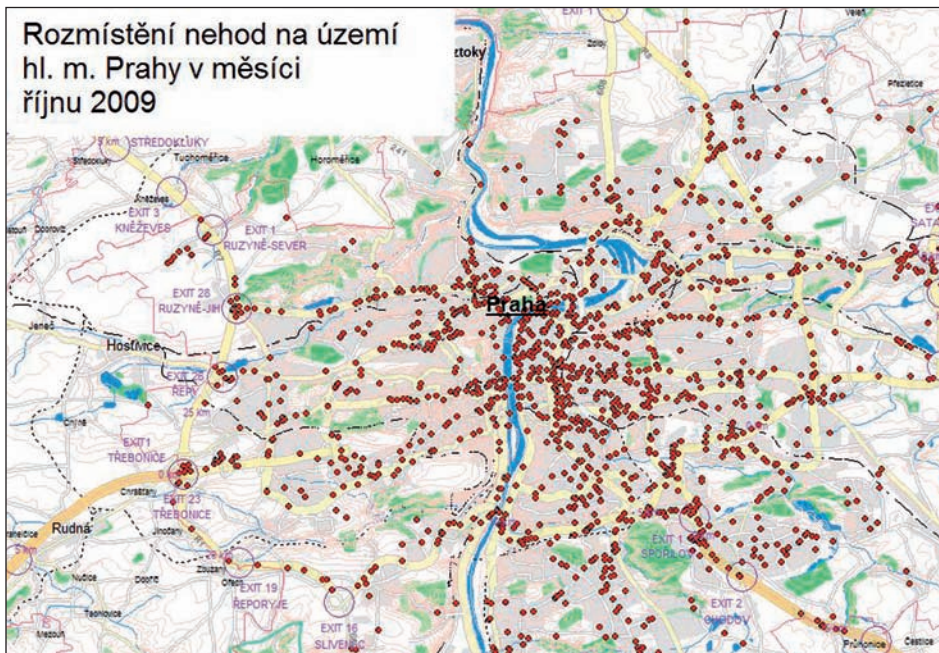

Vedoucí odboru služby pražské dopravní policie plk. Pavel Švrčula

ce policistů potvrdila. S některými chodci to ale doslova cukalo, hlavně když do stanice přijížděla tramvaj a na semaforu pro chodce stále svítil červený panáček. „A to jsou právě ty momenty, kdy dochází k nehodám a mnohdy i smrtelným,“ řekl nám

Rozmístění nehod na území hl. m. Prahy v měsíci říjnu 2009

Kontrolní místa policisté připravili na základě mapky nehodovosti z října 2009

pprap. Adam Kroupa, který s kolegy kontroloval chodce na Palackého náměstí. „Chodci, ať už Pražané, či návštěvníci našeho hlavního města, totiž zapomínají, že také patří mezi účastníky silničního provozu a mají nějaké povinnosti. Například, že nesmí vstupovat na přechod pro chodce, nebo na vozovku, bezprostředně před blížící se vozidlo. Někteří porušují pravidla i teď a když tady nebudeme, budou spěchat na tramvaj a vůbec se nerozhlednou. Víme, že je nic jiného nezajímá než ta jejich tramvaj. Většinou ani nevědí, že i chodec musí dát právě tramvaji přednost a podivují se nad tím. V zákoně O provozu na pozemních komunikacích je mimo jiné uvedeno, že chodec nesmí překovávat zábrany na vozovce, třeba zábradlí. To je ale v ulicích Prahy běžný nešvar, kam patří i nevyužívání podchodů,“ postěžoval si pprap. Kroupa.

U přechodů policisté nesledovali pouze dodržování pravidel ze strany chodců, ale i řidičů motorových vozidel. Měřili rychlost jízdy, kontrolovali technický stav vozidel a pomocí přístrojů zjišťovali případný alkohol. Dále pátrali po hledaných osobách, vozidlech i věcech a kontrolovaným řidičům připomínali jejich zákonné povinnosti. Pro řidiče to bylo „opáčko“ důležitých paragrafů. Například, že jsou povinni před přechodem pro chodce snížit rychlost a umožnit chodci, který je již na přechodu, bezpečně přejít vozovku. Zdůrazňovali, že když před přechodem pro chodce zastaví vozidlo, ostatní vozidla jedoucí stejným směrem musejí také zastavit. „Podobné problémy najdeme i v jiných městech a pokud se stane nehoda na dvouproudové či víceproudové silnici, následky jsou vážné a často i tragické. Řidič v jednom jízdním pruhu zastaví a řidič ve vedlejším jede dál. Následuje rána, křik a posléze z dále slyšíme houkání záchranky, policie a někdy i hasičů,“ rozpovídal se jeden z dopraváků druhého policejního obvodu, který sledoval hříšníky v ulici Plzeňská v Praze 5.

ci dva. V podvečer Na Florenci v Praze 1 zase začal řidič předjíždět před ním stojící vozidlo, a to bez dostatečného rozhledu a navíc před značeným přechodem pro chodce. Při nebezpečném manévru srazil přecházející ženu, která při střetu utrpěla zranění, skončila v péči lékařů a řidič dokonce z místa nehody ujel. „Ve všech případech šlo o nepozornost chodců i řidičů, podceňovali nebezpečí,“ zhodnotil nehody s chodci plukovník Švrčula.

Uzavření magistrály, kontrola řidičů i vozidel

Řidiči, kteří v den velké dopravní akce projížděli po dvaadvacáté hodině kolem Hlavního nádraží, ať již směrem ven z metropole, nebo mířily na Prahu 7, museli sundat nohu z plynu. Velká blikající deska v obou směrech všechny upozorňovala, že se musí zařadit do jednoho jízdního pruhu a že se v prostoru před nádražím asi něco děje. Řidiči téměř krokem míjeli

Mladému řidiči Dräger alkohol v dechu nezjistil

Dopravní nehody

Neukázněnost chodců i řidičů bohužel dobarvují následující nehody. Ty se v hlavním městě staly hned první den velké dopravní akce. V ten den bylo v pražských ulicích mnohem více policistů než obvykle. Přesto dopraváci zaznamenali hned několik nehod, na kterých se podíleli jak řidiči, tak i chodci. „Nehodáři“ nejprve vyjžděli do desátého pražského obvodu. Už dopoledne se v ulici Švehlova stala vážná nehoda. U jedné z autobusových zastávek se rozhodla devatenáctiletá dívka přeběhnout silnici. Bylo jí zatěžko využít k tomu opodál umístěný přechod pro chodce, a tak do vozovky vstoupila zpoza přední části stojícího autobusu v zastávce. V té době bohužel kolem zastávky projíždělo nákladní vozidlo, pod jehož kola dívka, zřejmě ve své zbrklosti, přímo vstoupila. O dvě hodinky později se střetlo osobní vozidlo s chodcem na ulici Českomoravská ve Vysočanech.

Obdobné nehody řešili policisté v ulici Koněvova na Žižkově, na křižovatce ulic Sulická a Zálesí na Lhotce a v ulici Rooseveltově v Bubenči, kde byli dokonce chod-

několikametrový úsek, kde jedna policejní hlídka za druhou stavěla a kontrolovala projíždějící vozidla.

Sotva odjela posádka modré oktávie, už dvoučlenná hlídka stavěla další škodovku. „Dobrý večer, pane řidiči, silniční kontrola, prosím předložte mi osobní doklady i doklady k vozidlu.“ Zákonným způsobem oslovovali policisté muže i ženy za volantem. Jeden z policistů zkontroloval doklady a osobní údaje prověřil v databázi celostátně hledaných osob. Druhý vyzkoušel dechové schopnosti řidiče, to když za pomoci přístroje zjišťoval případný alkohol. Nakonec následovala kontrola technického stavu vozidla. Cesta kontrolovaných vozidel se sice o několik minut prodloužila, ale posádky vozidel ani neprotestovaly a většinou s takto rozsáhlou akcí vyslovily souhlas.

První den velké dopravní akce policejní hlídky zkontrolovaly více než dva tisíce vozidel a zjistily téměř čtyři sta přestupků. Uložily tři sta padesát pokut v celkové částce vyšší než dvě stě tisíc korun. Za zmínku jistě stojí šestadvacet chodců hříšníků, kteří zaplatili pokutu. U řidičů se mezi opakující přestupky dostala rychlá jízda, špatný tech-

Dopravní policista prověřuje, zda kontrolovaný řidič není v databázi celostátně hledaných osob

nický stav a jízda bez pásů, neboli – zádržného systému. Před jízdou se alkoholem posilnilo hned čtrnáct z kontrolovaných řidičů.

Aby vše klapalo

Celé velké dopravní akci, která v závěru loňského roku v Praze probíhala, šéfoval mjr. Mgr. Josef Šašek, vedoucí skupiny dohledu nad silničním provozem z oddělení řízení dopravy. „Na dopravně bezpečnostním opatření se nepodíleli pouze dopravní policisté,“ začal skromně po skončení akce Josef Šašek hodnotit a pokračoval. „Velice dobrou spolupráci máme s cizineckou policií. Stačí zavolat, že plánujeme větší akci a bez problémů se k nám přidají. Kolegové z ciziny kontrolují cizince a jejich doklady a zjišťují, zda nemají doklady falešné. Taky pátrají po cizincích celostátně hledaných a většinou jim spolupráce přinese dobré výsledky. Další jsou strážníci Městské policie. Ti zase pro změnu kontrolují řidiče taxi. Dobré kontakty máme i s pracovníky odboru dopravy z Magistrátu hl. m. Prahy. Pokud při kontrole nemůžeme zjištěný přestupek projednat, magistrátní úředníci se k nám připojí a přímo na místě zahájí správní řízení. Na velké akci se podílejí i pracovníci z odboru dopravních přestupků, rovněž z pražského magistrátu. Reagují na případy, kdy u řidiče zjistíme alkohol, na místě zahájí správní řízení a takovému řidiči odeberají řidičský průkaz. Já jsem na pozici vedoucího skupiny dva roky a celou dobu bez problémů spolupracujeme.“

U kontrol, kde omezujeme dopravu a provoz nasměrujeme do jednoho jízdního pruhu, nesmí chybět vozidlo s Lookem. Jedná se o zařízení, které dle registrační značky prověřuje každé projíždějící vozidlo. Takto vybavený policejní vůz stojí na začátku omezení dopravy. Policista pomocí Looku zjistí, zda registrační značka vozidla není v celostátním pátrání a zda typ a barva projíždějícího auta souhlasí s informacemi v evidenci vozidel. Pokud něco nesouhlasí, policista pomocí vysílačky informuje kontrolující hlídky a jedna z hlídek vůz zastaví. Někdy řidič na signál k zastavení nereaguje

a pokračuje v jízdě dál. Mnohdy dokonce policista musí uskakovat, aby ho vozidlo nesrazilo. Bohužel i takové případy se stávají, a proto stojí za poslední kontrolující hlídkou další policejní vozidlo. Dvoučlenná posádka policistů z pohotovostní motorizované jednotky sedí ve vozidle a poslouchá vysílačku. Pokud zaslechnou, že je nějaký problém s registrační značkou a typem či barvou vozidla, už jsou ve střehu a připraveni vůz zastavit. Vyjíždějí za vozidlem, které staví za pomoci světelné signalizace s nápisem STOP. Vzpomínám si, že jednou kolegové z pohotovostní jednotky pronásledovali vozidlo téměř po celé Praze a řidiče zastavili až ve Středočeském kraji. Nezastavit na výzvu policie a ujet, to řidiči nepomůže.

Při jedné takto velké akci jsme zase měli případ, kdy dopravní policisté dostali informaci o pohřešované osmnáctileté slečně, která odešla z domova. Její matka policistům řekla, že by se dcera mohla pohybovat ve vozidle a uvedla typ, barvu i registrační značku. Měli jsme štěstí, protože uvedené vozidlo projíždělo velkou dopravní akcí. Auto hlídka zastavila, a protože pohřešovaná slečna měla být ve vozidle v doprovodu neznámého muže, vyrojilo se u vozidla hned několik ozbrojených policistů ze zásahové jednotky. Pohřešovaná dívka opravdu ve vozidle byla, tolika policistů se lekla a její vystrašené oči si pamatuji dodnes.“

K zajištění zvýšeného dozoru v průběhu čtrnáctidenní dopravní akce přijali pražští policisté hned několik opatření. Vedení dopravního odboru nasadilo maximální počet policistů z odboru řízení dopravy a podobně se do akce zapojili i dopravní policisté z jednotlivých pražských obvodů. Policisté co nejvíce využívali techniku k měření rychlosti i k dokumentaci a rychlost měřili na předem vytipovaných místech dle mapy dopravních nehod. Kontrolovali i na místech, kde opakovaně řidiči porušují pravidla silničního provozu, jako je rychlá

Ke kontrole dalšího řidiče se připravuje i dopravní policistka

jízda, jízda v pruzích, nedání přednosti, nebo dokonce otáčení se s vozidlem v řízené křižovatce. V průběhu čtrnácti dní se také zvýšil počet uniformovaných policistů v místech, kde se pohybuje více osob, jako jsou školy, kulturní či sportovní střediska nebo větší přechody pro chodce.

První prosincový den proběhla samostatná dopravně bezpečnostní akce s využitím vrtulníku. Vrtulník policistům pomáhal při pátrání po odcizených vozidlech a zaměřil se na nákladní vozidla na Jižní spoje. Z výšky posádka mohla lépe kontrolovat dodržování zákazu vjezdu do středního a levého jízdního pruhu. Zjištěné přestupky získávaly policejní hlídky v terénu, které provoz na této velké a problémové komunikaci sledovaly. Došlo i na kontrolu nákladních vozidel. Dopraváci prověřovali dodržování zákazu vjezdu vozidel s celkovou hmotností nad 6 tun a přepravu nadměrných nákladů na území hlavního města.

Závěrečné hodnocení

A co přinesla čtrnáctidenní dopravně bezpečnostní akce v naší metropoli? Každý den v ulicích, oproti běžnému výkonu služby, dohlíželo nad bezpečností a plynulostí silničního provozu zhruba o dvacet procent policistů více. Přesto přímo před jejich očima chodci přecházeli na červenou či mimo vyznačený přechod pro chodce a ještě se divili, když jejich chování muži zákona ocenili uložením blokové pokuty. Přitom oddělení dopravních nehod v průměru denně v Praze zaznamenává 4–5 dopravních nehod s účastí chodce. „Dopravně bezpečnostní akce se zúčastnilo několik stovek policistů. Celkem zkontrolovali 17 282 motorových vozidel a zjistili

Look odhalil nesrovnalosti s registrační značkou a informace přes vysílačku policista předává kontrolujícím hlídkám

2 672 přestupků. Přestupky páchali i chodci a téměř tři sta z nich za své neuvážené chování zaplatilo pokutu. Celkově policisté uložili dva a půl tisíce blokových pokut v hodnotě převyšující dva miliony korun,“ řekla tisková mluvčí pražského krajského ředitelství kpt. Bc. Andrea Zoulová. Řidiči nejčastěji více sešlápli plyn a překračovali povolenou rychlost, tento prohřešek policisté zjistili u dvanácti set kontrolovaných. Další přestupky se týkaly nevyhovujícího tech-

Přestože výsledky zmiňované dopravní akce ukazují, že účastníci silničního provozu páchají přestupky i přes přítomnost policistů v ulicích, policie celou akci hodnotí pozitivně. Poslední měsíc v roce se již tradičně řadí k měsícům se zvýšenou nehodovostí. Zvýšený počet policistů v silničním provozu se jistě nemalou měrou zasloužil o omezení počtu závažných dopravních nehod.

„Za vysokým počtem nehod, a to nejen v Praze, ale v celé České republice, je bohužel hluboká neznalost zákona upravujícího pravidla provozu na pozemních komunikacích. Mnozí občané neznají zákon, a tudíž ho ani nedodržují. Přitom tento zákon jasně stanoví práva a povinnosti chodců, řidičů i dalších účastníků silničního provozu, například cyklistů,“ říká Josef Šašek. „Neukáznění jsou jak řidiči, tak i chodci, jako by jim nechtěli být nic

Dvoutýdenní dopravní akce vyhodnotil mjr. Mgr. Josef Šašek, který bezpečnostnímu opatření velel

nického stavu vozidel a někteří řidiči zapomínali, že jsou ve vozidle také bezpečnostní pásy. Téměř třicet řidičů usedlo za volant poté, co se posilnilo alkoholem.

Na rozsáhlé akci mohli Pražané vidět i policisty z Preventivně informačního oddělení, kteří se prioritně zaměřovali na chodce. Pomocí letáků a brožur s dopravní tematikou apelovali na pěší účastníky silničního provozu. Mimo jiné zdůrazňovali i důležitost výchovy v rodině.

... další hlídky kontrolovaly řidiče a jejich jízdu na křižovatkách

dlužní. Mnohdy vysvětlování a domluvy nepomáhají a když policisté přikročí k pokutě, rozčilují se,“ zakončil naše povídání vedoucí skupiny dohledu nad silničním provozem.

**Eva BROŽOVÁ
Foto Václav ŠEBEK
a archiv PČR**

Policisté kontrolovali dodržování pravidel přímo v silničním provozu ...

plk. Mgr. Vladislava Husáka, ředitele Služby cizinecké policie

Služba cizinecké policie doznala po 21. prosinci 2007, tedy po vstupu České republiky do schengenského prostoru, značných změn. Můžete nám její současné fungování přiblížit a upřesnit, jaké jsou úkoly SCP?

Služba cizinecké policie je útvar s celostátní působností, která v současné době má něco víc než 4 500 policistů a zaměstnanců. Je rozdělena do sedmi oblastních ředitelství, což tedy nekoresponduje ani se starými kraji, ani s novým uspořádáním, nicméně je to struktura, která je v tuto chvíli vyhovující. 7 oblastních ředitelství je rozděleno na dalších 43 inspektorátů cizinecké policie a k tomu máme 5 inspektorátů cizinecké policie na mezinárodních letištích. Současné uspořádání bylo projednáno na poradě policejního prezidia 6. listopadu 2009 a bylo jednoznačně konstatováno, že personální vybavení, organizační struktura, úkoly a jejich plnění jsou v dobrém stavu, kdy po změně struktury vstupem do Schengenu jsme v průběhu zhruba dvou let našli optimální model, který je funkční a má jistou perspektivu. Samozřejmě jako každá organizační struktura i ta naše bude průběžně podrobována určitým revizím, abychom mohli reagovat na situaci v oblasti nelegální migrace, abychom mohli reagovat na situace kolem povolování vstupu a pobytu a abychom mohli reagovat na další aktivity Služby cizinecké policie. Pro nás tento závěr znamená, že období jakési nejistoty existence Služby cizinecké policie skončilo, zaměstnanci mohou být naprosto v klidu. Naše práce je perspektivní a v rámci služby žádné zásadní organizační změny, které by způsobovaly možnost ztráty služebního místa některých kolegů nebo kolegů, absolutně nepřicházejí v úvahu. V rámci této porady bylo zároveň řečeno, že je třeba optimalizovat některé skupiny, některá oddělení, k čemuž jsme přistoupili, a v současné době probíhá analýza činnosti na jednotlivých pracovištích. Cílem bude vyvážit zatížení jednotlivých pracovníků na úseku povolování pobytu cizinců na našem území. V současné době například dochází k tomu, že jeden policista obhospodařuje 100 cizinců a na jiném útvaru obhospodařuje jeden policista 700 cizinců. Zatíženost je zcela evidentně rozdílná, chceme se dostat k průměrnému číslu na všech útvarech.

Ředitelství služby cizinecké policie je nadáno metodickou, kontrolní a odvolací pravomocí v rámci správního řízení a disponuje velkým množstvím aktivit směrem do zahraničí. Prostřednictvím Ředitelství služby cizinecké policie se zajišťuje veškerá agenda směřující k Evropské unii, k Schengenu, FRONTEXU a dalším mezinárodním organizacím. Poměrně důležitou roli jsme sehrávali při Předsednictví EU v prvním pololetí loňského roku, kdy naši

policisté a policistky měli na starosti celou řadu jednání, která se konala v rámci ČR v segmentu nelegální migrace, v segmentu vízového informačního systému, falešných dokladů a dalších částí, které cizinecká policie zajišťuje. Zároveň Ředitelství SCP je místem, které zajišťuje kontakt s dalšími partnerskými službami ať už v rámci České republiky, anebo směrem do zahraničí, to znamená s partnerskými službami v tom nejbližším příhraničí a potom i v rámci Schengenu. To je zastrešeno agenturou FRONTEX, což je evropská organizace, která se dá popsat jako pohraniční policie Schengenu. FRONTEX zajišťuje celou řadu mezinárodních operací, kam přispíváme tzv. RABITY. To znamená policisty, kteří mají výcvik a v rámci

zřejmě s detašovanými pracovišti. Úbytek pracovníků byl enormní, v podstatě jsme se dostali na 4 200 systemizovaných policejních míst a necelých 500 míst občanských. Nejtěžší byla změna stylu práce. Po vstupu do Schengenu ČR mohla a v zásadě využívala hraniční přechody a státní hranice k řešení problémů nelegální migrace, ale i k řešení legální migrace. V okamžiku, kdy se tento prostor uvolnil, vlastně není žádné místo, které by stoprocentně filtrovalo příliv lidí přijíždějících do ČR a samozřejmě z ČR odjíždějících. Nebyli jsme ale tak bezbranní, protože jsme se na to poměrně důsledně připravovali, a zejména díky starým schengenským státům, od kterých jsme převzali tzv. know-how, to jsou vědomosti, znalosti a zkušenosti, které získali oni při dlouhole-

POCTIVÉ VÍTÁME, LUMPY VRACÍME

těchto jednotlivých operací, které se FRONTEXEM určují do míst s jistým bezpečnostním rizikem, pracují.

V souvislosti se vstupem do Schengenu bylo převedeno pět inspektorátů cizinecké policie na mezinárodních letištích pod Ředitelství služby cizinecké policie. Před tím byla tato letištní oddělení začleněna do oblastních ředitelství. Zajišťují vnější schengenskou hranici. Je to jediná vnější schengenská hranice v České republice. Mezinárodních letišť je u nás uznáno pět, je to Praha, Brno, Ostrava, Pardubice a Karlovy Vary.

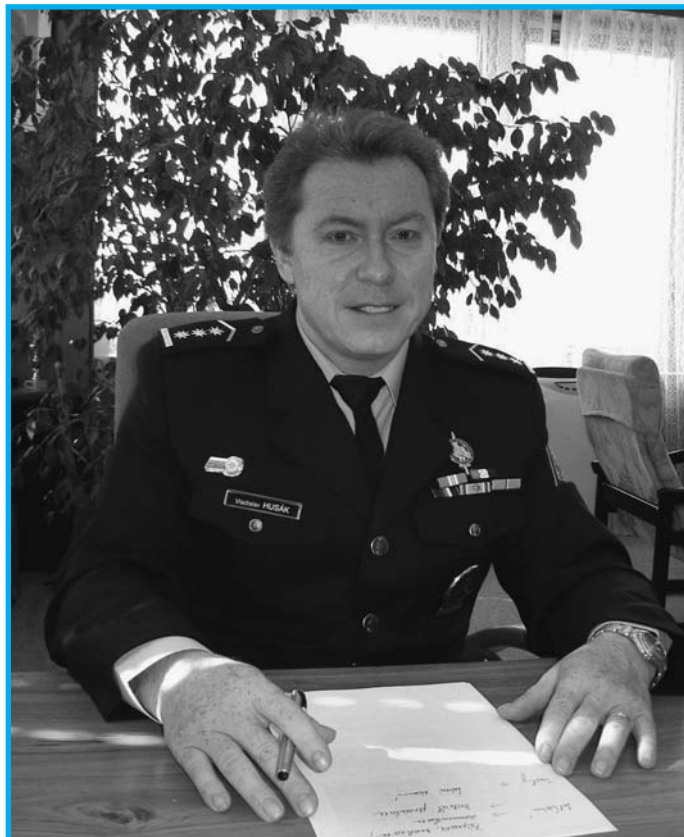
21. prosince loňského roku jsme oslavili dva roky od vstupu do Schengenu, a dlužno dodat, že to byl nejen zásadní okamžik pro celou Českou republiku, ale významně i pro SCP. Služba předtím měla něco víc než 7 000 lidí a dělila se na dvě části. První část byli příslušníci na hraničních přechodech, druhá na odděleních cizinecké policie ve vnitrozemí. Vstupem do Schengenu byla celá část pohraniční policie zrušena a systemizována tabulková místa byla převedena do teritoriální policie. Ze služby se odčerpalo necelých 3 000 lidí a v současné době vykonávají službu v rámci základních útvarů P ČR a dalších útvarů s celorepublikovou působností. Pro nás to znamenalo zásadní zásah do struktury a vlastně tehdy začala vznikat služba v dnešní podobě. Zůstalo oblastní ředitelství, ale základní výkonné složky se vytvořily nově, vzniklo nových 43 plus 5 inspektorátů cizinecké policie samo-

tém, řekněme „precizování“ jednotlivých postupů v rámci starého Schengenu. Systematika je postavená na několika základních pilířích. Je to zejména policejní spolupráce, je to aktivní výkon funkcí na zastupitelských úřadech, dále jsou to mezinárodní porady, kontroly na dopravních mezinárodních tazích všeho druhu, ať už je to silniční doprava, letecká, nebo železniční, a posledním pilířem jsou inspektoráty cizinecké policie, které povolují pobyt cizinců.

Čekala nás tedy celá řada poměrně složitých změn v organizaci práce, začali jsme využívat systém tzv. vnitrozemského schengenského pátrání. Je to specializovaná kontrola, která je prováděná zkušenými policisty SCP za využití celé řady technických prostředků. Ať už jsou to komparátory, lasery, UV lampy, čtečky, zvětšovací přístroje atd. Kontrola je směřována do míst, kde se po vyhodnocení bezpečnostní situace dá předpokládat, že půjde o určitý tah cizinců možné nelegální migrace.

SCP měla v minulém roce pět následujících priorit:

1. Předsednictví ČR v EU a v Radě EU;
2. Participace na zahraničních aktivitách;
3. Stabilizace Služby cizinecké policie v rámci reformy P ČR;
4. Definování poslání SCP jako policejní služby zajišťující bezpečnost pro všechny občany;
5. Eliminace dopadů hospodářské krize

účast na jednotlivých operacích FRONTEXU. To vidíme jako jednu z našich nejtěžejnějších činností v zahraničí. Nechtěl bych ale opomenout naši mezinárodní aktivitu přes hranici, kterou dneska, po dvou letech, už vnímáme jako zcela normální. Pravidelně komunikujeme se všemi

zahraničními partnery.

Stabilizace SCP je zcela evidentní a jasný úkol nejen náš, ale týká se celé policie.

Chceme se v letošním roce připojit k některým projektům, jako je P 1000. V první vlně jsme nebyli zařazeni, nyní to chceme napravit. Musíme si uvědomit, že na našich inspektorátech cizinecké policie je odbavováno ročně mnoho set tisíc osob, jsou to cizinci, a my děláme tímto naší policii image. Předpokládám, že se nám to podaří prosadit.

Naším cílem v letošním roce je ještě více pomáhat lidem, kteří se dostali do nepříznivé životní situace. Modelem byl projekt Dobrovolných návratů, kdy někteří cizinci přišli u nás v důsledku krize o práci a byli ve velice složité životní situaci. Byli postaveni před rozhodnutí, zda tady zůstat, bojovat o přežití a možná někdy i nekalými způsoby a mít nejistou budoucnost, anebo se vrátit do země původu za přispění českého státu a po uklidnění situace se případně vrátit zpět. Projekt spolu s odborem migrační a azylové politiky SCP zajišťovala, podařilo se splnit jeho záměr, který byl schválený vládou České republiky. Po jeho skončení bylo konstatováno, že se z republiky vzdálilo více než 2 000 osob v části legálně pobývajících. Na podzim jsme zkusili projekt Dobrovolných návratů nelegálně pobývajících osob na našem území, kdy jsme si nebyli jisti, zda se nám nějaký „nelegálové“ přihlásí, ale nakonec se jich přihlásilo 169 a z ČR se vzdálili. Je to určitě neoptimálnější metoda, rozhodně lepší, než je mít neustále pod kontrolou a vynakládat další finanční prostředky. Finanční příspěvi dostali tito lidé na letenku domů a na určitý rozjezd do života, zpočátku to bylo 500 eur, později 300. Státu se to rozhodně vyplatí, protože to vyjde levněji než náklady na

život člověka žijícího u nás bez zaměstnání, páchajícího trestné činy apod. U mnoha z nich jsou také problémy se zdravotním pojištěním a s tím je spojena celá řada dalších nákladů.

V tomto roce se chceme ve velké míře věnovat preventivním projektům směřujícím k cizincům. V rámci cizinecké policie tomu nebylo úplně zvykem, my jsme vytvořili místa preventistů na jednotlivých oblastních

ředitelstvích a chceme se zaměřit na zhruba půl milionu cizinců žijících na našem území. Chtěli bychom je v rámci projektů v první řadě informovat, aktivně s nimi spolupracovat, chtěli bychom jim nabídnout zkvalitnění našich služeb a zajistit si i určitou zpětnou vazbu od nich k nám, protože ne vždy jsou s naší prací tito cizinci spokojeni. Chceme, aby se komunikace s cizími příslušníky vedla na kvalitní úrovni a připravované projekty by tomu měly napomoci. Od loňského roku probíhá generální projekt nazvaný Poctivé vítáme, lumpy vrátíme, v běhu jsou i jednotlivé podprojekty jako je Partnerská Evropa, jako je podprojekt Závoj nebo Stop černým účelům zaměstnávání a další.

Na rukávech služebních uniforem vašich policistů se objevil nový znak. Řekněte jaká je firemní kultura vaší služby?

Služba cizinecké policie je svébytnou sebevědomou službou, a tak jako každá taková služba potřebuje mít nějaký svůj symbol. My jsme v loňském roce vedli velkou diskusi o tom, jak by měla být SCP prezentována. Padlo množství různých názorů. Některé byly novátorské, některé byly tradiční, každopádně po konzultaci s Vojenským historickým ústavem a jeho managementem jsme se vývojem dostali k tomuto novému znaku cizinecké policie. Znak byl slavnostně pokřtěn v Panteonu Národního muzea za účasti ředitele muzea, prvního náměstka ministra vnitra, ředitele Vojenského historického ústavu a dalších pracovníků jak SCP, tak P ČR. Myslím si, že jsme navázali na tradiční symbol ochrany ČR zvenčí. Je to starý chodský znak, chodský pes symbolizuje právě ochranu státní hranice, byť my ji dnes nechráme postaru, chráníme ji jinými metodami. Ctíme tradice a historii. Znak na rukávech příslušníků SCP deklaruje, že jsme tady na ochranu České republiky, na regulování vstupu a pobytu cizinců. A tak jak chodský pes vypadá, tak může být milý, hodný a tulit se k tomu, kdo si to zaslouží, anebo může toho, kdo si to zaslouží, ošklivě pokousat. Podobně se prezentuje i práce Služby cizinecké policie.

**Děkuji za rozhovor
Dagmar LINHARTOVÁ
Foto archiv SCP**

na bezpečnostní situaci České republiky po linii SCP.

Pro letošní rok máte stanoveny nové priority nebo obdobné?

Priority na rok 2010 se kromě drobných změn shodují s loňskými. Například prioritou zůstává, naopak, budeme ji nadále podporovat ještě více. Naše jedna z nejzásadnějších aktivit pro tento rok je vysílání tzv. imigračních policejních důstojníků, což jsou pracovníci, kteří jsou začleněni do systémizace zastupitelského úřadu a jsou nápomocni konzulárním úředníkům při provádění pohovorů a agendy, která následně končí na našich inspektorátech a má za výsledek umožnění vstupu člověka do České republiky. Máme vytypované některé destinace, které jsou vyhodnoceny jako bezpečnostně rizikové. Zkoumáme zde validitu materiálů, které ten člověk předkládá, důvěryhodnost jeho žádosti, ale i kvalitu těchto dokladů. Trošku jiné zaměření je ale např. operačního důstojníka v Káhiře, která je pověstná hodně vysokým počtem buď pozmeněných, nebo přímo falešných dokladů, a náš pracovník zajišťuje, aby do leteckého provozu byli vpuštěni jen lidé vybavení pravým dokladem. Je to velice složitá věc, protože náš člověk je v cizím prostředí, na cizím letišti a bohužel tamější personál letiště moc nestojí o to, aby se v dokladech zaváděl pořádek. Obsazujeme i další místa na různých zastupitelských úřadech, např. v Kyjevě, Lvově, Doněcku, Moskvě, Ulanbátaru, Hanoji. Každý rok se destinace přehodnocují, případně rozšiřují, podle bezpečnostní rizikovitosti. To je aktivita pro náš stát velice důležitá a podporovaná.

Celá řada našich dalších aktivit se odehrává prostřednictvím FRONTEXU, jak jsem o tom již hovořil. S tím je spojená naše

Setkání s postiženým policistou

V prosinci loňského roku pozval starosta města Třešť Vladislav Nechvátal ve spolupráci s Nadací policistů a hasičů – vzájemná pomoc v tísní bývalého policistu Zdeňka Mifku. Zdeněk Mifka je jeden ze čtyřiačtyřiceti policistů a hasičů, kteří utrpěli při výkonu služby natolik vážná zranění, že už nemohou svoji profesi vykonávat. Setkání, které se uskutečnilo u příležitosti jedenáctiletého výročí od tragické události, se zúčastnili i další policisté a hosté.

Zdeněk Mifka byl dopravní policista – nehodář. V prosinci roku 1998 vyšetřoval s kolegy dopravní nehodu. Oba při práci srazilo další vozidlo, které místem projíždělo nepřiměřenou rychlostí a dopravní

nehody, policejního vozidla ani policistů si řidič vůbec nevšiml. Oba policisté utrpěli při nehodě vážná zranění. U pana Mifky tato zranění byla bohužel nevratného charakteru a od této události je v invalidním důchodu.

S prací policisty, která ho nesmírně bavila, neboť pomáhal těm, kteří jeho práci potřebovali, musel bohužel skončit. Řidič, který Zdeňka Mifku zranil, byl později odsouzen za trestný čin ublížení na zdraví.

Zástupce vedoucího Obvodního oddělení Policie ČR v Telči Stanislav Pyka, vyřídil Z. Mífkovi pozdravy od řady kolegů a pozval ho k návštěvě oddělení. Bývalého kolegu ujistil, že pro něj velice rádi přijedou a zase ho odvezou zpět domů.

Invalidní Zdeněk Mifka je jeden z bývalých policistů, kteří se bohužel nemohou zúčastnit nadačních akcí, a proto se zástupce Nadace dohodl se starostou Třešti a setkání připravili přímo na radnici města.

Zdeněk Mifka všem přítomným poděkoval, nejen za připravené setkání, ale i za drobné dárky a pozornosti. Na závěr se svěřil, že se po této vážné nehodě musel znovu učit mluvit, číst i psát a denně pravidelně trénoval celých pět let.

Miroslav BOUDA
pracovník Nadace

LITOMĚŘICKÝ PROJEKT „SENIORI V BEZPEČÍ“

Preventivně informační skupina v Litoměřicích se již několik let intenzivně zabývá prevencí kriminality seniorů. Oslovit starší občany takovým způsobem, aby byli ostražitější vůči zlodějům a různým podvodníkům, však není jednoduché. Stále se vyskytují případy, kdy důvěřiví občané pustí do bytu cizí osobu. Proto jsme se na začátku roku 2018 více zaměřili na spolupráci se starosty obcí a měst celého regionu a požádali o pomoc a o podporu tohoto významného projektu s názvem Seniori v bezpečí.

Postupně se do projektu zapojila města Litoměřice, Roudnice nad Labem, Štětí a Lovosice, dokonce i některé obce. Vytypování občanů (jedná se hlavně o staré, osamělé a tělesně postižené lidi) od nás obdrželi samolepky na dveře, kde mají přesně uvedeno, jak mají postupovat, když se cizí osoba za dveřmi dožaduje vstupu do jejich obydlí. Dále jsme za podpory magistrátů výše uvedených měst předali těmto občanům jednoduché ochranné osobní alarmy. Díky vstřícnosti úřadů a naší vytrvalosti se podařilo uspořádat setkání se seniory v kulturních domech nebo v restauračních zařízeních na různých slavnostních a výročních setkáních této skupiny občanů. Dále jsme se se seniory setkávali v našem preventivně informač-

ním centru na Územním odboru Policie ČR v Litoměřicích, v domech důchodců, v pečovatelských domech a některé, ty nemohoucí, jsme navštívili přímo v jejich bytě. Uspořádali jsme kolem 200 besed a prošli jsme přes 2 500 seniorů v okrese.

Náš projekt nadále pokračuje. Hlavní etapa sice končí, ale pochopitelně jsme si vědomi, že preventivní působení na tyto občany pokračovat musí. K tomu využíváme médií, především regionální televize, tisku a rozhlasu. Zveme si seniory přímo do našeho policejního informačního centra, kde s nimi na dané téma hovoříme. Těší nás, že k nám získali důvěru a někteří z nich, když se cítí ohroženi, zavolají o radu.

Ochránit seniory před pachatelé trestné činnosti není jednoduché, my jsme využili našich možností a snažili se co možná nejvíce přispět k potlačení trestné činnosti na seniorech na Litoměřicku. I když v posledních dvou letech statistické údaje týkající se spáchaných trestných činů krádeží a podvodů v našem okrese klesly, je nám jasné, že pouze soustavné preventivní působení na seniory může přinášet další dobré výsledky.

nprap. Ing. Alena ROMOVÁ

Dárek pro 27 okradených seniorů

Jihočeský kraj – Kriminalisté obvinili trojici pachatelů z krádeží peněz a cenností seniorů na různých místech celé republiky, a to v 27 případech. (Hl. schránka 974 221 116)

Vánoční spravedlnost dnes nadělili okradeným seniorům po celé republice kriminalisté Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje. Zahájili trestní stíhání tří pachatelů. Z pokračujícího trestného činu krádeže, spáchaného formou spolupachatelství, z trestného činu neoprávněné držení platební karty a trestného činu porušování domovní svobody obvinili kriminalisté po několikaměsíčním úsilí muže ve věku kolem 50 let, ženu ve věku kolem 25 let, oba jsou cizinci a jejich spolupachatelku ženu ve věku kolem 50 let z Ostravska. Trojici kriminalisté podezřívají, že po vzájemné předchozí domluvě a s jasným cílem zmocnit se finančních prostředků a cenností od seniorů, měla je tato trojice na různých místech po celé republice v zatím prokázaných 27 případech okrádat. V době od března letošního roku do listopadu „navštěvovaly“ uvedené ženy domácnosti vytypovaných seniorů. Pod různými legendami zjišťovaly uložení peněz poškozených. V nestřeženém okamžiku nalezenou finanční hotovost či šperky kradly.

V březnu letošního roku například v Českých Budějovicích pod záminkou kontroly plynoměru vnikly do bytu bezmála devadesátileté seniorky a z kredence jí odcizily finanční hotovost 25 000 korun. V červenci v Brně je pod legendou vrácení přeplatky za vodu do svého bytu vpustil pětáosmdesátiletý senior a přišel tak o 40 000 korun. V září v Hradci Králové se jedna z žen pod záminkou průzkumu vloudila do bytu seniorky a zabavila ji v koupelně. Mezitím druhá podezřelá vstoupila pootevřenými dveřmi do bytu a odcizila zlaté šperky a po vypáčení pokladničky i finanční hotovost kolem 50 000 korun. V Plzni se například v říjnu jedna z obviněných vydávala za pracovníci charity a staré dáme odcizila finanční hotovost 150 000 korun a šperky.

Muž vždy ženy přivezl na místa krádeží a následně čekal ve vozidle na jejich návrat. Lup si po vzájemné dohodě dělili. V Českých Budějovicích se objevili v šesti případech. V rámci republiky navštívili pachatelé například Písek, Strakonice, Plzeň, Brno, Hradec Králové, Chrudim, Kolín, Jihlavu...

Trojice pachatelů okradla důvěřivým seniorům po celé republice škodu přes 900 000 korun za několik měsíců tohoto roku. Spolupachatelé dokázali využít důvěřivosti, laskavosti i ochoty starších lidí. S ohledem na tuto skutečnost je jednání pachatelů ještě více hodno odsouzení.

Jihočeská policie na případu nadále pracuje, na obviněné kriminalisté podali podnět k návrhu na vzetí do vazby. Kriminalisté zároveň vyzývají další možné poškozené k podání oznámení na lince 158.

Seniori, nepodceňujte preventivní rady policie a svého okolí. Nikoho cizího si do bytu pod žádnou záminkou nepouštějte. Pokud chce u vás někdo něco zkontrolovat, neotvírejte a požádejte o opakovanou návštěvu v době, kdy bude doma ještě někdo z rodiny. Pokud bude „návštěva“ neodbytná, telefonem požádejte některého souseda o pomoc. V případě podezření na možný podvod či lest volejte policii – l. 158.

Mgr. Jiří MATZNER

Nevybuchlá munice, podezřelé předměty, ochrana nejvyšších představitelů NATO a Evropské unie, pašování a nelegální držení automatických zbraní, pistolí a munice – to jsou v České republice výjimečné činnosti, kterými se zabývají většinou elitní policejní útvary a specialisté. Na jihu Evropy, v bývalé jugoslávské provincii Kosovo je to však denní realita. Evropské státy sem proto ve snaze zajistit bezpečnost v této oblasti vysílají policejní specialisty. S těmi dorazili i jejich čtyřnozí pomocníci. Měl jsem tu čest sloužit jak v misi OSN (UNMIK), tak i v misi EU (EULEX) v Kosovu. V misi OSN jako vrchní poradce – pozorovatel místních jednotek psovodů a v misi EULEX jako psovod speciálních policejních jednotek v přímém výkonu.

V rámci mise OSN (UNMIK) udělali instruktoři (hlavně z Německa a Velké Británie) velký kus práce. Podařilo se jim vytvořit poměrně funkční jednotku z místních policistů, čítající cca devatenáct lidí. Tuto jednotku, stejně jako i mnoho dalších, provázely „neduhy“ místní policie – špatné hospodaření a často velmi laxní přístup. Z tohoto důvodu má EU (EULEX) vedle pozorovatelské a poradní činnosti i pravomoci pro přímý výkon použitelné v případech, kdy místní policie nemůže či nechce vykonávat své pravomoci. Tehdy může účinně zasáhnout vlastními prostředky.

V EULEX jsem byl zařazen jako psovod s přímým výkonem. Do Kosova bylo tedy nutné přepravit i mého služebního psa, čtyřlétého německého ovčáka Yana, cvičeného na vyhledávání zbraní, munice a jejich součástí. Přepravu psa zajistila v rámci spolupráce s PČR, Armáda ČR, která má v Kosovu vlastní kontingent v rámci NATO. Vzhledem k problematickým hygienickým podmínkám a následnému zhoršení zdravotního stavu, však musel být Yan v druhé půli mise nahrazen novým psem – fenkou Arisou.

Mise EU se obdobně jako mise OSN snaží maximálně využít místních zdrojů. Pro nás to znamenalo mimo jiné najít si vlastní ubytování a stravování pro sebe i pro psy. Naštěstí mise OSN snižovala stavy, takže bylo k dispozici mnoho volných podnájmnů. Místní obyvatelé i přes značné předsudky přítomnost psa tolerovali, jen aby nepřišli o zisky z nájmu. Přítomnost psa v bytě měla jednu nezanedbatelnou výhodu. Místní Albánci, kteří byt pronajali do něj mají ve zvyku občas vstupovat a užívat vnitřní zařízení (např. pračku), pokud jim jejich vlastní nestačí. Sice se z bytu nic neztratí, ale je to krajně nepříjemné. Pokud však vědí, že je v bytě pes, nevstoupí do něj. Informace o možné přítomnosti psa v bytě byla vždy dostatečnou prevencí i pro zloděje se zaměřením na relativně bohatou mezinárodní komunitu. Na druhou stranu nebyl psovodům zajištěn úklid, který je často součástí nějaké smlouvy, za pocit soukromí to však stálo.

V naší jednotce bylo celkem pět policistů. Plánovaný počet byl sice dvacet, ale s podstatou se potýkaly všechny jednotky. Na vyhledávání zbraní a výbušnin jsem sloužil s německou kolegyní. Vyhledávání drog obstarával psovod z Lotyšska se dvěma lotyšskými kolegyňmi. Naše jednotka se zpočátku potýkala s mnoha problémy. Nebyla zajištěna vhodná vozidla pro přepravu psů, veterinární péče, ani krmivo pro psy. Největší problém nám však působil nedostatek vzorků výbušnin, různých druhů střelného prachu a nábojů, které jsme pro práci a výcvik nezbytně potřebovali. Problémy trápily v podstatě všechny jednotky, jelikož mise EULEX byla první velkou misí EU s jednotkami přímého výkonu. Naštěstí se vzhledem k nadstandardní spolupráci s kontingenty armády ČR (KFOR), která byla zajišťována velitelem českého kontingentu a odbo-

rem mezinárodních vztahů kanceláře policejního prezidenta, podařilo zajistit vše potřebné. Přítomnost naší armády a spolupráce s ní byla pro nás veliké plus, protože kupříkladu švédská armáda a policie jsou svázány byrokratickými předpisy a spolupracují jen velmi omezeně.

Jedním z našich prvních úkolů bylo zajištění bezpečnosti soudu v severní Mitrovici. EU zde chtěla obnovit normální chod soudu, což se nelíbilo srbské populaci, která v tom spatřovala vliv Albánci řízené vlády a přeneseně i uznání nezávislosti Kosova. Zpočátku, od násilných střetů mezi jednotkami OSN, KFOR a převážně srbskými obyvateli severní Mitrovice, nebyl soud provozuschopný a budova byla vyrabována. Existoval zde předpoklad záměrného vyvolání incidentu, ať již pomocí výbušnin, či střelných zbraní, které zde mohly být předem ukryty. Celou situaci totiž komplikoval fakt, že v rámci zachování objektivit jsou soudní procesy veřejně přístupné a mezi populací celého Kosova je až neuvěřitelné množství zbraní... Prohlídky soudu našťastí

K-9: SLUŽBA SE PSEM V MÍROVÉ MISI

Ve chvílích čekání se musel využít každý kousek stínu

probíhaly bez incidentů a bez nálezů. Jak bylo naznačeno výše, u místních obyvatel (a to jak Albánců, tak i u mnoha Srbů) je poměrně silně zakořeněný až panický strach ze psů. Proto jsem byl po provedení prohlídek žádán i o pomoc při zajištění bezpečnosti vstupu do soudní budovy a následné střežení pachatelů. Jednalo se spíše o psychologický efekt, protože tuto práci měli na starost policisté, speciálně školení na ochranu osob.

Další úkoly následovaly. Při návštěvě vysokých představitelů EU v Kosovu bylo třeba obdobným způsobem jako v případě soudu, zajišťovat i velitelství mise EULEX. Co se týče zbraní, výbušnin a drog, prověřovali jsme také zavazadla na letišti v Prištině. Hlavní město Kosova slouží jako přestupní místo pro cestující například z Turecka nebo Albánie, kteří odtud cestují do dalších evropských měst. Tak jako v každé poválečné zóně, je i zde obstarání téměř jakékoliv pečotní zbraně nebo výbuštiny, delaborované z nevybuchlé munice, maličkost. Na letišti v Prištině

doposud nedisponují kvalitním rentgenem, který by nebezpečné předměty dokázal spolehlivě odhalit, proto jsme zde byli nasazeni se svými psími pomocníky.

Vysoké letní teploty však byly pro tak malé počet psů problémem. Naši psi při nich museli často odpočívat a jejich soustředěnost klesala. S postupem času si ovšem začali zvykat a dokázali pracovat na přímém slunci delší dobu – to i díky výcviku spolu s finskou a americkou armádou. Byli jsme početně malá jednotka, a proto bylo nutné si při výjezdech vzájemně pomáhat. Kdo neprováděl prohlídku se psem, ten dělal řidiče, zajišťoval tlumočnické služby a pitnou vodu. Díky tomu jsem se účastnil i mnoha výjezdů na vyhledávání drog.

Prakticky po celou dobu jsme v rámci běžného výkonu pořádali společné výcviky se psovody z jednotek KFOR, a to s Finy, Němci, Rakušany, Američany, Švýcary a samozřejmě i s kolegy z české armády. Smyslem těchto cvičení bylo kromě udržení kondice našich chlupatých svěřenců i předání zkušeností. Každý týden jeden národ připravil nějakou modelovou situaci. Například Američané po zkušenostech z Iráku a Afghánistánu často prohledávali nepevněné cesty – proto i své výcviky zaměřovali obdobně a sdělovali nám svoje postřehy v těchto situacích při vyhledávání výbušnin i ukryté munice. My jako policisté jsme zase například vytvořili klasické policejní modelové situace – zastavení a následnou kontrolu dokladů řidiče a kontroly vozidla. Řidiče vozidel suplovali naši kolegové nebo rodilí mluvčí – tlumočníci. Ti měli instrukce, jak se chovat. Předstírali nedostatek času, nervozitu nebo byli až přehnaně přátelští, (naš srbský tlumočník například předstíral hluchoněmého), jednoduše dělali vše proto, aby situace byla – pokud možno – reálně zmatená. Návzik těchto společných postupů se nám skvěle vyplatil, když nás němečtí psovodí KFOR požádali o spolupráci při zajištění bezpečnosti CIMIC centra v Prizrenu na jihu Kosova. V podstatě jsme se nemuseli nijak složitě domlouvat a úkol, který by jinak nebyli schopni z časových důvodů splnit, jsme stihli společně s Rakušany s půlhodinovým předstihem. Znovu se nám to vyplatilo, když finská armáda měla od svého psovoda hlášku o podezřelém vozidle, které jelo z centrálního Srbska do Kosova. Vzhledem k vzájemným přátelským vztahům nebyl problém se spojit přímo se psovodem a následně provést specificky zaměřenou prohlídku. Obdobným způsobem fungovala i výše zmiňovaná kvalitní spolupráce mezi českou policií a armádou, domluvená mezi veliteli obou kontingentů.

Domnívám se, že mezinárodní mise mají přímý dopad a vliv na životy lidí v ČR, třebaže z pohledu běžného občana se účast v misi spíše podobá pouhému zajímavému dobrodružství. Zbraně, narkotika, výbuštiny – vše by mohlo být využito k trestné činnosti v České republice a v dalších evropských zemích. Díky naší činnosti se zatím tento materiál daří dohledat a zajistit dřív, než se dostane na území EU. Hranice, kde zákon a právo nejsou vymahatelné, se tak posouvá dále od našich domovů. Postupné vytváření právního státu a vymáhání práva v problematických zemích tímto způsobem snižuje úroveň závažné kriminality na našem území. K tomu nám pomáhají i naši věrní čtyřnozí přátelé, kteří nás následují, kamkoli jdeme, v kteroukoli dobu, za jakýchkoli podmínek. Mezinárodní mise určitě mají svůj reálný význam pro moderní policii a bezpečnostní politiku každého vyspělého státu v Evropě, od Finska až po Itálii.

npor. Bc. Štěpán KREJČÍ
Foto archiv OMV

DŮCHODCI, ODEVZDEJTE ŘIDIČÁK!

Japonské policejní statistiky ukazují, že místní senioři jsou poměrně často viníky dopravních nehod; policie jim proto nabízí výměnou za odevzdaný řidičák

zajímavé slevy u řady služeb a v obchodech. Kampaň, která má přesvědčit řidiče-seniors, aby se vzdali řízení auta, organizuje metropolitní policie v Tokiu. Informovala o tom agentura Reuters. Důvodem je počet dopravních nehod, na kterých se podílejí zejména starší řidiči. Zatímco celkový počet nehod v Japonsku poklesl za posledních šest let o dvacet procent, statistika kolizí způsobených řidiči nad 70 let nabrala opačný směr: dnes jich je o 35 procent více než před šesti lety.

„Najděte odvahu vzdát se svého řidičského průkazu,“ apelují japonské úřady na důchodce. „Pokud jste ztratili důvěru ve své řidičské schopnosti..., pokud vám rodina říká, že o vás má strach..., zvažte, prosím, možnost odevzdání řidičského průkazu.“

Kampaň se neomezila jen na obecné veřejné výzvy. Penzisté, kteří se odhodlají k odevzdání řidičského průkazu, získají za odměnu slevy v nejrůznějších podnicích a obchodech. Například jistá banka jim nabídne výhodnější úrokové sazby, další firma poskytne příměstskou dopravu v okolí Tokia zdarma... Podobných nabídek již existuje více než 30.

V Japonsku žije více lidí starších pětadesáti let než v kterékoliv jiné zemi na světě.

VODKA V TABLETÁCH

Ruští vědci vyvinuli technologii pro výrobu alkoholu v prášku. Jejich objev umožňuje vyrábět pevné pilulky obsahující alkohol. Novinka je však zatím prakticky použitelná jen ve veterinární praxi. Vědci experimentovali i s přípravou ruské vodky v tabletách, prý však nepříjemně chutnají po vosku, takže na trhu je zatím vyhlížet nemáme.

Jevgenij Moskalev, profesor na technické univerzitě v Petrohradě, před časem objevil se svými kolegy novou technologii, která dokáže proměnit alkohol v sypký prášek.

ALKOHOL JAKO PREVENCE

Každodenní pití alkoholu snižuje riziko srdečních onemocnění u mužů o více než třetinu, tvrdí vědci. Španělský výzkum, na kterém se podílelo více než 15 500 mužů a 26 000 žen zjistil, že konzumace většího množství alkoholu by mohla být pro muže dokonce příznivá. Na ženy však takové množství působí méně pozitivně, píše se ve studii publikované v časopise Heart. Další odborníci jsou však vůči studii kritičtí, vzhledem k tomu, že alkohol ročně zabije ve světě 1,8 milionu lidí, a upozorňují, že jeho nadměrné pití může naopak zvýšit riziko jiných onemocnění.

Studie se uskutečnila ve Španělsku, které je známé poměrně vysokou spotřebou alkoholu a jen malým počtem výskytu koronárních srdečních onemocnění. Muži a ženy ve věku od 29 do 69 let, kteří se na výzkumu podíleli, měli za úkol deset let dokumentovat svou konzumaci alkoholu. Výzkumníci z center po celém Španělsku je pak zařadili do šesti kategorií – počínaje těmi, co nikdy nepili, až po lidi, kteří konzumují více než 90 gramů alkoholu denně – což odpovídá přibližně osmi lahvím vína týdně. U lidí, kteří pili méně než skleničku vodky denně, se riziko srdečního onemocnění snížilo o 35 procent. Je přitom zajímavé, že ti, kteří pili více než tři – někdy dokonce až 11 sklenek denně, byli zmiňovaným rizikem ohroženi téměř o 50 procent méně. U žen se takové „příznivé“ výsledky neprokázaly. Podle výzkumníků by důvodem tohoto rozdílu mohla být skutečnost, že ženský organismus zpracovává alkohol odlišným způsobem a že ženské hormony ochraňují proti onemocnění pouze mladší věkové ročníky.

Z výzkumu dále vyplynulo, že více byli chráněni lidé, kteří pili různé druhy alkoholu. Přesné mechanismy vědcům dosud nejsou jasné. Jisté je jen to, že alkohol pomáhá v těle zvyšovat podíl takzvaného „dobrého“ HDL cholesterolu, který brání „špatnému“ cholesterolu, aby se ukládal v cévních stěnách. Britští vědci však soudí, že tato zjištění by měla veřejnost brát s rezervou, protože studie nebrala v úvahu celou řadu dalších nemocí, které naopak nadměrné pití alkoholu způsobuje. „Srdce je pouze jeden z mnoha orgánů těla. Zatímco alkohol může poskytnout limitovanou ochranu jednomu subjektu, jeho přehnaná konzumace ho může spolu s dalšími orgány, jako jsou játra, slinivka či mozek, zcela zničit,“ uvedla Cathy Ross z British Heart Foundation. Odborníci na zdravotní výživu dodávají, že tato studie by rozhodně neměla nikoho povzbudit k tomu, aby ve zvýšené míře začal konzumovat alkohol.

Po čase neúspěšných pokusů už prý málem celý výzkum vzdali, zasáhla nakonec náhoda.

„Jeden zákazník potřeboval vyvinout tablety pro zvířata, které by byly rozpustné ve vodě i v alkoholu. Zvířata totiž alkohol nemohou ani cítit, zato tablety by jim šlo přidat rovnou do jídla. Ne proto, aby se z nich stali alkoholici, ale některé léčivé látky se lépe rozpouštějí právě v alkoholu. Výsledkem je technologie, s jejíž pomocí můžeme proměnit jakýkoli roztok na prášek,“ řekl ruský vědec deníku Pravda.

Patentovaná technologie výroby spočívá ve využití vosku, který se s alkoholem propojuje a uchová jeho strukturu i v drobných částech. Pak se zrodil i nápad experimentovat s ruským populárním nápojem – vodkou.

Vodku v tabletách by šlo mnohem snadněji transportovat, nebylo by zapotřebí lahví. Konzumenti by si také mohli přesně nadávkovat svou „míru“ a nehrozilo by, že to s alkoholem přehnou.

„Abych se přiznal, vodka v tabletách mi vůbec nechutná,“ vysvětluje Moskalev. Lihoviny je zatím možné uchovat jen v kapslích z kyseliny stearové a prášková vodka pak chutná po svíčkách. Ovšem – tento nedostatek by šlo pravděpodobně odstranit ochucovadly...

Ačkoliv sám Moskalev preferuje vodu ve sklenici, podotýká, že by alkohol v prášku mohl být užitečný pro pekaře nebo v potravinářském průmyslu, případně v lékařství.

Deník Pravda také na okraj dodává, že na opačném konci spektra využitelnosti stojí vodka s bublinkami, vyvinutá pro koncové spotřebitele. Perlivá verze populárního ruského nápoje je k dostání například v Británii anebo v USA. Při přípitech s ní si prý ale konzumenti mají počínat velmi opatrně.

MARIHUANA NA SLOVENSKU

Podle údajů Národního monitorovacího centra pro drogy je nejrozšířenější drogou na Slovensku stále konopí, marihuana... Podle zjištění Centra byl na Slovensku dokonce zaznamenán nárůst v užívání této drogy v porovnání s ostatními státy Evropy. Podle průzkumů téměř polovina slovenských středoškolačů

vyzkoušela alespoň jednou v životě marihuanu. Jedná se ovšem o údaje, které zahrnují i tzv. experimentátory, jednorázové uživatele.

V Evropské unii je podle ředitelky generálního sekretariátu Výboru ministrů pro drogové závislosti a kontrolu drog Zuzany Mikové snaha dekriminlizovat užívání marihuany. „Závisí to na politickém a společenském ovzduší. Záleží i na tom, kdo je zodpovědný za rozhodnutí, která jsou klíčová,“ řekla. Podle ní chtějí na Slovensku odborníci i nadále zastávat svůj dosavadní nesmířitelný postoj k řešení drogové problematiky. „Nelegální drogy musí zůstat nelegálními,“ dodala k tomu Miková. Kriticky se vyjádřila

o současných snahách o dekriminlizaci uživatelů drog a o to, aby současný trestní řád v jejich případě používal především alternativní tresty. „Prakticky se jedná o upuštění od potrestání,“ řekla. Využívat alternativní tresty by bylo možné u těch lidí, kteří nemají majetkový prospěch z prodeje drog, ale jsou pouze jejich konzumenti. „Tedy u lidí, kteří potřebují spíš než trestní postih nějakou účinnou zdravotní, psychologickou či socioterapeutickou podporu a pomoc,“ řekla Miková.

**Dvoustranu připravil
Jaroslav LINHART
Foto internet**

PŘÍSNĚJI NA INTERNET V AUSTRÁLII

Australské úřady se chystají sestavit černou listinu internetových stránek s blokováním přístupem. Mezi nebezpečné weby řadí především stránky s dětskou pornografií, ale také ty, které obsahují surovosti nebo třeba návody k trestné činnosti.

Přijetím povinného filtru by Austrálie zavedla jedny z nejprísnejších pravidel na provozování internetu v tzv. zemích západní demokracie. O připravované kontroverzní legislativě informovala agentura AP.

vány i stránky s legálním obsahem. Australská nevládní organizace zabývající se svobodou na internetu Electronic Frontiers Australia se zase obává, že černá listina stránek a důvody jejich blokace budou utajené.

„Historické pokusy zavádět filtry byly účinné do jisté míry,“ řekl BBC analytik Windsor Holden z britské poradenské společnosti Juniper Research, podle kterého by realizace „ušlechtilých cílů“ filtru mohla selhat.

Nesouhlas se záměrem vlády vyjádřila společnost Google, provozující stejnojmenný internetový vyhledávač. „Především se obáváme toho, že rozsah stránek, které mají být filtrovány, je příliš široký.“

Australský parlament by měl zákon projednávat v srpnu tohoto roku. Další rok by trvalo jeho zavedení do praxe.

Bezpečnostní filtr by měl bránit přístupu na weby s takzvaným RC (refused classification – zamítnutá klasifikace) obsahem. Mezi ně podle australského ministra informačních technologií Stephena Conroye patří stránky s dětskou pornografií, sexuálním násilím, surovostmi, násilím na ženách nebo weby s detailními návody na páchání trestné činnosti a užívání nelegálních drog. Kromě toho by filtr obsahoval také volitelné aplikace, například blokaci stránek s hazardními hrami.

Černou listinu webů podle Conroye sestaví nezávislý klasifikační orgán za spolupráce s veřejností prostřednictvím mechanismu veřejných stížností.

Kritici projektu však tvrdí, že filtr může ohrozit demokracii v zemi. Mohly by být totiž jeho prostřednictvím bloko-

Navrhovanou legislativou by se Austrálie zařadila mezi 15 západních demokracií, které mají nebo se chystají zavést internetové filtry. Podobným způsobem je obsah internetových stránek kontrolován například v Dánsku, Belgii, Finsku, Itálii, Německu a Nizozemsku. V těchto zemích je však filtrování internetu na principu „černých listin“ stránek s nebezpečným obsahem dobrovolné.

Obdobné požadavky na provozovatele internetových služeb zavedl na krátkou dobu také americký stát Pensylvánie, který chtěl blokovat stránky s dětskou pornografií. Federální soud však příslušný zákon zrušil, protože filtrem byly současně blokovány další stránky s nezávadným, legálním obsahem.

Přísné kontrole podléhá internet zejména v zemích, jako je Írán, Čína nebo Egypt.

ITS

PRO EKOLOGICKOU MĚSTSKOU DOPRAVU

Direktorát EU pro energii a transport odsouhlasil 16. prosince 2008 přípravu nové direktivy týkající se podmínek implementace inteligentních dopravních systémů – ITS v dopravě a akční plán pro utilizaci ITS v Evropě. Týká se využití informačních a komunikačních technologií v dopravě – výpočetní techniky jako počítačů, senzorů, satelitů i mobilních telefonů atd. Direktiva se má zaměřit především na silniční dopravu i s interface a dopadem na ostatní způsoby dopravy. Má pomoci při koordinaci využití sofistikovaných ITS a zrychlení využívání inteligentních systémů v dopravě vzhledem ke stále rostoucím negativním trendům. Hlavním rysem je ekologický aspekt a vytvoření trvale udržitelné dopravy na bázi ITS. Direktiva má platit do roku 2014 s tím, že aktivity a kooperace budou pokračovat i po tomto datu.

Cíle direktivy a akčního plánu EU

Současný stav v oblasti ITS charakterizuje jejich rychlý technický vývoj, značná část systémů je technicky vyspělá a vhodná pro nasazení v praxi. Jejich skutečné nasazení je však pomalé a fragmentární, což snižuje výhody proti celoplošnému nasazení. Existují značné rozdíly ve využití ITS mezi jednotlivými zeměmi, nízký stupeň intermodality. Efektivitu snižuje také skládanka regionálních a národních řešení, nedostatek interoperability a efektivní kooperace. Cílem direktivy a akčního plánu je ekonomická, bezpečná a ekologická doprava. Dosažení cílů je podmíněno zrychleným a koordinovaným využitím služeb ITS, zvýšením interoperability jednotlivých systémů, jejich efektivní kooperací. Vedle toho je třeba také vyřešit problematiku soukromých dat a důvěryhodnosti systémů.

Doprava v Evropě je jediný sektor, kde negativní dopady z provozu stále rostou. Platí to především pro silniční dopravu, která produkuje 72 % emisí CO₂ z celkového objemu emitovaného dopravou. Experti odhadují, že i v letech 2010 až 2020 emise CO₂ ještě porostou a zvětší se o 15 %. Doprava produkuje celou paletu dalších chemických škodlivin a je také velkým polutantem co se týče znečištění vod a půd. Sofistikované systémy mohou snížit emise CO₂ o 10–20 % zpoplatněním některých komunikací, managementem přístupu a mobility, podporou tzv. eco-driving a podporou multimodality.

Obrovské jsou záběry půdy dopravou a dopravní infrastrukturou. Část ploch je neefektivně zabírána stále častějšími dopravními zácpami. Experti spočítali, že kongesce vedou ročně k ekonomickým ztrátám

tám ve výši 1 % hrubého národního produktu, což v případě sjednocené Evropy představuje přibližně 115 bilionů eur. Nově zaváděné inteligentní systémy mohou redukovat zácpy o 5–15 % především v oblasti využití dynamického dopravního managementu, dynamické navigace, elektronického vybírání mýta z nákladní dopravy atd.

Nehodovost je další velký evropský problém. Vysoká intenzita dopravy na pozemních komunikacích v současné době klade velké nároky na řidiče motorových vozidel. Dokazuje to úroveň nehodovosti v České republice, která je navzdory různým opatřením na její redukci v porovnání s dalšími evropskými zeměmi velmi vysoká. I když se počet smrtelných úrazů díky bezpečnějším automobilům a pokroku v medicíně snižuje, stále ještě je počet lidských ztrát v silniční dopravě obrovský. Za rok zahyne v Evropě na silnicích přes 40 000 občanů, pro Českou republiku toto číslo kolísá mezi 1000 a 1300 za rok. Uvážené nasazení ADAS – Advanced Driver Assistance Systems a IVIS – In Vehicle Information Systems (např. ESC – elektronická kontrola stability, varování při přejezdu z jízdního pruhu, omezovače a hlídače rychlosti, tísňová volání – emergency call, e-call atd.)

1. optimální užití dat z oblasti silniční dopravy a transportu
2. management dopravy a pohybu zboží
3. silniční bezpečnost
4. integrace vybavení vozidla a dopravní infrastruktury

5. ochrana a držení dat
6. evropská koordinace dat
V oblasti 3, tj. bezpečnosti na silnicích, jde zejména o rychlé zavádění bezpečnostních systémů, zavedení pohavarijního upozornění, vytvoření rámce pro bezpečnou komunikaci člověk-stroj včetně nomadických přístrojů, zjištění dopadů ITS na tzv. zranitelné účastníky silničního provozu a vytvoření kódu nejlepších praktik např. v nákladní dopravě či parkování.

V oblasti 4, tj. evropských rámcových podmínkách, jde o:

1. zásady a společný přístup
2. národní a regionální přístup k architektuře ITS a jejich využití
3. snížení nákladů
4. interoperabilitu
5. multimodalitu

Evropská direktiva a akční plán vytvářejí právní rámec pro evropskou kooperaci, nástroj pro rozhodování o budoucím vývoji ITS a návod pro nasměrování výzkumu ITS i platformu pro intermodální unifikaci.

Změny ve výzkumu HMI – spolupráce člověk stroj

Zavádění nových technických prostředků do aut má vhodnou intervencí a podporou různých činností řidiče zvýšit bezpečnost na silnicích a snížit negativní environmentální dopad dopravy. Otázkou však zůstává, zda jsou dopady těchto technologií, takzvaných inteligentních dopravních systémů (ITS), vždy jenom pozitivní. V České republice,

může zmenšit počet zraněných o 5–10 % a počet usmrčených při nehodách o 5–15 %.

Změny v dopravním systému

Inteligentní dopravní systémy ITS mají velký potenciál na změny v dopravním systému. Mohou ho učinit bezpečnějším, ekonomičtějším a ekologickým. Akční plán a direktiva mají za cíl akcelarovat a koordinovat užívání ITS na komunikacích s cílem vytvořit interface mezi silniční dopravou a ostatními způsoby dopravy. Proto byly vytvořeny tyto prioritní oblasti:

ale i v celé Evropě, je stále poměrně málo vědecky získaných poznatků, které by tento problém ze všech jeho aspektů postihovaly, jako jsou potřeby různých skupin řidičů (profesionálové, starší řidiči, noví řidiči, postižení řidiči – řidiči se zvláštními potřebami), vzdělávání a výuka pro systémy ITS, vliv na mentální zátěž a pozornost, akceptace těchto systémů v souvislosti s různými sociálně-kulturními charakteristikami a podobně. Výzkum inteligentních dopravních systémů integruje humanitní vědy (psychologie, sociologie), ergonomii (věda o porozumění interakcí mezi člověkem a systémem, snažící se o spokojenost člověka

a výkonnost systému), ale také inženýrské disciplíny (kybernetika, průmyslový design, umělá inteligence).

Pro naši dobu je charakteristický vývoj nových informačních a komunikačních technologií v mnoha oborech, které výrazně mění charakter a postupy těchto oborů. Je evidentní, že nástup IT a jejich rozšiřování bude v následujících letech pokračovat díky novým možnostem techniky, aby výrazně změnil zvyky a obvyklé metody i třeba v dopravě. Ale i když současný rozvoj v oboru dopravní telematiky a systémech podpory řidiče (driver assistance systems) může vytvořit opravdovou příležitost podpory mobility a skutečné zlepšení bezpečnosti silničního provozu, přesto pro psychology, ergonomy a inženýry navrhující tyto systémy vzrůstá počet otázek týkající se jejich přijatelnosti pro řidiče a možných změn chování nebo postojů.

Tyto výzkumy HMI v Evropě existují, ale jsou rozptýlené. Abychom obdrželi efektivní výsledky, je třeba integrovat výzkumné schopnosti v Evropě. Záměrem „Network of Excellence HUMANIST“ je spojit výzkumy do oblasti interakce uživatel/systém a jejich aplikace v dopravní telematice a systémech podpory řidiče (driver assistance systems) a vytvořit evropské virtuální centrum špičkových pracovišť (European Virtual Centre of Excellence) zaměřené na design soustředěný na člověka pro Information Society Technologies věnující se silniční dopravě.

Prosazuje se nová forma výzkumných organizací v dopravě

Cílem projektu HUMANIST a jeho pokračovatele VCE HUMANIST 2009 je mimo jiné vybudování špičkového evropského pracoviště (Network of Excellence), které shromažďuje a integruje výsledky výzkumu předních evropských dopravních institucí. HUMANIST Network of Excel-

lence, sponzorovaná a podporovaná ECTRI a FERSI network, dává dohromady 22 partnerů včetně EC-JRC z 14 evropských zemí. Všichni partneři patří do EU, mimořádným účastníkem je Norsko. Konsorcium HUMANIST sdružuje výzkumníky lidských faktorů, ergonomie, kognitivních věd, strojírenství, sociologie, kteří pracují v oblastech bezpečnosti silničního provozu, návrhů a hodnocení systémů, analýzy dopravních nehod a výuky řidičů.

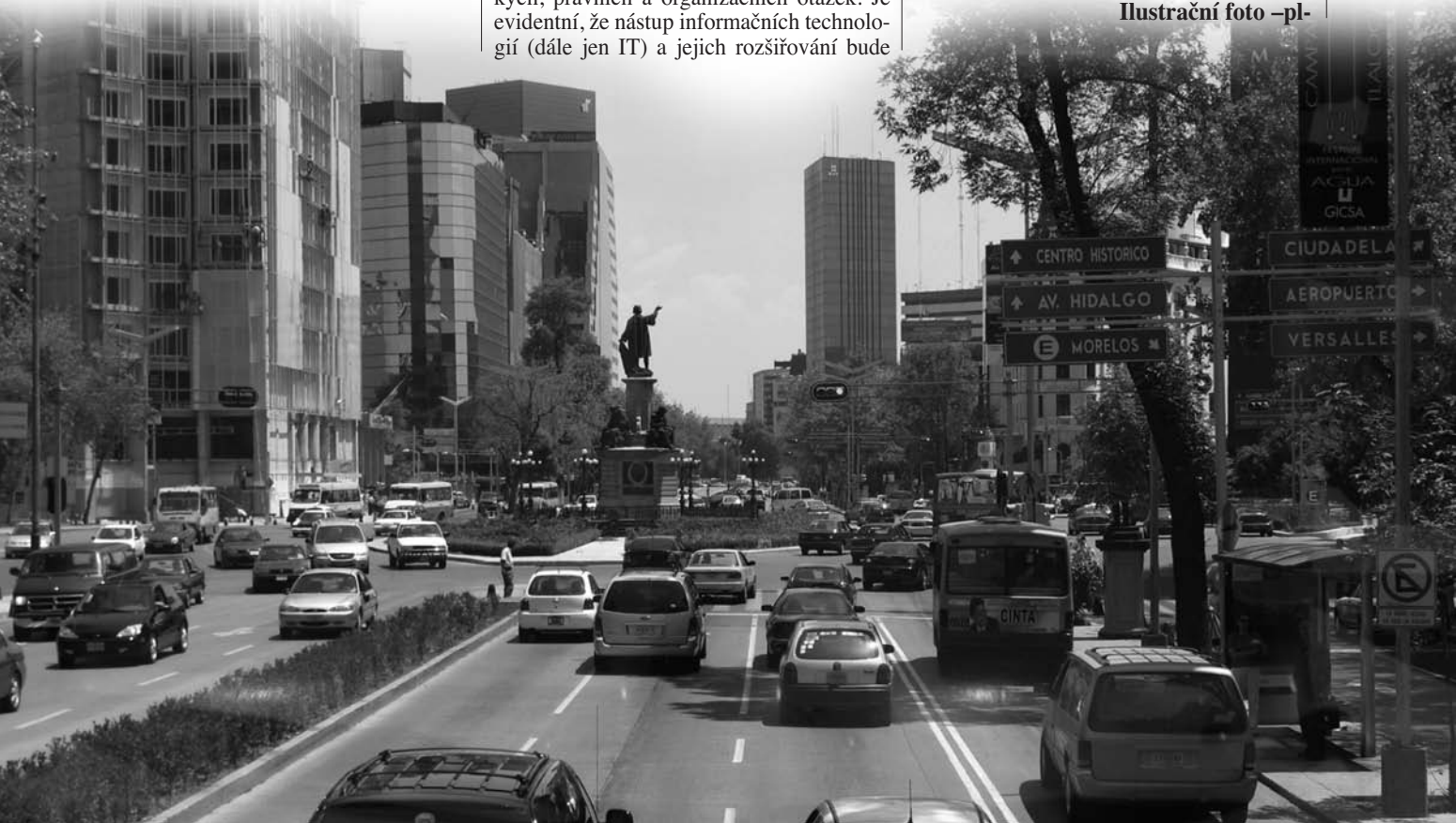
Idea projektu je vzájemné předávání informací a zmenšování tzv. vědomostních propastí (knowledge gaps) mezi jednotlivými zeměmi. Kromě pracovní skupiny 2, v rámci které vznikají společné projekty partnerů HUMANIST, je cílem projektu především efektivní generování a shromažďování informací. Jedná se o výzkum interakce uživatele (řidiče) a především komunikačních a asistenčních systémů.

Je jisté, že moderní asistenční systémy ve vozidlech mají budoucnost. Před jejich masovým zavedením je však nutno vyřešit velké množství technických, psychologických, právních a organizačních otázek. Je evidentní, že nástup informačních technologií (dále jen IT) a jejich rozšiřování bude

v následujících letech pokračovat díky novým možnostem techniky, aby výrazně změnil zvyky a obvyklé metody v oblasti dopravy.

Vědecký výzkum – Human Machine Interface (HMI) vznikl pro maximální zvýšení bezpečnostního přínosu nových vyspělých asistenčních systémů pro řidiče. Ale i když současný rozvoj v oboru dopravní telematiky a v systémech podpory řidiče (driver assistance systems) může vytvořit opravdovou příležitost podpory mobility a skutečně přispět k zlepšení bezpečnosti silničního provozu, přesto pro psychology, ergonomy a inženýry navrhující tyto systémy vzrůstá počet otázek týkající se jejich přijatelnosti pro řidiče a možných změn jejich chování nebo postojů k této technice. Další výzkum, např. v rámci Virtuálního Centra Excelence HUMANIST, pomůže návrhářům aut a technického vybavení v nich tyto věci řešit ve spolupráci s odborníky humanitních oborů.

Doc. Ing. arch. Karel SCHMEIDLER, CSc.
Ilustrační foto –pl-

Bud' já, nebo on!

Pasažér náhle sundal kšiltovku a rychle si navlékl černou kuklu s otvory pro oči a ústa. V pravé ruce držel pistoli, v levé bajonet a obojím mířil na taxikáře: „To je přepadení, zastav, nebo tě zabiju! Dělej, já nemám co ztratit, mně je to jedno!“

Devatenáctiletý Filip Korec se mýlil. Ztratil život. Náš článek bude stručným popisem jeho pozvolného pádu, finále jeho špatné existence. Zemřel mladý člověk – takové konstatování by vždy mělo znít smutně. Ale spíš si s pocitem úlevy řekněme, že je asi štěstí, že Filip ztratil život dřív, než stačil napáchat neodčinitelnou škodu...

I s takovými zdánlivě „jasnými“ případy se naše policie setkává, musí je vyšetřit a po formální stránce zpracovat. Ostatně už záhlaví spisu je výmluvné, nese hned jména dvou obviněných – rozhodně se ovšem nejedná o komplot:

Filip Korec (nar. 1989), trestný čin loupeže dle § 234, odst. 1 tr. zákona.

Tadeáš Juříčka (nar. 1968), trestný čin ublížení na zdraví dle § 222, odst. 1,3 tr. zákona.

Jména obou úhlavních akterů známe, náš příběh začíná.

Ať vypadá jako opravdívá!

Do českobudějovické prodejny zbraní přišel 3. března 2008 sportovně oblečený mladík. Hovořil moravským přízvukem, vystupoval slušně, ale jeho žádost vůči prodáváči už tak slušně nezněla: „Šéfe, nemohl byste

mi sehnat načerno něco ostrýho?“ Prodáváč nekompromisně odvětil, že něco takového nepřipadá v úvahu.

„Nojo, tak si koupím plynovku,“ řekl mladík s lehkým zklamáním. „Ale ať vypadá co nejvíc jako opravdívá, jako ta na ostrý náboje!“ Bylo poznat, že mladík se ve zbraních nevyzná, že je amatér, nicméně se nakonec shodli na plynovce zn. Bereta. Stála 4.350 korun, ale mladík nonšalantně mávl rukou. „To nevádí, já mám peněz dost!“ Na potvrzení svých slov vytáhl pětitisícovou bankovku.

Prodáváč se zeptal, zda je zákazník plnoletý. Mladík předložil občanský průkaz na jméno Filip Korec. Datem narození limit splňoval, za pár dní by měl oslavit devatenácté narozeniny. Těch se ovšem Filip už nedomáhal.

Blázen na štaflu

Podle vězních hodin českobudějovického náměstí Přemysla Otakara II. zbývala 11. březnu 2008 ještě čtvrt hodinka existence. K vozidlu taxikáře Racka, prvního se seřazených taxi na štaflu, přišel podivný mladík.

„Připadal mi jako feťák, byl hubený, na sobě měl něco černého a na hlavě měl taky nějakou černou čepici. Seděl jsem ve voze, jenom jsem stáhnul okýnko a takhle jsme spolu debatovali. Mladík měl výrazný moravský přízvuk.“

Podle Rackových vzpomínek chtěl mladík odvézt do Českého Krumlova, ale nevěděl přesně kam. Prý zná cestu, jak se tam dostat, spíš ho zajímala cena. Racek opáčil, že to

přece záleží, jak dlouho pojedou, ale tisícovka to bude určitě. Mladík vystupoval dost kamarádsky a třebaže přestali po čase komunikovat, stále postával u vozidla. Odešel až za půl hodiny, směrem ke Krajinské ulici.

Racek vystoupil a šel blíž ke svým kolegům.

„Viděli jste toho magora? Chce odvézt a neví kam!“

„Já myslel, že je to nějaký tvůj kámoš, když se u tebe tak dlouho zdržel,“ zněla odpověď z jednoho vozu.

Ostatní taxikáři se začali smát.

„Pěkně kámoš!“ odplivl si Racek.

Varovné výstřely nepomohly

Ze dne 12. března odešla do věčných lovišť první hodina. Na štaflu *Zelená ratolest* stál jediný taxík. Na okénko spolujezdce zatíkal muž, kterého taxikář Juříčka zahlédl před čtvrt hodinou mezi Dlouhým mostem a obchodním domem Tesco.

„Vezmete mě do Českého Krumlova? A kolik by to stálo?“

„Sedm, maximálně osm stovek.“

Muž přisedl. Nebyl z něj cítit alkohol, ani nejevil příznaky požití drogy. Neměl zavazadlo a každopádně si stahoval kšiltovku co nejvíc do čela. Seděl a mlčel, jako by přemýšlel...

„Tak co? Pojedem?“ zeptal se Juříčka.

Do Českého Krumlova dojeli před druhou ranní. Taxikář se otázel pasažéra, kam konkrétně chce odvézt. Ten jmenoval nějakou vesnici směrem z Krumlova na Lipno, nejevil sebemenší známky nervozity. Když ale opustili město, najednou namířil na řidiče pistolí a v druhé ruce držel bajonet! Přes obličej si stáhl kuklu s otvory pro oči a ústa. Jak to dokázal, že jsem si vůbec ničeho nevšiml? napadlo Juříčku.

„To je přepadení! Zastav, nebo tě zabiju!“

Dělej, já nemám, co ztratit, mně je to jedno!“ „Jo, buď v klidu! Já zastavím,“ odvětil taxikář. Pistole mu mířila na hrudník, bajonet se dotýkal jeho boku.

Po ujetí několika desítek metrů auto zastavilo. Taxikář vypnul motor, klíčky nechal v zapalování, vozidlo svítilo dálkovými světly. „Klid, už vylejzám.“ Najednou získal taxikář pocit, že útočnickova ostrážitost polevila. Zkroutil mu ruku s pistolí, nalehl na něj tak, aby se vyhnul jeho noži a vlastní, legální pistolí začal mlátit muže do hlavy.

„Zahod tu zbraň a lehní si na zem! Nebo budu střílet!“ řval taxikář. Odpověď byla nesmiřitelná: „Polož pistol ty, nebo tě zabiju!“ Na straně spolujezdce byla už otevřená dvířka, ale „pasažér“ stále visel v pásech. Juříčka dvakrát varovně vystřelil do vzduchu, úporná rvačka trvala dál.

Nakonec oba vypadli z auta. Po druhém varovném výstřelu se taxikář zasekla pistolí. Řezné rány bajonetu zraňovaly Juříčkův obličej, ale snažil se tlumit jejích sílu v zárodku, stejně tak nalehnutím na soupeře eliminoval bodné rány na břicho a hrudník. Zaměřil se na útočnickovu pravičku s pistolí, mlátil mu s ní o svodidla. Nakonec zbraň muži vypadla a taxikář si ho podařilo přehodit přes svodidla.

Muž nad svodidly

Společně se nyní na citace z Juříčkovy výpovědi:

„Muž spadl asi dva metry na trávník za svodidla. Já byl v podřepu, opřený o stěnu auta, podařilo se mi najít vypadlý zásobník, zasunout ho a zbraň natáhnout. V tu chvíli už stál muž zase nad svodidly, v ruce měl opět nůž a řval: „Já tě zabiju!“ Šel kolem svodidel blíž ke mně, stále řval, že mě zabije, já jsem cítil, že už na další rvačku nemám síly, bál jsem se, že mě doopravdy zabije... Tak jsem instinktivně vystřelil, možná dvakrát, možná třikrát. Ani jsem nevěděl, kam jsem ho zasáhl, střílel jsem proti postavě, ještě po prvním výstřelu šel dál proti mně a řval, že mě zabije. Pak se najednou sesunul k zemi, otočil se na bok, něco brblal... Já byl v šoku, pistolí jsem položil na zem, už jsem ji nemohl ani udržet v ruce, jak jsem se stále klepal.

Asi po pěti minutách, muž se stále nehýbal, jsem vytočil mobilem 158, kde se mi ozvala nějaká paní. Řekl jsem jí, že jsem byl přepadený, že jsem taxikář a že mě zranil zákazník, kterého jsem střílel... Nechtěl jsem muže usmrtní, střílel jsem instinktivně v sebeobraně, byl jsem na pokraji sil. Pokud bych nevystřelil, tak by mě zabil on. Je mi líto, že zemřel, ale jinak to doopravdy šlo.“

Důkaz prostřelené větve

S podobnými projevy kriminality se setkáváme, ať už „live“ nebo informačně z médií tak často, že předchozí řádky nás

nutí k úlevnému vydechnutí, případně úvahám, zda taxikář Juříčka nezaslouží metál... To by ovšem nebyl profesionální přístup – co když měl třeba Juříčka s Korecem osobní spory a vymyslel si šikovnou legendu, jak se nepohodlného člověka beztrápně zbavit? Rozjelo se tedy regulérní pátrání a vyšetřování, prováděné PČR, Správou Jihočeského kraje, konkrétně OOK SKPV. Dejme slovo vrchnímu komisaři kapitánu Jiřímu Růžičkovi, vyšetřovateli případu:

„Ohledání místa činu prakticky korespondovalo s výpovědí taxikáře, včetně zranění v jeho obličejí a na pravé ruce. U těla prostřeleného muže ležela kukla, zajistili jsme plynovou pistolí, na první pohled k nerozeznání od běžné pistole, dále dýku se stopami krve a čepelí dlouhou 18,3 cm. Není asi prostor popisovat všechny stopy z místa činu, ale zmíním ještě nálezy nábojnic a šmouh krve na svodidlech.“

Operativní pátrání přineslo nenezajímavý poznatek, že Filip Korec měl na Moravě problémy s matkou a bratrem, kterým vyhrožoval, že je podřeže nožem a pomlátí sekerou, dokonce si dostatečně velkou sekeru pořídil. Mimo jiné byl v říjnu 2007 vykázán na deset dní z matčina bytu. Vysvětlilo se též, jak se Korec k plynové pistolí dostal a jak enormní měl zájem, aby plynovka připomínala „ostrou“ zbraň. 9. 10. a znovu 10. 10. 2007 zakoupil v Přerově loveckou dýku, jen jedna z nich byla po jeho smrti u něho nalezena. Co se stalo s druhou? Použil ji Korec při nějakém jiném zločinu? Ztratil ji? Odpověď se už asi nikdy spolehlivě nedozvíme.

Potřebné informace přinesla i soudně lékařská pitva: Jeden vstřel zasáhl mladíka do levé části zad – což odpovídalo Juříčkově popisu situace o otáčivém pohybu útočnicka přelézajícího svodidla – druhý vstřel byl prakticky na místě pupku. Příčinou smrti bylo poranění životně důležitých orgánů, jako jsou srdce, plíce, játra nebo žaludek.

Navečer 15. dubna 2008 proběhl na místě činu vyšetřovací pokus, ve kterém taxikář Tadeáš Juříčka předvedl s nápomocí figuranta celý průběh napadení, rvačky a střelby. Mimo jiné měl figurant na svém oděvu označena přesná místa obou vstřelů i výstřelů. Juříčkovu výpověď potvrdil i nález zlomené větvičky a průstřelu větve stromu ve vzdálenosti asi deseti metrů od vozidla:

„Tato dráha střely nejpravděpodobněji odpovídala způsobení zranění, kdy útočník a po něm i figurant překračovali, napřed levou nohou, svodidla,“ konstatuje Jiří Růžička. „Vyšetřovací pokus potvrdil, že výstřely, které taxikář Juříčka použil proti útočící postavě, byly vedeny pudově, bez míření, do tmy proti siluetě útočící osoby.“

Usnesením vrchního komisaře Růžičky z 26. června 2008 byl odložen trestný čin loupeže pro nepřipustnost trestného stíhání – lupič Korec byl tou dobou už dávno mrtvý. Odložena byla i věc podezření ze spáchání trestného činu ublížení na zdraví, neboť taxikář Juříčka použil zbraň v nutné obraně, kdy odvracel hrozící a trvající útok na svůj život.

Viktorín ŠULC
Foto vyšetřovací spis

Prevence v severních Čechách

Prevence v severních Čechách i v sousedním Sasku

Na pracovní návštěvu do saského Chemnitz se v prosinci loňského roku vypravili policisté z preventivně informačních skupin z Mostu a Chomutova. Na policejním ředitelství v Chemnitz se v přátelské předvánoční atmosféře u kávy a tradiční štolý hodnotila celoroční činnost v rámci prevence kriminality. Spolupráce mezi policejním ředitelstvím Chemnitz a policisty z Mostu a Chomutova probíhá už několik let. Známe jsou společné hlídky a společné nasazení policistů z pořádkové a dopravní služby, a to i v rámci projektů financovaných z fondů evropské územní spolupráce.

V posledních několika letech se intenzivně rozvíjí také spolupráce v oblasti prevence kriminality. V roce 2009 realizovali policisté z preventivně informačních skupin z Mostu a Chomutova společně se saskými kolegy šest společných aktivit. V březnu se v Mostě za účasti chomutovských policistů a dětí z chomutovské základní školy uskutečnila **akce s názvem POLDI LIVE**. Ve společnosti maskota saské policie – dinosaura Poldiho – si školáci na modelových situacích zopakovali, co je bezpečné chování. Starší žáky ze základních škol v Chomutově a Mostě zase v dubnu školili němečtí kriminalisté na téma **drogová závislost**. Pro děti z mateřských škol v obou zmíněných severočeských městech si němečtí policisté v květnu připravili **divadelní představení**. Nevšední formou se předškoláci učili bezpečnému chování.

Konec června – předprázdninová doba

– se v Mostě odehrával v duchu bezpečnosti na silnicích. Policisté připravili rozsáhlou prezentační akci s názvem **Bezpečný začátek prázdnin s Policií ČR**. Na akci se podílely i složky Integrovaného záchranného systému a společnosti zabývající se bezpečností na silnicích. Na závěr se představili i policisté ze sousedního Saska. Na začátku září na oplátku chomutovští a mostečtí policisté přijali pozvání na tradiční akci „**Den Sasů**“, která se tentokrát konala v městečku Mittweida. V průběhu dvou podzemních dnů policisté z obou zemí prezentovali vzájemnou spolupráci. Na konci loňského září se na základní škole v Chomutově děti opět učily bezpečnému chování spolu s maskotem německé policie dinosaurem **POLDIM**. Na akci dorazili i mostečtí policisté společně se žáky ze základní školy v Obrnicích na Mostecku.

V letošním roce bude vzájemná spolupráce pokračovat ve stejném duchu. Na sklonku loňského roku totiž policisté společně naplánovali hned několik akcí na české i německé straně.

por. Bc. Alena BARTOŠOVÁ
PIS Most

nprap. Petr PROCHÁZKA
PIS Chomutov

Martin Brož z Aše v Chebu převzal ocenění Gentleman silnic

Dne 22. 12. 2009 Martin Brož z Aše v Chebu převzal ocenění Gentleman silnic. Uznání si vysloužil za pomoc sanitce, která s pacientem uvízla v rozbahněném terénu. K případu došlo letos 7. listopadu pod Bismarckovou rozhlednou, nedaleko vrchu Háj u Aše. Martinu Brožovi trvalo vyprošťování sanitního vozu za pomoci terénního vozidla přibližně 20 minut.

Za pět let udělila Česká pojišťovna s policisty ocenění 59 lidem. Martin Brož je prvním držitelem titulu na území Karlovarského kraje.

Titul Gentlemana silnic uděluje každoročně Česká pojišťovna spolu s Policií České republiky řidičům neprofesionálům, kteří z vlastní vůle pomohli lidem při dopravní nehodě.

„Z 98 procent mají všechny příběhy těchto gentlemanů šťastný konec, ale bohužel ne vždy se podaří lidský život zachránit,“ sdělil Václav Bálek, mluvčí České pojišťovny. „Spolu s policií oceňujeme i ty řidiče, kteří udělali vše, co bylo v jejich silách, pro záchranu lidí postižených dopravní nehodou. Vážíme si jejich činů i přesto, že již raněným nedokázali pomoci.“

Tento titul nemá žádný obchodní nebo propagační vztah k České pojišťovně. Ta však akci zaštiťuje z finanční a produkční stránky a o organizační se dělí s Policií

České republiky. „Projekt Gentleman silnic je již čtyři roky zapsán v Evropské chartě silničního provozu, která si dala za úkol snížit počet dopravních nehod, a tímto naše pojišťovna nezištně spolupracuje s policií, aby řidiče alespoň částečně motivovala,“ řekl Václav Bálek. „Bohužel je ale stále hodně řidičů, kteří si nechtějí komplikovat svůj život tím, že někomu pomohou a sami se mohou dostat do potíží, a tak kolem nehod pouze projíždějí,“ upozornil na závěr Bálek.

„Každý by určitě pomohl zapadlé sanitce,“ sdělil Martin Brož.

„Kontroloval jsem lyžařský areál na Mikulášském vrchu, když mě předjeli hasiči, tak jsem si nejprve myslel, že někde hoří. Ti však směřovali pomoci vozidlu záchranné služby.“

„Nevěděl jsem, že v záchrance měli pacienta, kterého potřebovali dostat do nemocnice. Viděl jsem sanitku, jak tam je utopená. Hasiči s těžkou technikou za ní nemohli, protože by určitě uvízli také. Neváhal jsem, odpojil přívěs a k sanitce zajel. Použil jsem své terénní auto, abych pomohl vyprostit tu sanitku, což se povedlo.“

Brož vzal lano a raději začal sanitku vyprošťovat vlastním vozem za asistence hasičů. V bahnitém terénu by podle něj zapadli i hasiči se svou těžkou technikou. Záchrana mu trvala asi dvacet minut.

„Sám jsem měl tehdy problémy, ale jelikož tamní cesty znám jako vlastní boty, tak se mi podařilo zdravotníkům pomoci,“ dodal.

Až po vyproštění sanitky se dozvěděl, že je uvnitř patnáctiletý chlapec, který se zranil při jízdě na kole. Díky duchapřítomné pomoci Martina Brože se sanitka bezpečně a včas dostala do nemocnice. Chlapec utr-

pěl pouze lehká zranění a lehký otřes mozku. Po dvou dnech ho z nemocnice propustili domů.

Policejní zpráva ze dne 7.11.2009

Dne 7. 11. 2009 v 16:00 hod. bylo na 158 oznámeno, že došlo na four-crossové trati pod rozhlednou v Aši ke zranění 15ti letého cyklisty. Na místo ihned vyjela policejní hlídka z obvodního oddělení Aš. Krátce po příjezdu policejní hlídky na místo dorazila i RZS Aš. U zraněného cyklisty bylo diagnostikováno podezření na otřes mozku, způsobený pádem z jízdního kola, a bylo rozhodnuto k jeho převozu do KKN v Chebu. Na místo musela být dále přivolána jednotka HZS Aš, jelikož vozidlo RZS Aš zapadlo na rozbahněné cestě vedoucí k four-crossové trati. Při vyprošťování vozidla hasičům výrazně pomohl správce sjezdovky z jeho terénním vozidlem. V 16:40 hod. se vozidlo podařilo vyprostit a zraněný chlapec byl převezen do KKN v Chebu. Chlapec byl dne 9. 11. 2009 propuštěn do domácího léčení.

nprap. Martina HRUŠKOVÁ

Našli jsme pro vás na internetu

26

I když už se dny zřetelně prodlužují a sluneční paprsky hřejí stále víc, mrazivé počasí ještě nějakou dobu vydrží. Milovníci zimních sportů však budou stále častěji mřít za dostatkem sněhu do vyšších poloh. Aktuální stav a kvalita sněhové pokrývky se však mohou v různých oblastech naší země diametrálně lišit. Naštěstí je na internetu server www.snehove-zpravodajstvi.cz, který přináší denně aktualizované sněhové podmínky a počasí z celého našeho území, konkrétně z více než stovky lyžařských středisek.

Vyhledávání je snadné – stačí vybrat v seznamu jednu ze 12 lyžařských oblastí a v ní konkrétní středisko. Kromě stavu a kvality sněhu zjistíte aktuální teplotu, typ počasí a provozní podmínky. Sněhové zpravodajství z lyžařských středisek v evropských zemích od Slovenska až po Francii najdete na stránce:

www.skinet.cz/snehove_zpravodajstvi.php. Vyzbrojeni těmito informacemi si pobyt na horách jistě užijete k plné spokojenosti.

Jestliže k vašim koníčkům patří péče o zahradu, určitě se už začínáte připravovat na jarní zahrádkářskou sezónu. Chloubou každého majitele domu, chaty či chalupy je dokonalý trávník. Skvělou radu anglického venkovského šlechtice najdete v půvabné Čapkově knize *Zahradníkův rok*:

„To se musí dobře a hluboce připravit půda; musí být živná a propustná, ani kyselá, ani masná, ani těžká, ani jalová; potom se musí dobře urovnat, aby byla jako stůl; pak zasejete travní semínko a půdu pečlivě zaválčujete; potom to denně kropíte, a když tráva vyroste, týden co týden ji posečete, posečenou vymetete košťaty a trávník zvláčujete; musíte jej denně kropit, rosit, svláčovat, stříkat čili zadržovat; a když toto

budete činit tři sta let, budete mít právě tak dobrý trávník jako já.”

Rada je to zřejmě vynikající, ale držme se raději při zemi a zasurfujme na internetu. Výborným rádcem a pomocníkem při zakládání, údržbě a rekonstrukci trávníků je stránka www.travnik.kvalitne.cz, která pojednává o osivu, přípravě půdy, hnojení a zavlažování, o sekání i odstraňování plevelů a mechu a mnoha dalších problémech. Orientace v obsahu webu je snadná, na titulní stránce je k dispozici výběr buď podle dílčí stránky, nebo podle konkrétního tématu.

Už dlouho jsme se nevěnovali nějaké „pořádné“ technické disciplíně. Dnes tedy obrátíme pozornost k letectví, jehož průkopníkem byl u nás inženýr Jan Kašpar. Ten jako první Čech právě před 100 lety vzletl v letadle a rok poté uskutečnil svůj slavný let z Pardubic do Prahy. Od té doby naše letectví prošlo obdoby rozvoje i útlumu. Autoři stránky s výmluvnou adresou:

www.airforce.cz si předsevzali „...ukazovat fakta z historie, přítomnosti i budoucnosti létání v českých zemích...“ Zajímáte-li se o letadla konkrétních výrobců, zalistujte v Encyklopedii. U vybraných typů najdete základní technické údaje, náčrty, fotografie i zajímavosti o jejich provozu. Tato část webu je nejrozsáhlejší, jistě vás však zaujme i některý z desítek článků s leteckou tematikou. K dispozici je také mnoho zahraničních „leteckých“ odkazů a odkazů na „sprátelené“ stránky.

Už pět let létají naši vojenští letci v Gripenech JAS 39. Chcete-li o nich získat všestranné informace (výrobce, historie vývoje, technické specifikace, fotografie), otevřete si stránku www.gripen.cz a nebudete zklamáni. Zvlášť názorný a poučný je interaktivní řez letounem. Škoda, že aktivita tvůrců webu

už před časem pohasla. Pokud vás zajímají spíše letadla civilní, zamířte na adresu: www.planepictures.net. Najdete na ní záplavu profesionálních i amatérských fotografií letadel (ke dni 13. prosince 2009 jich bylo 848 312), uspořádaných podle výrobců, typů, případně podle leteckých společností.

V loňském dubnovém čísle jsme nabídli dva programy (illustrmaker.abi-station.com a www.faceyourmanga.it), umožňující sestavení jednoduché verze policejního identikitu. Po pravdě řečeno, šlo spíše o zábavné hříčky pro děti a žádná velká kouzla se s nimi dělat nedala. Program na

stránce: flashface.ctapt.de už má přece jen větší ambice. Jeho obsluha je do značné míry intuitivní, takže ani nemusíme ovládat angličtinu. V levé polovině obrazovky jsou nabídky různých tvarů obličejů a jeho částí a ovládací prvky pro úpravu rozměrů. V pravé polovině se z jednotlivých prvků postupně vytváří portrét.

Nejprve ve sloupci „Select“ kliknutím zvolíme hlavu (Head) a vybereme co nejlépe odpovídající tvar. Ten se zobrazí v hlavním okně. V rastrovaném okénku „Item scaler“ pak myši uchopíme křížek a jeho pohybem podle potřeby obrys hlavy zvětšíme či zmenšíme. Tímto způsobem doplníme obrázek obličejem o vlasy, oči, nos, rty a bradu. Přidat můžeme také brýle, knír a plnovous. Ve všech případech opět tvar a rozměry optimálně „doladíme“. Chceme-li některý prvek (např. brýle) dodatečně pozměnit, vrátíme se k němu opět ve sloupci „Select“. Vybraný prvek můžeme také vymazat kliknutím na „Delete“. Hotový portrét lze příkazem v pravém horním rohu uložit (Save face), vytisknout (Print face), případně úplně odstranit (Clear all).

I když se to na první pohled nezdá, zkušenému uživateli programu se může podařit zhotovit velmi kvalitní portrét. Práce s programem nemusí mít jen nezábavný charakter. Klidně by se mohl stát součástí tréninku pozorovacích schopností. Hráč by si mohl po určitou dobu prohlížet fotografii tváře neznámé osoby a pak by na obrazovce „zpačeti“ tuto tvář zobrazil. S rostoucími zkušenostmi by se zvyšovala náročnost tím, že by se zkracovala doba prohlížení fotografie. Můžete se také pokusit vytvořit portréty svých známých, nebo dokonce autoportrét.

Jaroslav KUSALA

Také z policejní správy někdejšího Východočeského kraje se postupně budují nová krajská ředitelství Policie ČR – a to samostatně pro Hradecký a Pardubický kraj. Partnerem pro zásadní informace na dané téma nám tentokrát byl plk. Mgr. Radek MALÍŘ, včera východočeský policejní náměstek, dnes nejvýše postavený policista Krajského ředitelství policie Pardubického kraje.

Policejní kraj v Pardubicích je teprve na startu, Pardubický kraj jako takový ovšem nějaký čas už funguje – s jakou kriminalitou se na jeho teritoriu policie v současnosti, ale možná i historicky nahlíženo, nejvíce potýká?

Kriminalita je tady, řekl bych, dlouhodobě stabilizovaná – v posledních letech zaznamenáváme navíc mírný pokles – a žádným zásadním způsobem se neliší od kriminality v České republice, snad jenom místně s ohledem na konkrétní geografické

v Chrudimi, kde musíme vředy zasahovat. Jde o jevy, které se v podstatě nevyhýbají žádnému regionu Pardubického kraje. Policie se je samozřejmě naučila zvládat, ale pořád zůstává hodně prostoru pro další mapování této scény, aby se těm nejkřiklavějším případům dalo předcházet – aby se vůbec neudály, abychom v rámci prevence byli schopni reagovat na ně do značné míry předem.

K problematice extremismu a menšin u nás musíme zahrnout i divácké násilí, pro-

Plk. Mgr. Radek Malíř

PŘÍRODNÍ KRÁSY I EXTREMISMUS

a demografické podmínky. Pro ilustraci: v roce 2007 bylo na území Pardubického kraje spácháno 10 483 trestných činů, z toho bylo objasněno zhruba 45 % případů, v roce 2008 šlo o 10 062 kauz s objasněností kolem 46 % a rok 2009 se vyvíjel rovněž v celkem příznivém trendu (*rozhovor jsme vedli již koncem listopadu – pozn. red.*).

Mám-li připomenout nějakou výraznější násilnou činnost, která se bohužel vředy někde může objevit a objeví, musím se vrátit třeba až k roku 1989, kdy se u nás nejhoršího trestného skutku dopustil dokonce policista – a dostal za to zasloužený trest. Měli jsme i případ usmrcení dítěte ve sklepe domu, také ten hodně rozvířil veřejné mínění – ale i to je už starší záležitost. Vraždy se nám většinou daří objasňovat, v roce 2008 jsme jich měli setrvalou desítku, poslední rok vykáže, doufám, příznivější statistiku, včetně bezmála stoprocentního objasnění.

Jinak musím trochu zobecnit – či charakterizovat – kriminalitu v Pardubickém kraji jako trestnou činnost odehrávající se převážně ve větších městech. Na samotné Pardubice a jejich předchozí okres, tedy na dnešní územní odbor, připadá přibližně 40 % nápadu trestné činnosti, což je samozřejmě způsobeno velkou koncentrací průmyslu, velkým pohybem lidí, místních, ale i těch ze vzdálenějších končin, až ze zahraničí.

Z podobného hodnocení regionální zločinnosti budou, předpokládám, vycházet priority, či výhledové plány krajského ředitelství Policie ČR – jak byste nejbližší nutné kroky nového útvaru charakterizoval?

Priority jsou jednoznačné: extremismus a menšiny. Byť Pardubice nejsou největším městem v republice, přesto nám tady extremismus též vystrkuje – jaksi – svoje drápy a máme tu, musím připustit, každoročně několik – vlastně už tradičních – akcí, ale obdobně i ve Svitavách, v Ústí nad Orlicí,

tože Pardubice spolu s Českou Třebovou, víceméně celý kraj, protíná jedna z hlavních železničních tratí z Moravy na Prahu – a obráceně. Takže přes nás cestují k rizikovým zápasům skupinky zejména fotbalových příznivců, jejichž aktivity a zájmy zdaleka nejsou pouze sportovní. Nejde přitom jen o dopravu železniční, týká se to i cestování autobusy nebo i automobily. Stalo se nám, že fanoušci – v uvozovkách férového soupeření ve sportu – napadli prodejnu u benzinové čerpací stanice a během patnácti minut ji zbavili veškerého zboží. A to jsou věci, proti kterým musíme bojovat, na něž musíme reagovat, aby slušný občan nemusel mít strach z podobných, i když třeba jednorázových nebo nárazových výstřelků.

Proto bude mít pardubické krajské ředitelství pod sebou útvar, který se zabývá udržováním pořádku v rámci železniční dopravy – oddělení doprovodu vlaků s dostatečnou kapacitou pro dozor nad vlaky, obzvláště nad těmi očekávaně problémovými, od Prahy po Ostravu. Pochopitelně přitom spolupracujeme, sdružujeme síly, jak se středoevropskými, tak se severomoravskými kolegy.

Samostatnou kapitolou je pardubické nád-

raží, kde vlaky povětšinou staví, a kde se sportovní cestující chtějí občerstvit a při té příležitosti mnohdy také náležitě projevit, proto tam – standardně – musíme posilovat hlídkovou službu, teď už policisty z pořádkové jednotky zřízené u našeho ředitelství.

Měli jste při personálním sestavování krajské pardubické policie nějaké větší starosti, které by stály za zmínku?

Vzhledem k tomu, že při rozdělení východočeského ředitelství na dva subjekty nepřišla žádná tabulka, žádné systemizované pracovní místo navíc, tak jsme si museli poradit tak, aby obě – královéhradecké i pardubické – ředitelství byla po 1. 1. plně funkční. Královéhradecké ředitelství bude přitom pro Pardubický kraj zařizovat některé specializované služby: OKTE, školní policejní středisko, odbor operativní dokumentace, zásahová jednotka. Prostřednictvím Hradce Králové budeme plnit i mezinárodní spolupráci, protože kontaktní pracoviště Náchod pod něj územně spadá a jeho dělení by nebylo efektivní.

Takže jsme se snažili, abychom bez navyšování lidí připravili obě ředitelství jako zcela akceschopné. Brát nějaké tabulky z výkonu služby naprosto nepřicházelo v úvahu. Došlo tedy k přeskupení sil v nevýkonných činnostech, některé specializace, tak jak jsme na ně byli zvyklí, zanikají a lidé budou muset pracovat univerzálněji a zvládat více činností. Jsem ale přesvědčen, že jsme se k tomu všichni postavili zodpovědně, a že

**Krajské
ředitelství
policie
Pardubického
kraje**

naše policejní – i královéhradecké – ředitelství bude příslušné území funkčně bez větších problémů zabezpečovat.

O rezervách, jak dobře víme, se dá zároveň mluvit vždycky. Mohl bych se například zmínit o krajském dopravním družstvu, které v předchozím východočeském krajském rozměru mělo dvanáct tabulek. Při rozdělení pak máte dvě opravdu hodně malé sestavy, ale organizačním opatřením, přidáním posíl z místních útvarů, budeme schopni také krajské dopravní družstvo držet v akceschopném stavu.

Kde či jak bude vlastně Krajské ředitelství Policie ČR Pardubického kraje usídleno?

K 1. 1. 2010 je dislokace jasná: Pardubice, Na Spravedlnosti 2516 – tradiční sídlo policie v Pardubicích. I ta adresa, doufám, napovídá občanům, že policie se pro ně nachází na správném místě. Všechny naše organizační články začnou pracovat pod jednou střechou postupně, v souladu s tím, co předpokládá zákon a vyhláška. Jako první se nově usídlilo vedení krajského ředitelství, jeho nejdůležitější orgány, zatímco oblast ekonomického zabezpečení a dočasně i část výkonných složek služby kriminální policie a vyšetřování bude zatím v hlavní policejní budově v Hradci.

Věřím, že se nám povede sídlo v Pardubicích výhledově zrekonstruovat rozhodným způsobem – řekl bych přiblížit danou budovu jedenadvacátému století – a zprovoznit ji pro naše potřeby celou. Je to spojeno s hledáním místa pro vyšší policejní školu, s níž se o objekt v tuto chvíli dělíme.

Právě se tam dokončuje výměna oken, budujeme datové rozvody, sítě, samozřejmě bychom si dovedli představit výkonnější, strukturovanou kabeláž, ale to jsou naše plány a úkoly do budoucna.

Pokud bude budova celá volná pro naše potřeby, tak se tam jednou vejde jak krajské ředitelství, logistické útvary, tak i útvary územního odboru Pardubice, to znamená policejní složky bývalého pardubického okresu.

Až budete za pár let – z čistě osobního pohledu – vzpomínat na budovatelské, jistě i nelehké a dlouhé měsíce, budou se vám vracet i nějaké významné příjemné okamžiky nebo zážitky a zkušenosti?

Je těžké teď odpovědět, co bude tím utkvělým dobrým momentem za iks let, ale poukážu na jednu věc, na kterou – předpokládám – budou později pyšní všichni policisté Pardubického kraje, a tou je udělení Praporu pardubické policie z rukou hejtmána. Ten jej objednal a dodal, což by právě mohla být skutečnost, kterou si budeme společně – a pozitivně – v jednom šiku připomínat.

Je to vlastně určitý doklad kvalitní dosavadní spolupráce Pardubického kraje s policií a zároveň i výraz nadějně očekávaní našich prospěšných součinností s krajským úřadem v nejbližších příštích letech.

**Připravil Jaroslav KOPIC
Foto archiv P ČR**

Policisté u dětí v nemocnici

Již tradičně policisté před vánočními svátky navštěvují dětské pacienty v různých nemocnicích a přinášejí jim dárky. Zástupcům nemocnice zase předávají finanční sbírky. Ne jinak tomu bylo i v loňském roce.

V Třebíčské nemocnici se před Štědrým dnem uskutečnilo oficiální předání finanční sbírky. Peníze pro dětské nemocniční oddělení mezi sebou vybrali policisté i občanskí zaměstnanci Obvodního oddělení Policie v Třebíči. Za policii vybranou finanční částku předával zástupce vedoucího oddělení npor. Libor Matoušek a dále nprap. Michal Škarek a pprap. Ivana Klobasová.

Finanční sbírku ve výši deset tisíc korun si převzala přednostka dětského a novorozeneckého oddělení nemocnice Třebíč MUDr. Alena Holubová. Doktorka Holubová policistům poděkovala a všechny přítomné ujistila, že peněžitý dar použije na nákup odběrového křesla pro malé pacienty.

Poté následovala prohlídka dětského oddělení a návštěva malých pacientů. Policisté si s dětmi na lůžkovém oddělení povídali a na závěr jim předali drobné vánoční dárčky.

nprap. René NOVOTNÝ

Policisté ze Speciální pořádkové jednotky Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy už šestým rokem uspořádali vánoční sbírku. Z vybrané částky přispěli na vánoční dárky dětem kolegů, kteří zemřeli při výkonu služby, či v důsledku pracovního úrazu museli ukončit služební poměr. Větší část

vybraných peněz ale i v tomto roce určili pro pediatrické oddělení Thomayerovy nemocnice v Praze 4.

Tentokrát nemocným dětem předali dárky za více než čtyřicet tisíc korun. Malí pacienti se letos budou těšit z nových skládaček, stolních her, panenek, autíček i stavebnic.

kpt. Bc. Iva KNOLOVÁ

Pacientům na neurologickém oddělení FN Motol a dětem do Dětského centra Thomayerovy nemocnice předali dárečky policisté z Obvodního ředitelství P ČR Praha I. Peněžní sbírku tady uspořádali muži zákona z pořádkové, dopravní a kriminální služby. Policisté vybrali čtyřicet tři tisíc korun a po dohodě s vedením těchto oddělení nakoupili větší i malé dárky. Ředitel policejního obvodu Prahy I plk. Mgr. Bc. Karel Prommer společně se svými zástupci malým i větším dětem dárečky předal. Už teď si děti mohou pohrát se stavebnicemi, skládačkami, panenkami nebo si mohou přečíst knížku, případně pustit DVD přehrávač. Nemocničnímu personálu zase práci usnadní dětské hrazdičky, vlhčené ubrousky a další předané dárky.

**nprap. Lucie POLANSKÁ
Foto Archiv P ČR**

Policista SPJ a nejmenší dětský pacient

S dětmi si přišel popovídat i ředitel policejního obvodu Praha I

„Honem, probůh, musíte něco udělat! Viděl jsem, jak vzplanul balón! Plameny přepálily závěsný lana, koš se zřítil někam do lesa! Určitě tam budou nějaký lidi...“ –

„Počkejte, odkud voláte? Zopakujte mi pomalu a srozumitelně, co se vlastně stalo...“

Na tísňové číslo policie přišel naléhavý telefonát.

Předloni jednoho letního podvečera vypukla v rajonu mimořádk. Operační důstojník si ověřil místo volajícího. Nejbližší policejní hlídka vzápětí osobně svědka vzdušného požáru kontaktovala.

To se už objevil další pozorovatel. Nezavíslé na sobě ze dvou míst ve stejnou chvíli potvrdili dva očité účastníci vývoj dramatické události – odlehlý balon zmizel neznámo kde, dole na zemi leží nepochybně zraněná posádka a úpěnlivě vyhlíží pomoc. Vteřiny rozhodují o lidském bytí, o definitivním konci veškeré naděje.

Bezprostředně nastartovala pátrací akce. Začaly se sjíždět jednotky profesionálních i dobrovolných hasičů, policie stáhla své lidi z jejich soukromého volna, policisty turnovského obvodu přijížděli posílit kolegové z okolních oddělení, ke kvalifikovaným záchranářům se hlásili dobrovolníci z řad místních občanů.

Pokus se svědky, kteří ukazovali, odkud a ve kterých místech zahlédli letící speciální plavidlo, a propočty policistů s hasiči určily na mapě okruh předpokládaného dopadu troskek. V terénu se jednalo o zhruba deset kilometrů čtverečních – ve skalách a roklích, v dančí oboře. A po osmé večerní hodině valem padalo do členité krajiny rychlé stmívání.

Dlužno podotknout, že v daných místech prochází „letový“ koridor, který majitelé a piloti horkovzdušných balonů hojně využívají. Na procházky poklidným povětřím léta ovšem platí propracovaný systém pravidel – např. s hlášením veškerých vzletů. Administrativní souběžné kroky pátráčů ale k žádným záchytným poznatkům nevedly.

Rojnice více než stovky pěšáků, s výpomocí kynologa se služebním psem, shora podporovaná policejním vrtulníkem s termovizí, vyrazí do tmy – „na Bora“, jak se tady říká. Nad ránem poté žádné výsledky, nikde nic.

A už jenom stručně: Rozednívalo se, policie v novém kole šetření obcházela po městečku a zpovídala další a další obyvatele. I došla na paní, která prohlásila, že v Rovensku nad sebou spatřila proplout vzduchem balon – „ale nebyl to ten velkánskej, co tudyma každou chvíli poletujou, byla to nějaká maketa, takovej jakože model, nebo co!“ A jakýsi chlapík se nechal slyšet, že jim doma nad zahradou letěla hračka s živým plamenem – „ježiš, napadlo mě, kterej blázen tady posílá oheň do luftu, ještě vod toho něco někde chytne!“

Následně se na blízkém poli našly zbytky ohořelého dárkového balonu na zásilky

s vytouženými sny vysílanými vzhůru přímo k nebeským strůjcům zázraků...

Kuriozní akce turnovských policistů – a zúčastněných složek Integrovaného záchranného systému a dobrovolných „civilních“ sil – nepřinesla naštěstí žádný úraz lidí klopýtajících za světél baterek přírodou s pestrými i za denního světla až rozeklanými „turistickými“ podmínkami. Šíření poplašné zprávy se neprokázalo. K vypuštění nešťastného létajícího stroju nikdo z veřejnosti nepozvedl ruku s příznáním.

Svým způsobem lze veškerou související činnost brát jako záchranné cvičení, stejně jako doklad zodpovědnosti Policie ČR neponechat nikoho v tísni, skutečně lidem všemožně pomáhat!

Práci Obvodního oddělení Policie ČR v Turnově jsme si přibližovali/vyhodnocovali s dvojicí zástupců vedoucího oddělení npor. Bc. Evou Jandovou a npor. Mgr. Milanem Drahoňovským.

Bývala to výspa – nejzápadnější končina – někdejší policejní správy Východočeského kraje, vloni se přechodně podřizovali Severočechům, od 1. 1. 2010 jsou turnovští policisté složkou Krajského ředitelství policie Libereckého kraje (rozhovor s jeho ředitelem plk. Frankem jsme zveřejnili v minulém čísle Policisty – pozn. red.). Směrem od Prahy operují v nížině a na druhé stranu jsou po pár kilometrech hned na úpatí hor.

Spadá pod ně dobře 70 % Českého ráje, vedle samotného Turnova městys Rovensko pod Troskami a na dvacet obcí, mezi nimiž hezky zní Hrubá Skála, Tatobity, Kozákov nebo Mírová pod Kozákovem

ČESKÝ RÁJ V REÁLU

Při fotografování (v první polovině prosince) dva zástupci vedoucího Obvodního oddělení P ČR v Turnově, aktuálně (v únoru 2010) vedoucí obvodu npor. Mgr. Milan Drahoňovský a npor. Bc. Eva Jandová z vedení služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie Libereckého kraje

V době naší „návštěvy“ zrovna eskortovali turnovští obvod'áci jeden z „toxizáchytů“

s tuctem dědin jako Záholice, Bělá, Loktuše. Zámek Hrubý Rohozec mají v rajonu, nedaleká Malá Skála je jablonecký obvod, zatímco rovněž pár kilometrů vzdušnou čarou vzdálený – a dominantní – Sychrov patří libereckým policejním sousedům.

Turnovské pracoviště policistů je vlastně široko daleko největší – územně, co do nápadu zločinnosti i v počtu četníků.

Tabulkově pětaticítka policistů se stará o nějakých 24 000 trvale usazených obyvatel (v létě se počet lidí zvedá o 15 000 rekreantů a turistů!) na ploše zhruba 200 kilometrů čtverečních. Jejich rajon je křižovatkou cest: mají tu průsečík čtyř železničních směrů, protíná je rychlostní komunikace z Prahy do Liberce, která se zde štěpí na tah směrem k Jičínu, ostatně tímto nasměrováním se brzy potáhne „evropská“ dálniční (druhá – „rovnoběžně“ a „výpomocně“ nad D 1) spojka Čech s Moravou. Zbývá dohod-

nout řešení nejšetnější pro jinak chráněný Český ráj.

Turnovsko je tedy snadno dostupné z mnoha stran. V regionu s téměř nejnižší mírou lidí bez práce zaměstnává řada větších průmyslových podniků rovněž mnoho dojíždějících osob – i zahraničních. Takže místní ruch mezi obyvatelstvem je poměrně čilý, což se odráží v charakteristice kriminality.

Majetková trestná činnost zásadně převažuje. A protože jsme – jak lze z výše uvedeného tušit – v převážně turistické oblasti, převažují tady vloupání do aut a krádeže samotných motorových vozidel. Vydatnou bilanci prokázal rok 2007 – ze zhruba 800 trestných činů byla těch „automobilových“ čtvrtina. V roce 2008 našťastí veškerá zločinnost trochu klesla a příznivý trend se nezastavil ani v roce 2009 – před definitivním součtem se očekává něco kolem 620 kriminálních skutků, z toho ovšem na 120 činů policii vyhledaných!

Na tomto místě nutno turnovské policisty vyloženě chválit. V posledních letech se jim dařilo pochyvat největší počet „toxiků“ v rámci Libereckého kraje. Jednak mají

mezi sebou šikovné jedince, kteří jsou ochotní proti toxikomanům systematicky působit, jednak dva roky využívají „lízátka“ (Drugwipe 5+) na prokazování nelegální konzumace omamných a psychotropních látek. A jelikož narkomani jsou hlavními pachatelí krádeží kolem aut, snížily úspěšné zásahy proti převážně mladším fetujícím lidem tak četnou kriminalitu na vozidlech.

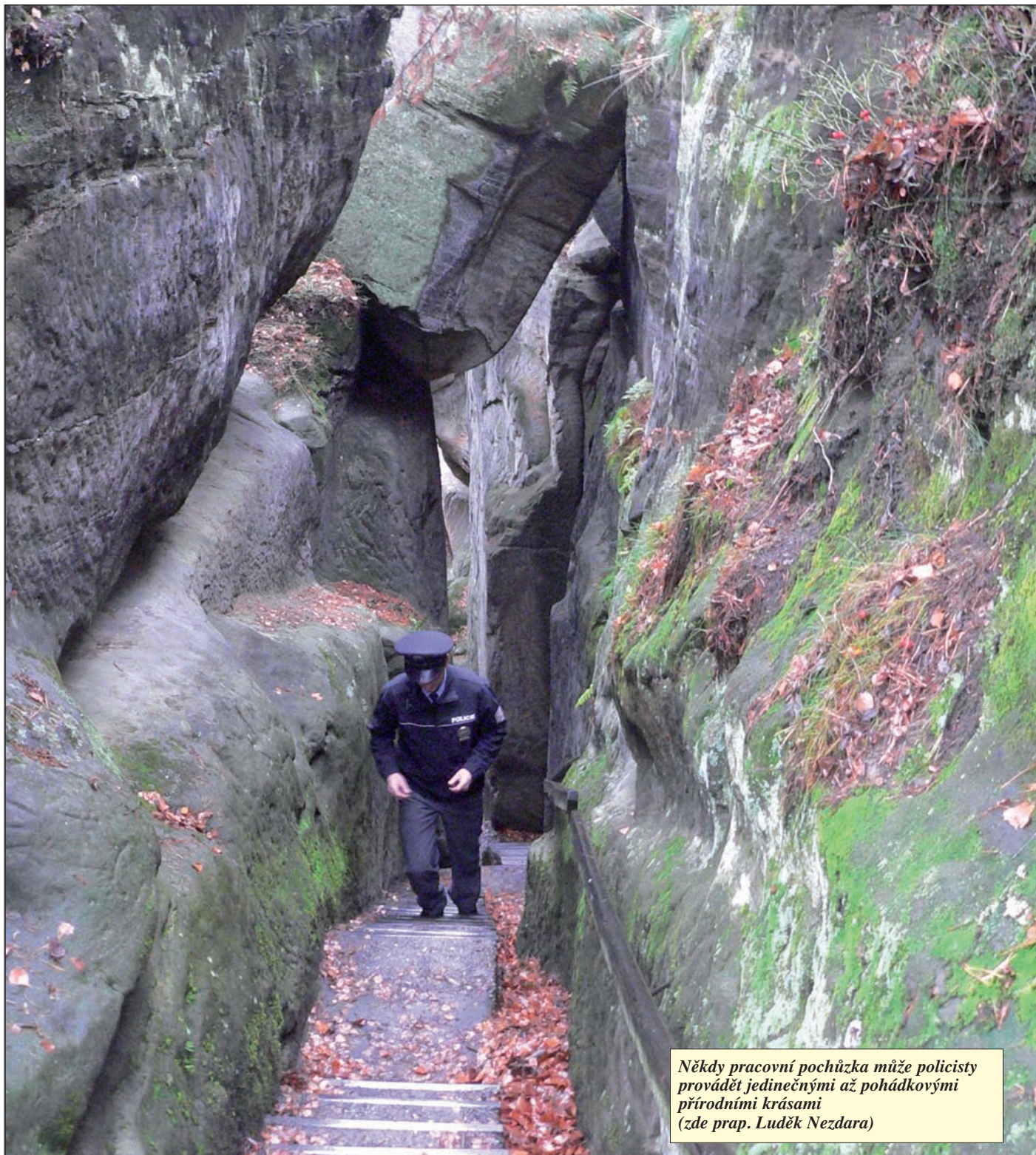
Proti krádežím přímo aut se v roce 2004 osvědčily první objektivní městského kamerového systému. Příkladem na velkém parkovišti u hotelu na Havlíčkově náměstí mizení luxusnějších aut rázem – po „viditelném“ instalování kamery – ustalo!

Dvacet procent majetkové kriminality představují vloupání do rekreačních objektů, chat a chalup na odlehlejších lokalitách, ale i do hotelových pokojů, do penzionů či kempů kolem nejrušnějších turistických center – u Trosek, Hrubé Skály, hradu Valdštejn, v Sedmihorkách, na Kozákově.

Mnohdy přitom sehrává svoji roli laxnost majitelů, stejně jako značná – důvěřivá? – bezstarostnost návštěvníků. A zdaleka nemusí jít pouze o nezkušenou mládež, jak tomu bylo nedávno se skupinou dětí amerických vojáků z evropských misí. Okamžitě během první noci v kempu v Sedmihorkách jim kdosi obešel chatičky a odnesl řadu nezajiš-

Pracovní „prostor“ policistů z Turnova protíná několik významných – a rušných – dopravních tahů

Někdy pracovní pochůzka může policisty provádět jedinečnými až pohádkovými přírodními krásami (zde prap. Luděk Nezdera)

těných, cenných osobních věcí. Nezamykat za sebou, nezavírat okna je bohužel častý projev ze strany cizích hostů – to „najíždějíci chmatáci“ nemohou nevyužít.

Krade se – asi jako všude po republice – rovněž v garážích, po sklepích (bývala to především jízdní kola, leč zrovna to mírně ustupuje), v podnikatelských objektech. A zase malá kuriozitka: V podzemním čase i za přispění obvodáků chytila služba kriminální policie a vyšetřování pachatele vloupání do turnovského výrobního podniku. Měl na triku snad 18 případů, něco na Jablonecku, a doznal i rekreační boudy, kterou ovšem policisté – podle jeho popisu – nedokázali ustanovit. Postižení majitelé „napa-

dení“ příslušné budovy z nějakého důvodu vůbec neoznámili.

Turnovské oddělení vedl přes 15 let npor. Vladimír Studnička, po 35 letech služby teď k roku 2010 skončil. Npor. Jandovou povolali na liberecké ředitelství ke službě pořádkové policie a štafetový kolík na obvodě přebírá npor. Drahoňovský, u policie začínal v roce 1998, „zástupcoval“ od léta v roce 2005. (Teprve po trestuhodně dlouhých minutách „služební debaty“ nám došlo, že není jmenovcem někdejšího reprezentačního běžce, ale že je to srdcem i duší věčný sportovec, atlet, cyklista osobně!)

V létě by měl mít zkompletovaný tým pětatřiceti tabulkových policistů – mezi 16 území/obchůzkáři budou sice hodně převažovat policisté s několika málo odslouženými roky, ale tučet zkušenějších „pilířů“ taky nebude v sestavě chybět.

Vedle toho, že chce v novém postavení začít od sebe – pravděpodobně dosud postupoval, možná za drtivé většiny okolností, převážně kamarádsky. Při rozšíření „manažerského záprahu“ i velitelské zodpovědnosti, bude muset nepochybně – ve zdravé míře – vlastní jednání s podřízenými „přitvrdit“. Hodlá dělat vše pro udržení dosavadní kvality policejní práce, která na oddělení prokazatelně nebyla špatná, byť je pořád co vylepšovat.

Turnovsko – Český ráj – to je nepřehledné malebných zákoutí, jež bývají v mimosezonním čase často bez dozoru...

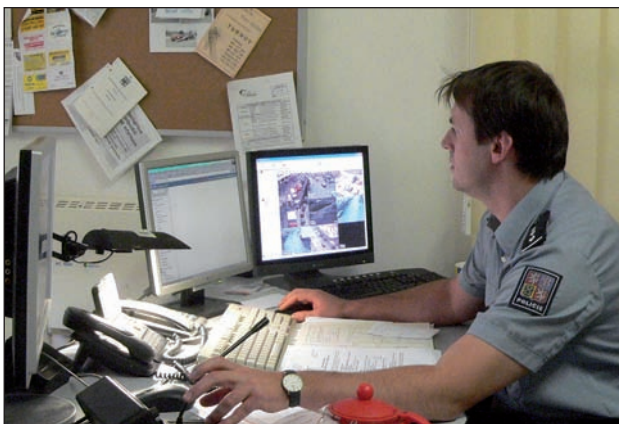
... byt' by se policejní hlídky (na snímku prap. Mgr. Iva Čápková) snažily objíždět rajon co nejčastěji...

Těší se na práci s mladými, ví, že s výchovou nové generace policistů, s kvalitou jednotlivých lidí v uniformě roste a padá úspěšnost policie, její kredit u veřejnosti. Hrdě se hlásí k „odkojení“ policejními zásadami bývalého východočeského vedení, které samozřejmě také vyžadovalo snahu objasňovat kriminalitu, ale současně podněcovalo k obětavé, trpělivé „práci s občanem“, ke každodennímu vystupování všech policistů na úrovni – při úkonech šetření, během záznamu jakéhokoliv oznámení.

„A liberecké ředitelství je naší krví!“ řekne bezděčně do pauzy v dialogu.

Takže tady bude možnost dělat policejní práci tak, jak se moderně má – a ne jen pro všemožné „čárkování“.

Dál se u obvodního útvarů počítá s postupem proti narkopartičkám, i když mají na skladě poslední půltucet pomůcek k „diagnostickému líznutí“. Nejspíš nepřestanou využívat zkrácených trestných řízení, ani institutu vykázání ze společné domácnosti

... třeba i pohotově na podnět z obvodního „operačního centra“ (na obrázku je ve službě vrchní inspektor nprap. Jan Kučírek)

v kauzách domácího násilí (k listopadu 2009 jich turnovský obvod měl na kontě úspěšných 11 z celkových 19 na semilském „územku“), jak nám další dílčí úspěchy policejního kolektivu přibližovala npor. Eva Jandová...

Turnovští nemají ve výčtu policejních aktivit – a úspěchů – vyložené „bomby“. Výraznější – třeba i mediálně atraktivní – násilná trestná činnost na jejich území běžně – kéž to dál vydrží – „neraší“.

O to víc možná před veřejností „bodují“ vydařené trefy kolem, řekneme, drobnější kriminality:

Zbývalo sotva půldruha měsíce do konce roku, když někdo za provozu ukradl v prodejně značkového – out door – oblečení v centru Turnova zboží za 17 000 korun. A po týdnu nová návštěva, personál obchodu si našťěstí vybavil povědomou tvář, postavu strážníka – zloděje, který „nakupoval“, zatímco spolupůsobič dívka vytvářela „křovi“, rozptylovala obsluhující.

Stateční zaměstnanci vyzvali za vynechání pokladnou, za „hlídacím“ rámem provozovny povedený tandem k otevření tašky. Byl tam neuhrazený nákup, přestože bezpečnostní alarm nereagoval. Přivolaná policie zadržela i řidiče „doprovodného“ vozid-

la, doplnila k trojici popis zbývajících partaček, zadokumentovala technickou vychytávku v igelitce proti detekování čipu na nezaplaceném ošacení.

Zorganizovaní pachatelé „pustili barvu“ též k předešlé krádeži, našel se u nich seznam parádních svršků, na něž měli objednávku od známých. Slečnu musela policie po výslechu pustit, ta v rámci pěšího přesunu k nádraží stačila na několika zastávkách rabovat, takže skončila taky v policejní cele.

Nebo v předvánočním čase kapsářská klasika:

Opakovaně přicházely hlášky, že někdo „chodí“ starším lidem do kapes, do kabelek, na portmonky. Často si je vysleduje na poště po inkasování důchodů, hotovostních dávek. A z popisů počínal krystalizovat obraz mladé dívky s černými dlouhými vlasy, oděvu výraznějšího. Posilovali se občůžky v civilu a milou straku vydařeně u poštovních přepážek pátrači zajistili. Výslech nebyl z jednoduchých, musel přijít tlumočník z bulharštiny, nezletilá pachatelka neovládala ruštinu, která se jí nabízela, uváděla jméno jiné, než bylo to v jejím cestovním dokumentu. Podařilo se k ní „přiradit“ tetu, ta měla plnou moc od rodičů k vycestování slečny z Bulharska do zahraničí, i šoféra s autem, co je vozil od štace ke štaci.

Po prolnutí daktylek mladičké specialistiky databází provinilců vylezla z počítače shoda s konkrétním skutkem jinde v republice, zase pod jinou totožností. Bylo zřejmé, že se nezletilec vracívá – ve skupince „profilů“ – vždy s jiným pasem. A po opětovném vyhoštění nežádoucí malé kapsářské čarodějky zůstává v policejních análech v podstatě jedinou jistotou, že nikdo nemůže spolehlivě říct, kdo ta dívka vlastně je (ani ta první totožnost nemusela být pravdivá)...

Tentokrát nám nezbývá moc prostoru přiblížit, nebo dokonce přímo doporučit, laskavému čtenáři vedle policejní problematiky i krajová, historicky umělecká a památková místa, výjimečné – přímo „rajské“ – přírodní krásy.

Přesto alespoň dva „hutné“ tipy:

1/ Vlakem na Trosky a pak po Zlaté stezce přes Hrubou Skálu, Valdštejn na Hlavatici (E. Jandová).

2/ Nejraději v časném podzimu, za ticha a do zlatavých barev někam na kopec s výhledem – na Kozákov, na jednu z věží Trosek, nebo trochu mimo rajon, k mlado-boleslavským sousedům, na kopec Mužský u Drábských světniček, tam bývá k mání jeden z nejkrásnějších kruhových rozhledů, jaké vůbec existují (M. Drahoňovský).

Jaroslav KOPIC
Foto Václav ŠEBEK

znaky evropských měst

Něco takového jsme v soutěži ještě neměli – byť máme pokaždé „ve hře“ neopakovatelné, originální sídlo lidí. Tentokrát je velice jedinečný již samotný okolní region – italské Toskánsko. V odborných textech se tvrdí, že jde jednak o jednu z nejmalebnějších krajín světa, ale především, že se jedná o přírodní, chcete-li zeměpisné, prostředí s nejhustším výskytem kulturně historických, uměleckých památek „na jeden metr čtvereční a jednoho obyvatele“!

VRCHOLNÁ POKLADNICE SVETOVÉ KULTURY

Centrum někdejšího vévodství, později i velkovévodství, za vlády slavného rodu Medicejských (jehož historické jádro je od roku 1982 zapsáno do Seznamu kulturního dědictví UNESCO), založil jako vojenskou posádku ještě před naším letopočtem (roku 59) poměrně známý politik a válečník, dobyvatel Julius Caesar. Kontroloval tam nesmlouvavě – vojenskou silou – strategickou obchodní stezku, přesněji přechod přes řeku Arno.

Po pádu Římské říše okupovali město postupně germánské kmeny, Ostrogóti, Byzantská říše, Lombardové. Všichni mu něco brali, ale zároveň i poskytovali. Takže se počátkem 14. století „pracovalo“ mezi pět největších evropských měst. Pak ovšem následovala zničující rána – mor v roce 1348 zahubil téměř 45 tisíc obyvatel, polovinu městského osazenstva!

Cesta zpět na výsluní byla těžká a klopotná, zdlouhavá ale trpělivě úspěšná. Roku 1406 získali měšťané nadvládu nad sousedním odvěkým rivalem – Pisou. Tím se uvolnil přístup k moři. Celý širý svět se svou vzdělaností, kumštem i obchodem mohl proudit do znovu vzkvétajícího města, stejně jako naopak nejlepší městská „dítka“ a jejich um mohly začít oslňovat okolní až nedozírné světa kraje.

Všechno je totiž v lidech, jak praví současné poznání života ruku v ruce s odvěkou moudrostí. A šěstím města, jehož jméno máte určit, byla početná, a hlavně vzdělaná rodina bohatého bankéře Medici. Vedle soukromých zájmů (u některých jedinců dokonce travičsky hájených) nejspíš i pro sousedy obětavá. Ten rod z velké části financoval plejádu nejnadanějších umělců – malířů, básníků, sochařů spolu s architekty, staviteli, ale též neúnavnými vědátory a mysliteli všeho moderního druhu.

Z města v následujících renesančních časech (Medicejští jej „mecenášsky“ kormidlovali od poloviny 15. století do poloviny

století 18.!) vyrostlo jedno velké muzeum plné impozantních paláců, galerií, kostelů a kaplí – a zároveň doslova vykvetlo v jednu ohromnou fascinující zahradu...

Teď zbývá připomenout pár velikánů, kteří zůstávají ve městě prostřednictvím vlastních velkých skutků a děl navěky živí:

Především do omezeného výčtu patří rodák z nejdigantičtějších – Michelangelo Buonarroti a jeho David (ještě ne třicetiletý mistr jej dokončil v roce 1504). Další sochaři a malíři Giovanni da Bologna (Únos sabinek, Herkules krotící kentaura), Donatello, Sandro Botticelli, Andrea del Verrocchio, básník Dante Alighieri, reformátor a fanatik Girolamo Savonarola, cestovatel Amerigo Vespucci, státník Niccolo Machiavelli, architekti Filippo Brunelleschi, Arnolfo di Cambio (např. Palazzo Vecchio – radnice), Giuliano da Sangallo, skladatel Luigi Cherubini, operní tenor Mario del Monaco, filmový režisér Franco Zeffirelli (např. Romeo a Julie)...

/ki/

Foto Dana KUTÁLKOVÁ
Kresba
František DOUBEK

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 28. února 2010

Řešení z č. 12/2009 zní: město VÍDEN

**Znaky
evropských
měst**

Policista č. 2/ 2010

KUPON č. 2

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:
Gerta Srbová, Praha;
Eva Zápotocká, Ústí nad Labem,
Josef Nový, Týnec.

Blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Sherlock Holmes

Nahlédnutí do zákulisí natáčení

Postavy slavného detektiva Sherlocka Holmesa a jeho přítele dr. Watsona byly v předchozích filmech a televizních adaptacích zobrazovány spíše jako postarší muži, kteří užívají více intelektu nežli fyzické síly. Watson navíc byl „ten druhý“, který jen poslušně vykonává příkazy a přání svého šéfa.

Režisér Guy Ritchie ve svém novém filmu nazvaném jednoduše SHERLOCK HOLMES oběma stěžejním mužům dodal na akčnosti a tajemnosti. Holmes je nejen geniální strateg, ale též zdatný v boji tělo na tělo, umí skvěle boxovat i bez rukavic, nechýbí mu odvaha postavit se více nepřítelům najednou. Watson je rovnocenným partákem, vždy na svém místě. Občas je to právě on, kdo Holmesovi zachraňuje život.

O důvodu natočení filmu řekl režisér Ritchie, Holmesův fanoušek od dětství: „Jsem rád, že jsem dostal příležitost odhalit svoji verzi Holmesa právě u příležitosti 150. výročí narození Sira Arthura Conana Doylea. S dalšími spolupracovníky jsme vyšli z jeho čtyř románů a 56 samostatných příběhů a snažili jsme se vrátit Holmesa do podoby, jak ho původně stvořil.“

Roli hlavního hrdiny hraje Robert Downey Jr. Odpovídal představám režiséra svým vzhledem a rovněž tím, že řadu let se věnuje bojovým uměním. Herec se k tomu vyjádřil:

„Doyle nazýval bojový styl svého detektiva pojmem baritsu, což souvisí s variantou jiu-jitsu vytvořenou v 19. století E. W. Barton-Wrightem. Jiu-jitsu je režisérovo vyvolené bojové umění. Moje nejoblíbenější umění je Wing Chun Kung Fu. A tak jsme vytvořili naši vlastní kombinaci bojových umění pro tento film.“

Představitel Watsona herec Jude Law

musel být rovněž fyzicky zdatný. Svoji roli vysvětlil: „Mým hlavním cílem bylo, aby můj Watson byl jin pro Holmesův jang. Řada popisů našich hlavních hrdinů v původních příbězích potvrzuje, že jsou tak silní právě proto, že se navzájem podporují a že jejich přátelství má tak silné kořeny. Vztah obou navíc dává prostor i pro spoustu vtipných situací, neboť některé Holmesovy vlastnosti Watsona bytostně vytáčejí a naopak.“ K tomu dodal režisér: „Watson podle Doylea je podstatně dynamičtější postavou, než byl vykrešlován v nedávných filmech, kdy byl zobrazován jako nějaký blábolící hlupák, jehož hloupost je protikladem vůči velikosti Holmesova génia.“

Děj filmu je zasazen do Londýna koncem 19. století. Město je sevřeno strachem ze série brutálních rituálních vražd. Holmes s Watsonem v úvodu filmu zachrání jednu z obětí a nastává honička za vrahem, lordem Blackwoodem. Ten vyhrožuje svojí nesmrtelností a spojením s temnými mocnými silami, takže na něho neplatí vězení ani poprava. Právě záhady kolem zlosynného lorda provokují Holmesa dojit k racionální podstatě.

Režisér Ritchie si dal záležet, aby natočil dobový film, což v exteriérech dnešní doby nebylo snadné. K filmovým scénám byly využity londýnské prostory v katedrále Sv. Pavla, Parlamentu, také Greenwichi, Old Royal Naval College, dále prostory na radnici v Manchesteru a rovněž v liverpoolských docích a v chathamských historických loděnicích v Kentu.

Náročná honička na jatkách za běžného provozu se natáčela v nepoužívaném skladišti v londýnském East Endu, kde byl vytvořen věrohodný labyrint pohyblivých se strojů. Scéna obsahovala různé čepele, pily a obrovské háky visící na řetězech. Tím vším se museli herci prodírat.

V historické loděnici se odehrává scéna s rozestavěnou lodí. Dělníci kvůli tomu postavili levou polovinu loď v původní velikosti, tedy 69 metrů dlouhou a 4,5 metru vysokou, přičemž uprostřed byla loď postavena v celé výšce 9 metrů. Chybějící části loď byly dotvořeny počítačovou grafikou.

Závěrečná velkolepá bojová scéna se odehrává na rozestavěném Tower Bridge, který je brán za symbol viktoriánské doby. V roce 1890 byl most postaven jen z poloviny. Aby se zachovala věrohodnost, celý natáčecí tým se přesunul z Anglie za Atlantik. Ve studiích v brooklynském Williamsburgu byly postaveny tři různé klíčové scény včetně rozestavěného Tower Bridge. Za ním bylo zelené pozadí, které později tým vizuálních efektů doplnil řadou pohledů na Londýn té doby a na řeku Temži. Působí to věrohodně a neruší tu žádná atmosféra 21. století.

Film má kromě napětí a vzrušujících scén i vtipné dialogy, zejména mezi Holmesem a Watsonem. Nechybí tu ani přitažlivý ženský element v postavě prohnané, odvážné

a krásné Irene Adler (hraje ji Rachel McAdams), která žije na hraně zákona a dokáže přelstít i Holmesa. Jejím protipólem je Watsonova snoubenka Mary (Kelly Reilly). U nich může zase ženská část publika obdivovat krásné róby a šperky, které nejsou replikou, ale zapůjčeny byly skutečné starožitné kusy, mimo jiné 47karátový žlutý diamant a diamantový náhrdelník z 19. století.

Co říci závěrem? Film má vyváženou akčnost, neurazí intelektuály, je tu i patřičná dávka humoru, dění a tajemné prostředí podbarvuje výborná hudba.

Prezident České společnosti Sherlocka Holmesa Ing. Aleš Kolodrubec se po zhlédnutí pracovního předpremiérového promítání vyjádřil: „Musím přiznat, že se mi film líbil a mile mě překvapil. I když jde o netradiční, přesto však velmi zajímavý přístup. Určitě na něj rád půjdu ještě jednou, a to společně s kolegy naší holmesovské společnosti.“

Film natočený v britsko-australsko-americké koprodukcii uvádí do kin společnost Warner Bros.

(Premiéra v českých kinech 14. 1. 2010.)

Věnceslava DEZORTOVÁ
Foto archiv Warner Bros

Nové trendy v oblasti osobní ochrany policistů

MILIPOL
2009

Ve dnech 17. až 20. listopadu 2009 se v Paříži uskutečnil mezinárodní veletrh MILIPOL 2009 s podnázvem „Vše pro policii“. Za účelem zjištění nových poznatků a trendů ve výbroji, výstroji a bezpečnostních technologiích a prostředcích využívaných bezpečnostními složkami jiných států byla na tento veletrh vyslána i delegace z Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR. Jednalo se o tradiční účast na největší akci v letošním roce zaměřenou zejména na krizový management, civilní bezpečnost, prevenci před povodněmi a likvidaci havárií a dále na prostředky osobní ochrany bezpečnostních složek, sportovní zbraně a střelivo, ale i velmi zajímavé novinky v oblasti zbraní pro ochranu zdraví, života a majetku.

Historie veletrhu
a MILIPOL 2009

První impulz pro uspořádání mezinárodního veletrhu přišel v 70. letech minulého století. V té době neměli výrobci a dodavatelé bezpečnostních prostředků využívaných policií žádné možnosti zviditelnění se a přilákání nových zahraničních zákazníků. Za tímto účelem se uskutečnil v roce 1984 první veletrh. Do roku 1991 se veletrh MILIPOL konal každý rok, a to až do loňského roku, kdy byl tento veletrh uspořádán po dvou letech. V roce 1995 dochází ke změně celkové dimenze veletrhu, záštitu nad veletrhem přebírá francouzské ministerstvo vnitra. Veletrh tímto krokem posiluje svou pozici a získává statut oficiální akce

(jako je tomu v případě např. u pařížských veletrhů EUROSATORY – vojenská technika nebo Aerosalon – letecký veletrh).

Dnes je veletrh MILIPOL velmi profesní akcí, která nemá v Evropě konkurenci. Nemění své poslání v čase, má odborný charakter a není volně přístupný veřejnosti. Navštívit jej mohou jen registrovaní hosté. Hlavním úkolem veletrhu je seznámovat a nabízet kontakty, především obchodníkům v oblasti bezpečnostních produktů osobní ochrany, donucovacích prostředků, záchranných prostředků, zbraní, střeliva a příslušenství. V současné době se nabídka přesouvá do výstroje a výbroje bezpečnostních agentur a policie, zejména v nárůstu počtu exponátů reagujících na požadavky v oblasti prostředků osobní ochrany. Rozsáhlá je také nabídka doplňků, příslušenství a oděvů.

Ochranné
prostředky

Delegace Ředitelství služby pořádkové policie ve složení pplk. Agh a pplk. Klubrt se z vystavovaných exponátů zaměřila zejména na nové trendy v oblasti ochranných prostředků policistů a donucovacích prostředků. Tento záměr vychází z potřeb Policie ČR, když v následujících letech bude nutné provést obměnu protiúderových a balistických ochranných prostředků vzhledem k jejich končící expirační době. Tyto prostředky jsou v hojném počtu využívány zejména speciálními pořádkovými jednotkami, pořádkovými jednotkami a zásahovými jednotkami.

Směr, kterým by se chtěla Policie ČR ubírat, vychází nejen z výše uvedené potřeby, ale také z toho, že v současné době se extremismus, hrozba terorismu a veškeré

Taser XREP s dálkovou účinností (s bezdrátovou střelou)

Nové typy balistických nebo víceúčelových vest

narušování veřejného pořádku projevuje na velmi vysoce organizované a profesionální úrovni, a je tedy zapotřebí tento stav eliminovat. Eliminace spočívá zejména v nasazení profesionálních jednotek a dokonalejších donucovacích prostředků ve spojitosti s efektivní taktikou zákroku.

Na základě těchto aspektů by nové ochranné prostředky, které jsou využívány pořádkovými a zásahovými jednotkami, měly poskytovat vysoký stupeň ochrany, a to jak v oblasti protiúderové, tak i balistické. Nový ochranný komplet policisty zařazeného v pořádkové nebo speciální pořádkové jednotce by mohl být kombinací balistické a protiúderové ochrany. Můžeme např. použít označení 3 v 1 – dnes využívá protiúderový komplet, balistická vesta a taktická vesta, ale v budoucnosti by tyto tři prostředky mohl nahradit pouze jediný.

Základní prvek možného budoucího kompletu by byl tvořen balistickou vestou s odhazem. Vesta je složena z dílů, které jsou spojeny v jednom bodě zajištěným lankem. V případě potřeby se jednoduchým způsobem lanko uvolní a vesta se rozpadne na samostatné díly – spadne z policisty. Vesta musí zajišťovat ochranu všech životně důležitých orgánů.

Povrch vesty by byl opatřen křížovou vazbou (systém pevně přichycených svislých a vodorovných popruhů), která umožní připevnění kapes a pouzder. Dalšími nutnými doplňky budoucího kompletu jsou samostatně odnímatelné chrániče krku, ramen a klínu. Ostatní části těla, jako jsou

horní a dolní končetiny, by byly chráněny protiúderovými ochrannými prvky.

K ochraně hlavy by byla využita balistická nebo protiúderová přilba.

Vedle ochranných prvků by měl nový komplet dosahovat vysokého stupně komfortu a flexibility pro policistu, který jej bude využívat.

V současné době poskytuje balistická ochrana širokou škálu možností, nové technologie ochranných materiálů nabízejí různé využití. Tímto využitím mohou být například na veletrhu prezentované balistické vesty určené pro služební psy nebo prostředky balistického krytí v podobě rozkládacích balistických kufrů či zástěn.

Nové donucovací prostředky

Z hlediska legislativy získala Policie ČR nové možnosti v podobě některých nových donucovacích prostředků, tak jak jsou zakotveny v zákoně 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Typicky jde o slzotvorné prostředky, elektrické dočasně zneschopňující prostředky nebo moderní neletální prostředky. Tento aspekt je již ze strany Ředitelství služby pořádkové policie řešen na základě podnětů velitelů pořádkových a zásahových jednotek. Prostředky by měly napomoci k zvýšení efektivity a účinnosti provedení zákroků směřujících k narušení veřejného pořádku a bezpečnosti.

V současné době je snaha o nákup nové neletální munice ráže 40 mm (náboj jednotná střela, hromadná střela a náboj s barvicí náplní) do zavedených vrhačů

HK 69, které napomohou zvýšit účinnost zákroku pod jednotným velením. Náboje ráže 40 mm jsou schopny předat energii k zastavení mužské osoby na více než 50 metrů s vynikající přesností. Jsou rovněž bezpečné při použití do 5 m. Tyto náboje mohou být opatřeny barvicí náplní, která je aktivována po nárazu a slouží k pozdější identifikaci cíle. Munici je vhodné využít pro ovládání davu, stejně jako pro zákroky v budově i mimo ní.

Taser již byl jako donucovací prostředek zaveden u vybraných útvarů Policie ČR. Na veletrhu MILIPOL bylo představeno několik nových produktů. K tomu bezpochyby patřilo i představení a vyzkoušení modelu Taser XREP. To je samostatný bezdrátový projektil, vystřelovaný ze standardní brokovnice ráže 12 nebo speciální brokovnice k těmto účelům určené. Touto speciální zbraní je Taser X12 LLS, která využívá přepracování brokovnice Mossberg 500 disponující technologií „radial ammunition key“ (radiální zámek náboje) zabráňující použití letální munice. Při vystřelení XREP se přetrhne vlákno spojující projektil s nábojnicí, a tím aktivuje střelu. Když se projektil dostane ven z hlavně, Taser XREP „oživí“. XREP samostatně generuje neuro svalové zneschopnění (NMI) nepřetržitě po dobu 20 sekund, což je dost času na překonání vzdálenosti a zatčení provinilce bez rizika zranění policistů. Maximální dosah účinnosti je vzdálenost 30–48 m v kombinaci s efektem nárazové munice.

Firma Taser představila dva druhy projektilu. Prvním byl s označením Taser XREP – RL (bez křidélek), který je určen pro použití se zbraní TASER X12 LLS. Tento projektil je vybaven patentovou technologií systému „radial key“. Druhým byl projektil označený jako Taser XREP – FL (s křídélky). Projektil je osazen pružnými křídélky, která poskytují stabilitu během letu a má upravené dno nábojnice pro použití v jakékoliv brokovnici ráže 12 pump-action.

Vedle XREP byl představen i nový distanční elektrický paralyzátor, který může najednou zneschopnit více cílů, ukázat varovné výboje, aniž by vystřelil hlavice, doručit přesné pulzy nervosvalového zneschopnění (NMI), a tím zvýšit bezpečnost policisty i zadržovaného. Tento prostředek nese označení Taser X3 a představuje velký technologický skok v oblasti měření a výpočtů dodávané energie v reálném čase, což z tohoto prostředku dělá nejinteligentnější ruční donucovací prostředek současnosti.

Účast delegace Ředitelství služby pořádkové policie na veletrhu MILIPOL 2009 byla přínosem pro Policii ČR, zejména v oblasti prohloubení znalostí a získání potřebných informací o ochranných protiúderových a balistických prostředcích. Tyto informace budou do budoucna využity pro realizaci nových projektů zastřešujících zavádění dokonalejších prostředků osobní ochrany policistů.

pplk. Mgr. Karel AGH
Foto výrobci

Tříranový Taser X3

NEHODA je fyzikální děj

Hrůzostrašně zkroucené a promáčklé plechy něčeho. Zranění a mrtví, brzdná dráha na silnici jako svědek mar-nosti okamžiku. O vině a trestu rozhodne soud... Ale důležité slovo bude mít forenzní znalec. Tentokrát vyzpovídáme Doc. Ing. Jindřicha Šachla, CSc., z ČVUT, Fakulty dopravní, Ústavu soudního znalectví v dopravě.

Které vědy jsou pro Vaši forenzní disciplínu klíčové, nebo možná jedinečné? Matematika a fyzika?

Něstor soudního znalectví jako vědní disciplíny a zakladatel Ústavu soudního inženýrství VUT v Brně pan Ing. Jiří Smrček nám vštěpoval definici, že „nehoda je fyzikální děj“. Na analýze dopravní nehody je mimo jiné přitažlivé to, že je to detektivka s kalkulačkou, pracujeme převážně v exaktní oblasti tedy v oborech fyziky (mechanika, dynamika), matematika je nástrojem. Na mnohé souvislosti tak lze přijít úvahou. Přirozeně určité empirické znalosti je třeba mít také.

Specifikem silničních nehod je krátkost času od okamžiku, kdy lze rozpoznat, že situace je mimořádně kritická, do okamžiku střetu – většinou to nebývá déle než tři sekundy. Letecká havárie se mnohdy vyvíjí řadu minut, námořní loď se potápí desítky minut, i na železnici mnohdy uplyne určitá doba od omylu obsluhy do nehody.

Pokud ano, jsou posudky neomylné? Nebo může někdy jít o „dobrý propočet chybně vybraných čísel“?

Někteří znalci – není jich naštěstí mnoho – znají jen „svých“ pár vzorečků a ty pak aplikují i na případy, kdy to není adekvátní. Vzpomínám na případ, kdy znalec nesprávným postupem určil rychlost automobilu 121,795 km/h (na tři desetinná místa a bez tolerancí), když skutečná rychlost byla jen 87 až 91 km/h.

Pro analýzu dopravních nehod se vžila podpora počítačovými programy – to je správný trend, má však svá úskalí. Pro správnost řešení nelze argumentovat, že „to tak vyšlo z počítače“. I na obyčejné kalkulačce bude nesprávným řešením součet $4 + 4$, pokud příslušné sčítance měly být $4 + 6$. Většina výpočetních programů je postavena na dopředném řešení: znalec odhadem zvolí parametry pro počátek nehodové situace (počáteční rychlosti a směry pohybu) a pro její průběh (např. deformační energie), ty pak postupně upravuje dle své úvahy, počítačový program mezitím do počítává ostatní související parametry. Až se podaří přivést vozidla do příslušných konečných poloh, prohlásí se hodnoty parametrů za výsledky řešení. Tedy za postačující kritérium správnosti řešení bývá často považováno – bohužel nesprávně – to, že „vozidla byla simulací přivedena do odpovídajících konečných poloh“. **Toto kritérium je nutné, nikoli však postačující.**

Uvedl bych konkrétní případ klasického nesprávného řešení, jež vyhovovalo zmíněnému kritériu: před autobusem stojícím v zastávce vyšlo dítě do dráhy automobilu FORD Transit, jenž právě stojící autobus

objížděl. Bylo to v obci, kde je rychlost jízdy omezena na 50 km/h. Automobil FORD zanechal blokovací stopy na suchém asfaltu v délce bezmála 40 m, v průběhu brzdění se střetl s dítětem, a nakonec narazil na strom, přičemž se poškodil včetně chladiče, motoru a přední nápravy. Znalec při aplikaci výpočetního programu „ladil“ vstupní hodnoty, až se mu podařilo přivést automobil po zanechaných stopách do konečné polohy u naraženého stromu. Za výsledek pak prohlásil hodnotu počáteční rychlosti $51 \text{ km/h} \pm 5 \%$. Jednoduchým kontrolním výpočtem se dalo zjistit „odpovídající“ zpomalení, jež by ale příslušelo, kdyby automobil byl brzdil na náledí. Znalec tak – možná nevědomky – dospěl k řešení, jak by byl probíhal pohyb automobilu po téže dráze a s nárazem na strom, ale **na ledě**. Nezkontroloval, jakou hodnotu brzděného zpomalení „musel“ počítač použít, aby přivedl automobil do konečné polohy s nárazem na strom a aby současně vyhověl **zadané** počáteční rychlosti 51 km/h. Skutečná rychlost jízdy automobilu na počátku brzdění měla vyjít vyšší než 80 km/h. Rychlost automobilu FORD Transit byla ve zmíněném znaleckém posudku hrubě podhodnocena. Pokud by byl řidič dodržel dovolenou rychlost 50 km/h namísto nejméně 80 km/h, ke střetu by nebylo došlo – byl by mohl za jinak shodných podmínek dokonce zastavit před místem, kde dítě přecházelo. Z toho plyne poučení, že je nutno průběžně kontrolovat, zda žádný z parametrů pohybu nevybočuje z reálu – v předmětném případě, zda například brzděné zpomalení odpovídá suché vozovce (a nikoli jízdě na ledě). Náš ústav disponuje výpočetním programem, který poskytuje

průběžnou vizuální (grafickou) kontrolu, zda všechny výpočtové parametry jsou zároveň ve fyzikálním souladu s realitou.

Dnes je už běžné, že se svým znaleckým posudkem disponuje nejen obžaloba, ale taky obhajoba. Laik něco podobného může chápat v souvislosti s forenzní psychologií, dejme tomu se soudním lékařstvím – ale v kriminalistickém posudku, opírajícím se o „tanec“ čísel a vzorečků? Bývají protiposudky spíš doplňujícího charakteru nebo vyložené opačného?

V Ústavu soudního znalectví v dopravě Fakulty dopravní ČVUT v Praze zpracováváme téměř výhradně posudky revizní, a tak nám prochází rukama právě případy, v nichž se nejméně dva posudky vzájemně liší. Nejčastěji to bývá v problematice tzv. fingovaných nehod. Někteří znalci najatí obhajobou uvádějí selektivně jen ty okolnosti, z nichž nelze usoudit, zda nehoda byla skutečná (nechtěná, spontánní), či fingovaná. Okolnosti, z nichž to odhalit lze, jaksí nezjistí. K tomu bych pro policejní praxi poznamenal, že vcelku nemá smysl klást například otázku „zda k uváděnému střetu protijedoucích vozidel mohlo na daném místě silnice dojít“. Ke střetu protijedoucích vozidel může přece dojít na kterémkoli místě silniční sítě, snad jen kromě komunikací jedno-směrných.

Znalecká analýza není jen o fyzice a výpočtech, ale také o práci „s lupou nad fotografiemi“. Velmi se osvědčuje kolektivní moudrost – tak práci znaleckých ústavů kdysi pochvaloval pan JUDr. František Závodský, referent pro znalectví na Ministerstvu spravedlnosti.

Jak se vaše forenzní disciplína vyvíjela? Jistě, souvisí úzce s vývojem automobilového průmyslu a s rozvojem cestovního ruchu, ale přesto – našli bychom nějaké historické mezníky?

V polovině dvacátého století vykonávali znaleckou činnost převážně znalci bez vyššího vzdělání, neznalí metodiky vypracování znaleckého posudku, bez základních znalostí mechaniky. Dopouštěli se často chyb zejména při řešení dopravních nehod. Z uvedených důvodů navrhl Ing. Jiří Smrček zavést na VUT v Brně pracoviště soudního

inženýrství, jež bylo zřízeno v roce 1965, a on byl pověřen jeho vedením. V roce 1970 bylo pracoviště změněno na **Ústav soudního inženýrství VUT v Brně**, Ing. J. Smrček jej vedl do roku 1979 a pak v něm aktivně pracoval až do své smrti v roce 1987. Byl to nejen zkušený odborník a pedagog, ale i člověk vzácných morálních kvalit, které svým studentům předával osobním příkladem. Mnohé jeho definice, postupy a rady mají trvalou platnost, rád jej cituji.

Fakulta dopravní ČVUT v Praze je znaleckým ústavem od roku 2002. V roce 2006 byl na fakultě zřízen ústav, jenž je zapsán ve druhém oddíle seznamu ústavů kvalifikovaných pro znaleckou činnost pod názvem **ČVUT v Praze, Fakulta dopravní, Ústav soudního znalectví v dopravě**, jehož mám čest být vedoucím. Ve druhém oddílu seznamu Ministerstva spravedlnosti ČR jsou zařazeny vědecké ústavy vysokých škol a jiných vědeckých institucí, kvalifikované ke znaleckým posudkům za podmínek stanovených v § 21 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. Pro běžné případy bývají přirozeně přibíráni znalci působící jako jednotlivci.

Kdo prvotně zajišťuje místa nehod? Místní policie, nebo experti z dopravy? Jsou policisté schopní – z Vašeho hlediska zkoumání stop – napáchat na místě činu škody? Případně lidé z RZS nebo hasiči? Jedete si většinou místo činu s odstupem času prohlédnout, nebo je pro vás dostačující dokumentace?

Místo nehody by měl bezprostředně ohledat školený policista, který předtím nějaký čas pracoval pod vedením služebně staršího zkušeného kolegy. Na kvalitě prvotních úkonů na místě závisí přesnost a spolehlivost dalších analýz. Každá nehoda je jiná a policista na místě musí do určité míry improvizovat, musí se zároveň starat o bezpečnost lidí na místě, o procesní pravidla, nemá to lehké. Lze však uvést řadu zásad z praxe, na něž by bylo vhodné pomyslet při ohledání místa nehody – ty by vydaly na samostatný článek. Nyní bych doporučil hlavně fotografovat, a to i nepoškozené části vozidel a dobře zdokumentovat i celkovou situaci. Zejména za tmy „vidí“ fotoaparát s bleskem

to, co my pouhým okem nevidíme ve světle příruční svítilny. Mrzuté je, když se teprve na snímcích odhalí stopy, jejichž začátky ale leží pod spodním okrajem obrázku. Policista se může splést v odečtu údajů na délkoměrném kolečku například záměnou číslic 3 a 8, může zapomenout číselník vynulovat. Jde-li o ojedinělé nedopatření, pak jej lze většinou při znalecké analýze zjistit a napravit – přirozeně podle fotodokumentace. Policisté zakreslují směrové oblouky (zatačky) v situačních plánech jen schematicky, protože nemívají „nářadí“ pro měření poloměru zakřivení zatačky.

Proto v naprosté většině případů provádíme na místě vlastní dodatečné geodetické měření prostorového uspořádání komunikace, přičemž máme možnost zaměřit například i polohy vegetace omezující rozhled, různé diskontinuity na vozovce, k nimž lze pak rekonstruovat polohy stop dle fotodokumentace a napravit i případná nedopatření vzniklá při ohledání. Potřebujeme si přinést silnici na stůl se všemi parametry. Učím studenty, že přesný situační plán je prvotním předpokladem úspěšné analýzy dopravní nehody.

Jaká může být kvalita podkladů z nehody, k níž nemuseli být policisté přivoláni, zde nemusím rozvádět. Účastníci se na místě dohodnou, kdo „to zavínil“, teprve později se s někým poradí – a je po dohodě. Nahrává to těm, kteří se „věnují“ fingování dopravních nehod.

Nedávno jsem oslovil muže sedícího za volantem zaparkovaného automobilu jedné asistenční služby s nápisem NEHODY. Ptal jsem se jej, jakou prošel průpravou. Řekl, že dělal barmana, školení měl potom asi týden. Ale nerad bych křivdil: podklady od této organizace jsem dosud neměl v rukou.

Můžete stručně popsat cestu, jak jste se k roli znalce dostal? Můžete prozradit něco o sobě, o svých zálibách?

Mohu říci, že jsem měl v průpravě stále štěstí. Studoval jsem dopravní stavitelství jak na průmyslovce tak i na vysoké škole, velmi mě bavila fyzika-mechanika. Pak jsem pracoval devět let ve Výzkumném ústavu dopravním na problematice protismykových vlastností vozovek a adheze pneumatik, potom šestnáct let jako vědecký pracovník v ČSAV (akademii věd) v Ústavu teoretické a aplikované mechaniky na problematice interakce dopravních prostředků a cest. Postgraduální studium technického znalectví jsem absolvoval v ÚSI VUT v Brně. Znalcem v oboru dopravy jsem od roku 1976. Na Fakultě dopravní vyučuji analýzy silničních nehod od roku 1997. Mou zálibou byla od mládí elektronika – záměrně jsem si ji ponechal jako koníčka, když jsem se přihlásil na stavební průmyslovku pro zmíněný obor dopravního stavitelství. Tyto vedlejší znalosti se mi pak mimořádně hodily ve výzkumu – k tzv. elektrickému měření neelektrických veličin. Druhou mou velkou zálibou je filmování – první film z cest jsem natočil s kamerou „osmičkou“ vypůjčenou od kamaráda v roce 1970.

Viktorín ŠULC
Foto: Václav ŠEBEK a archiv

CELODENNÍ SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVA JIHOČECHŮ

X Školní policejní středisko Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje je v městečku Lišov, asi dvanáct kilometrů od Českých Budějovic. V rámci kraje zajišťuje pro policisty zdokonalovací kurzy, služební zkoušky a transakční analýzy. Pro nováčky kurzy základní odborné praxe prvního a druhého stupně a prolongace neboli zkoušky umožňující nastupujícím policistům řídit služební vozidla, ale pouze jednadvacetiletým a starším. Další kurzy reagující na aktuální problémy, například školení recepčních pro základní útvary nebo výcvik pořádkové jednotky.

Vedoucím Školního policejního střediska je od loňského ledna mjr. Ing. Martin Kándl. U policie je od roku 1991. Nastoupil na obvodní oddělení Suché Vrbné a v průběhu osmnácti let postupně prošel i několika dalšími obvodními odděleními v rámci Českobudějovického kraje. Naposledy zastával funkci vedoucího Obvodního oddělení Policie České republiky Čtyři Dvory na okraji krajského města.

Prvotním úkolem policejních středisek je základní odborná příprava pro policisty pořádkové a dopravní služby. Na Policejním prezidiu ČR odbornou přípravu postupně sjednotili a od roku 2009 pracují všechna střediska podle nově schváleného rámcově vzdělávacího programu. Cíle základní odborné přípravy jsou založeny na novém filozofickém pojetí policejní práce, které je charakterizováno několika hlavními principy:

- policejní práce musí být službou občanů,
- policista musí být vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, disponující vysokým etickým standardem,

Budova ŠPS v Lišově

Město Lišov leží na pahorkatině, která odděluje kotlinu českobudějovickou a třeboňskou.

- vzdělávání a výcvik policisty musí být založeny na kompetenčním přístupu,
- ve vzdělávání a výcviku policistů je nutno zdůraznit osobní odpovědnost každého policisty za sebevzdělávání.

Základní odborná příprava pro nastupující policisty probíhá v policejním středisku nejprve jeden měsíc. Jejich vzdělávání vychází z obsahových okruhů, kam například patří právo, komunikace a etika, problematika dopravní služby, trestní právo, ale i zacházení se služební zbraní. Pro nováčky je to zcela něco nového, s čím se prozatím neměli možnost seznámit. „Nově nastupující policisté mají ale velké problémy,“ postěžoval si Martin Kándl. „Problémy jsou převážně s pořádkovou přípravou a taktéž i se střelbou, neboť se v současné době jedná o policisty, kteří neprošli základní vojenskou službou,“ pokračoval vedoucí.

Měsíční studijní pobyt policisté ukončí zkouška-

mi a slavnostně si převezmou osvědčení. Další odborné znalosti a dovednosti načerpají v průběhu půlročního studia na některé ze středních policejních škol. Jejich návrat zpět na školní policejní středisko znamená, že je čeká dvouměsíční základní odborná praxe. Opětovně policisté opakují pořadovou i střeleckou přípravu a nově, mimo jiné, nacvičují používání donucovacích prostředků a učí se obsluhovat technické prostředky ve služebním vozidle. Od instruktorů si také vyslechnou, jak se chovat při některých zákrocích, se kterými se u svých základních útvarů mohou setkat. Poté

následují nácviky různých modelových situací. U **bytové problematiky** se policisté mohou setkat s náhlým úmrtím, porušováním domovní svobody a domácím násilím. S tím souvisí nácvik vstupu na cizí pozemek a do obydlí, nebo do jiného prostoru. Mezi modelové situace **z ulice** patří případy krádeží, výtržnosti, nebo porušování veřejného pořádku. Další situace, které trénují, se týkají **obchodů nebo restaurací**. V Lišově proto poctivě nacvičují řešení případů krádeží, rváček a učí se vstupovat i do živnostenské provozovny. Na řadu v průběhu dvouměsíční praxe přicházejí i instruktoři s problematikou **silničního provozu**. S mladými policisty trénují zastavení a prohlídku dopravního vozidla, učí se řídit dopravu i co konkrétně mají za povinnost, když přijedou k dopravní nehodě. Po zvládnutém nácviku v objektu střediska se i s instruktory a dopravními či pořádkovými policisty dostávají

Policisté v počítačové učebně

Vedoucí školního policejního střediska –
mjr. Ing. Martin Kándl

Instruktoři předvádějí použití donucovacích
prostředků

přímo na ulici, kde už je vše opravdové. Jako poslední bod nácviku modelové situace je tematický celek **drogová a alkoholová scéna**. Posluchači střediska si opět nejprve vyslechnou, co dělat a jak se chovat při kontaktu s narkomanem a silně opilým občanem. Pochopitelně ani u tohoto tématu nechybí samotný nácvik. „Modelové situace policisté trénují v objektu našeho střediska. Využíváme zdejší možnosti, například při řešení případu krádeže vloupáním do stánku rychlého občerstvení policisté ohledávají místo činu ve školní kantýně. Nácvik komunikace s opilou osobou nebo zklidnění rvačky několika osob policisté nacvičují ve zdejší jídelně nebo v parku,“ říká vedoucí střediska.

• • •

V Lišovském středisku v den naší návštěvy probíhaly zdokonalovací kurzy jihočeských policistů ze základních útvarů. Tématem jejich přednášek bylo v poslední době dosti často skloňované „domácí násilí“. Druhá část policistů zase pilovala úkoly spojené s počítačem, včetně ETR (elektronické trestní řízení).

Středisko zároveň zajišťovalo služební přípravu, tentokrát pro krajské policisty. Podle vykonávané práce jsou policisté zařazeni do skupin, a ty určují,

kolikrát za rok mají celodenní opáčko. Asi pětadvacet dopraváků z odboru silničního dohledu patří do druhé skupiny a služební přípravou si prověřují dovednosti každý měsíc. Dopoledne se policisté sešli v areálu sportovního klubu policie (SKP) v přímo v Českých Budějovicích, kde tělesná příprava probíhá. Kpt. Bc. Pavel Strnad a kpt. Mgr. Radomír Vaněk na začátek zařadili rozcvičku, aby se policisté pěkně rozešli. „Pro dopraváky jsme připravili kruhový trénink,“ říká Radomír Vaněk a upřesňuje, co to znamená. „Například jde o běh se zátěží, běh přes překážky, kotouly, lehy a sedy nebo šplh na laně. Na vojně jsme tomu říkali „opičí dráha“. Tato část posílí policistům tělo a připraví je k dalšímu cvičení. V druhé části hrají různé hry, přitom cvičí, aniž si to uvědomují, a hlavně koordinují a rozvíjejí vlastní pohyb. Touto formou si například procvičují uhybaní před úderem, což mohou následně v praxi využít.“

Tím tělesná příprava nekončí, v další části si policisté opakují taktiku zákroku dvoučlenných hlídek, kterou popisuje instruktor Pavel Strnad. „Tré-

Při cvičných jízdách se služebním vozidlem má
instruktor na podlaze škodovky vlastní pedály

Kapitán Paroubek sleduje střelbu policisty z odboru silničního
dohledu

novali jsme postup při komunikaci s opilou osobou, která odmítá poslušnost. Nácvik vyvrcholil až výzvou policistů k opilé osobě, „...pokud neuposlechnete, bude ze strany policie použito donucovacích prostředků!“ (hmaty a chvaty). V rámci nácviku modelové situace procvičujeme také pákovou a šokovou techniku. Celé toto opakování je z dopoledního programu nejdelší a každá hlídka ho zakončila zajištěním problémové osoby a přiložením služebních pout. Poslední část dopoledního programu je volnější. Policisté se rozdělí na dvě skupinky, jedna zajde do posilovny a druhá si zahraje třeba fotbal.

Po obědě pokračovala odpolední část služební přípravy, která byla věnována střelbám. Zajeli jsme tedy na střelnici U hada, kde se dopravním policistům věnoval další instruktor – kpt. Bc. Jindřich Paroubek. Před vlastní střelbou nechybí, dle pokynů instruktora, nezbytná kontrola zbraní a zásobníků. Potom policisté dostanou určitý počet nábojů a čekají další povely. Naše sledování přípravy policistů na střelbu přerušil povel instruktora: „Oba zásobníky pěti náboji naplnit! Zbraň ke střelbě při-

pravit! Pozor! Prvních pět nábojů v časově neomezené době na terče pálit!“ Po splnění úkolů jsme se kapitána Paroubka zeptali, jak střelecké prověrky probíhají? „Odpolední program služební přípravy zajišťujeme na střelnici. Opakujeme a procvičujeme taktiku, míření a střelbu z pistole. Policisté zkoušejí různé terče a samotná střelba je jak bez časového omezení, tak nacvičujeme i střelbu v mezích stanoveného limitu. Nácvik střelby pochopitelně různě obměňujeme.“

• • •

Pprap. Pavel Valda si z dopolední části pochvaloval rozcvičku. „Je to opravdu dobré na protažení a rozešli vlastní tělo. Nejdelší část jsme věnovali procvičování donucovacích prostředků. Já si ale osobně myslím, že tyto dovednosti při silničním dohledu zase tolik nevyužijeme.“ S poslední větíčkou ovšem nesouhlasili jeho další dva kolegové, pprap. Josef Šupler a pprap. Jaroslav Kožíšník. „Jako dopraváci nemáme takových případů hodně, ale najdou se,“ ujal se vyprávění Josef Šupler. „Vzpomínám si na případ z loňského podzimu. Jeli jsme s kolegou Kožíškem a v rámci kontrolní činnosti nám v autě zapípal Look (zařízení, které po přečtení registrační značky signalizuje, že projíždějící vozidlo je v pátrací evidenci). Proti nám jel černý mercedes s registrační značkou středních Čech. Kolega vůz otočil za mercedesem. V obci Selibov na Písecku mercedes na naši výzvu zastavil. Přistoupil jsem k řidiči a chtěl provést kontrolu dokladů, ale neuniklo mi, že muž má za opaskem zbraň. Podezření na odcizené vozidlo nám signalizoval přístroj, teď zbraň a tak na nějaké rozmýšlení nebyl čas. Bleskurychle jsem za pomoci hmatů a chvatů mladého řidiče odzbrojil. Musím podotknout, že mě po celou dobu Jarda jistil, sám bych si to dovolit nemohl. Dalším šetřením se ukázalo, že je vše trochu jinak. Mladý muž nebyl ani

zloděj, ani ozbrojený pachatel, ale podnikatel. Zbraň měl drženou legálně, a protože převážel větší finanční částku, byl ozbrojen. A proč Look označil vůz jako hledaný? Po vozidle policie kdysi pátrala, ale po jeho nalezení a vrácení zpět majiteli bohužel mercedes zůstal v pátrání dál.

• • •

Lišovské středisko, jak už jsem zmínila, zajišťuje také transakční analýzu neboli metodu řešení konfliktů pomocí analýzy transakcí. Metoda je určena pro policisty v přímém výkonu služby, pro nevykonné složky a management. „Realizovaná je formou třídního

ho výcvikového kurzu, jehož úspěšné absolvování končí předáním osvědčení,“ říká kpt. Ing. Vladimír Kolařík, lektor Školního policejního střediska a dále vysvětluje... „Transakční analýza je komplexní psychologickou teorií, vysvětlující všechny prvky psychiky. Disponuje vlastní jasně danou terminologií, která by měla být dobře pochopitelná a nezaměnitelná. Dále pak zpracovanou teorií osobnosti a životního scénáře, ze kterých se rozvíjí rozlišení tří základních komunikačních a osobnostních rovin – ego-stavů: **Rodič, Dospělý a Dítě**. Cílem metody je znát zákonitosti mezilidských vztahů, umět analyzovat své chování a korigovat jej, být s to vyvarovat se konfliktům, či je věcně řešit.“

Jak jsme se dozvěděli, většina policistů, kteří prošli transakční analýzou, si tuto metodu řešení konfliktů pochvaluje. „Věřím, že nové schopnosti a dovednosti policisté využívají i v praxi,“ řekl nám na závěr kapitán Kolařík.

Eva BROŽOVÁ
Foto Václav ŠEBEK

Michaela Hirtová ze společnosti „Tady a teď“ přebírá ocenění za nejúspěšnější projekt z rukou Jitky Gjuricové a Jiřího Komorouse

První místo národního kola ECPA za rok 2009 získal projekt „PC hra GhettoOut – тренажёр жизненных стратегий“. Projekt realizovala Společnost TADY A TED ve spolupráci s plzeňským krajským úřadem.

Cílem projektu „GhettoOut – тренажёр жизненных стратегий“ je ovlivnit postoje a chování dětí staršího školního věku

tak, aby na základě získaných informací byly schopné předcházet situacím, které by mohly zapříčinit nebo prohloubit jejich sociální propad. Jako nástroj k dosažení tohoto cíle slouží počítačová hra GhettoOut (www.ghettout.cz), která obsahuje prvky z oblasti problematiky užívání návykových látek, zadlužování, bydlení apod.

Na druhé příčce skončil projekt „Dětská cena prevence kriminality“ Magistrátu hl. m. Prahy. Je koncipována jako preventivní vzdělávací projekt určený žákům 8. ročníků ZŠ. Žáci s učiteli a konzultanty popíší soužití a problémy v třídním kolektivu, zjištěné skutečnosti analyzují a zhodnotí. Dále absolvují přednášku s besedou k problematice posilování právního vědomí a trestní odpovědnosti. Třídy pod vedením konzultantů-pedagogů navrhnou a zrealizují „Mini-projekt“, jehož cílem je maximální snížení rizik souvisejících se zjištěnými

problémy v jejich kolektivu. Realizátorem projektu je Iniciativa Občanského Bezpečí Domova (IOBD).

Třetí místo obsadil projekt z Olomouckého kraje s názvem „E-bezpečí“. Dnešní doba se všemi stále se vyvíjejícími elektronickými technologiemi přináší řadu nebezpečí. Nazýváme je jmény a jsou v našem slovníku nové. Jedná se například o kyberšikanu, kyberstalking, cyber grooming, hoaxing a spamming.

Preventivní, výzkumný a intervenční projekt E-bezpečí (www.e-bezpecni.cz) se zaměřuje na nebezpečné jevy, které při užívání těchto technologií hrozí.

Projekt je založen na široké spolupráci se školami z celé České republiky a jeho úkolem je informovat učitele, děti a také rodiče o zmíněných fenoménech. Projekt má pomoci vytvořit pravidla, která by omezovala zneužívání internetu a mobilních technologií a díky včasné informovanosti uživatelů snižovala riziko spojené s těmito jevy.

O jednotlivých projektech budeme podrobně informovat v dalších číslech.

Eva BROŽOVÁ

Foto Václav ŠEBEK

Plzeňský projekt zvítězil

Slavnostní setkání proběhlo koncem loňského roku na Ministerstvu vnitra v Praze 7. Vítězové Evropské ceny prevence kriminality tady přebírali ocenění národního kola za rok 2009.

Evropská cena prevence kriminality umožňuje sdílení a výměnu dobré praxe na poli prevence kriminality v rámci EU. Každoročně ji vyhlašuje Evropská síť prevence kriminality European Crime Prevention Network – (EUCPN) s cílem ocenit nejlepší evropský projekt v oblasti prevence kriminality na určité téma. Každá účastnická země může do soutěže předložit pouze jeden projekt. Slavnostní vyhodnocení nominovaných projektů probíhá každoročně při příležitosti konání mezinárodní konference EUCPN „Sdílení nejlepší praxe“ a součástí je i předání finančního daru v hodnotě dvaceti tisíc eur předkladateli vítězného projektu.

Výhercům předal ceny náměstek ministra vnitra plk. Jiří Komorouse: „Jsem velmi rád, že tady dnes mohu s vámi být a předat vám ocenění za skvělou práci, kterou jste odvedli. Pracujete na projektech, které jsou důležité z hlediska zachrany lidských životů a každý mladý život stojí za to. Prevence by vždy měla být ne-li na prvním, tak na nultém místě. Čím kvalitnější prevence bude, tím méně následků pak budeme muset řešit.“

Výhercům zároveň poděkovala ředitelka odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra Mgr. Jitka Gjuricová: „Jsem velice hrdá na tyto projekty. Předložily je organizace, které pracují mimo náš vějíř spolupracovníků. Plzeňský projekt v mezinárodní konkurenci 18 projektů nominovaných na finále soutěže ECPA ve Stockholmu uspěl. Získal zvláštní ocenění za nejvíce inovativní přístup k prevenci sociálně nežádoucích jevů. Nesmírně si toho vážím.“

Boj o život motorkáře policisté vyhráli

Když v polovině září loňského roku nastupovala trojice policistů z dálničního oddělení Pravy ve východních Čechách do služby, netušila, že se jim tento den stane téměř osudným. Prap. Otakar Pecen, prap. Jiří Myška a prap. David Vídeňský vyjeli se služebním vozidlem jako obvykle kontrolovat řidiče na

Policisté přebírají z rukou ředitele medaili

vybraný úsek dálnice D11. Krátce před šestnáctou hodinou zastavili osobní vozidlo zn. Volkswagen Golf, jehož řidič se dopustil při jízdě přestupku. Při kontrole si náhle všimli, že se v jízdním pruhu ve směru na Hradec Králové, asi 180 metrů od nich, něco děje. Ihned se proto rozjeli k místu, kde zřejmě došlo k dopravní nehodě, což se skutečně potvrdilo. Úlomky částí vozidel, u svodidel havarovaný motocykl, tvořící se kolona přijíždějících aut a v levém jízdním pruhu ležící tělo motocyklisty.

Policisté začali okamžitě jednat. Po nezbytném zajištění úseku dálnice informovali stálou službu a současně vyhodnocovali vzniklou situaci. Prohlídkou těla zjistili, že došlo u řidiče motocyklu k amputaci levé dolní končetiny. Na velké rozmyšlení nebylo moc času. Dovednosti s poskytnutí první pomoci „naskočily“ zasahujícím policistům tak nějak samozřejmě. Začali se zajišťováním základních životních funkcí, přičemž prioritou bylo zastavit silné krvácení z místa, kde bývala končetina. Od jednoho z přihlížejících řidičů si zapůjčili opasek na zastavení krvácení. Zaškrcení přes nohavici kožené kombinézy, však nebylo dostačující a krvácení i nadále pokračovalo. Nohavici proto roztrhli a končetinu zaškrtili pomocí zdravotního materiálu z autolékárničky služebního vozidla. Současně zjistili, že další poranění se dle vykazovaných známek nachází v oblasti hlavy, přilbu mu proto s ohledem na tyto okolnosti raději nesundávali. Mezitím se podařilo navázat s těžce zraněným mladíkem komunikaci.

Začal se ale projevovat šok z prožitého traumatu, a proto jeho tělo policisté za pomoci jednoho z přihlížejících řidičů vleže zafixovali a čekali na odbornou lékařskou pomoc. Po celou dobu fixace kontrolovali životní funkce mladého muže, a to až do přiletu vrtulníku Rychlé záchranné služby Královéhradeckého kraje. S přítomným lékařem hlídku spolupracovala až po jeho naložení do vrtulníku.

Pro třidvacetiletého Lukáše, který tehdy motocykl řídil, dopadl příběh relativně šťastně, neboť přežil. Jiní takové štěstí na jeho místě třeba neměli. Lukášovi proto přejeme hodně sil k úplnému uzdravení, které teď bude určitě potřebovat. Měsíc po nehodě jsem ho navštívila i s vyšetřovatelem „jeho“ nehody v nemocnici. Je to fajn kluk, který to určitě zvládne. Dojalo mě, že projevil přání, setkat se se svými „zachránci“ osobně a poděkovat jim, což jsme mu slíbili.

A jak to s našimi zachránci celé dopadlo? Poté, co se jim podařilo boj o záchranu života mladého Lukáše zvládnout na jedničku, nezůstal jejich čin bez povšimnutí. V prosinci obdrželi z rukou ředitele Krajského ředitelství policie Východočeského kraje medaili a jejich příběh se dostal i do televize.

por. Mgr. Lenka BURÝŠKOVÁ
Foto Archiv Policie ČR

Ocenění medailemi policejního prezidenta

Za projevení osobní statečnosti v souvislosti s nasazením v oblastech postižených povodněmi dne 24. 6. 2009 na Novojičínsku udělil policejní prezident genmjr. Oldřich Martinů, medaili **Za statečnost** šestnácti policistům pořádkové jednotky Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje. Dalším pětadvaceti policistům severomoravské pořádkové jednotky udělil policejní prezident Čestnou medaili Policie České republiky, konkrétně za dlouhodobé i iniciativní dosahování velmi dobrých pracovních výsledků a za prosazování dobrého jména Policie České republiky. Medaile policisté převzali z rukou plk. Mgr. Tomáše Tuhého, náměstka ředitele krajského ředitelství pro zřízení kraje – viz foto.

Policisté pořádkové jednotky jsou nasazeni v místech, odkud se ostatní lidé snaží utéci. Při všech krizových situacích, v nichž je zapotřebí pomoci a většinou hrozí vážné nebezpečí, tam policisté pořádkové jednotky zakročí. Jsou to místa hromadných neštěstí, přírodních katastrof, havárií... Policisté jsou nasazeni k záchraně lidí ohrožených na životě při rozsáhlých pátracích akcích v nelehkých klimatických podmínkách. Severomoravští policisté také během uplynulých měsíců prováděli záchranné i likvidační práce při závažných krizových okamžicích. Nelehké poslání můžeme začít připomenutím vlakového neštěstí 8. 8. 2008 ve Studénce, další nehody vlaků u Paskova 16. 2. 2009, přes nasazení při průmyslové havárii čističky odpadních vod v katastru Vítkova 25. 2. 2009, nevýjimajíc množství rozsáhlých pátracích akcí po osobách. Tito policisté však nechybí ani při akcích většího rozsahu, kde může dojít k narušení veřejného pořádku.

Ale vraťme se zpět k povodním. Několika větami shrnout lidské neštěstí nelze. Všichni si moc dobře pamatujeme na loňské bleskové povodně v červnu na Novojičínsku. Na jedné straně lidská bolest, naděje v pomoc a záchranu holých životů, podané ruce v poslední chvíli, nasazení vlastních

životů pro záchranu druhého... na straně druhé vyčerpání, marný boj s přírodními živly či neodvratitelnost smrtelných následků živelných katastrof či hromadných neštěstí. Tyto vzpomínky se bezpochyby vrací čas od času také v podvědomí zakročujících policistů. I díky policistům pořádkové jednotky se však podařilo snížit neodvratitelné následky na životech a zdraví lidí na minimum.

Své poděkování policistům, kteří pro záchranu druhého neváhali nasadit vlastní životy, vyjádřili vlono po povodních také zástupci vedení Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje a Městského ředitelství policie Ostrava.

por. Bc. Gabriela HOLČÁKOVÁ

Žena nechtěla komunikovat

Podporučík Jan Vorel je vedoucí pracovní skupiny pražského odboru služby dopravní policie. Loni koncem roku vyjel do ulic Prahy na kontrolu a vůbec netušil, že bude zachraňovat lidský život.

Bylo to v den přiletu viceprezidenta USA, kdy Jan Vorel zamířil kontrolovat policejní hlídky na křižovatku Letenský tunel a Štěfáníkův most. Vystoupil z vozidla a než stačil zkontrolovat, zda policisté plní úkoly uložené na instruktáži bezpečnostními opatření, oslovil ho neznámý mladík. „Mladý muž povídal rychle a zmateně, přesto jsem pochopil, že na Štěfáníkově mostu je za trubkovým zábradlím slečna a chce asi skočit dolů,“ uvedl při našem povídání mladý dopravák a pokračoval. „Podíval jsem se na most a i když už bylo šero, upoutala mě postava u zábradlí. Běžel jsem na druhou stranu mostu, jako k nábreží Ludvíka Svobody, protože žena byla asi v jedné třetině mostu z druhé strany nábreží.“

Když se policista dostal až ke slečně, zjistil, že opravdu stojí na hraně mostu za trubkovým zábradlím. „Nemohl jsem si nevšimnout, že na chodníku zůstala převrácená krabice od vína a několik prázdných „platíček“ od léků,“ zhodnotil situaci na místě ppor. Vorel. Instinktivně si sundal čepici a položil ji na chodník. Potom se okamžitě snažil upoutat na sebe pozornost a s mladou slečnou navázat kontakt. „Ptal jsem se na rodinu, rodiče i na přítele, ale slečna nekomunikovala. Poodešel jsem tedy kousek dál, to aby mne neslyšela a přivola jsem na pomoc policejní hlídku. Ještě než jsem domluvil, žena se posunovala na okraji mostu a zastavila se na špičkách bot. Začala se kolíbat a bylo evidentní, že skočí. To už mi bylo jasné, že nemohu déle čekat a musím jednat. Přiskočil jsem k ní a ruce vložil pod její rameno, a to zrovna ve chvíli, kdy se slečna špičkami bot odrazila a pustila se ze zábradlí. Musím se přiznat, že nevím, jak by to dopadlo, kdyby nepřišla přivolaná posila. Slečna byla vysoká a měla trochu silnější postavu a já si pama-

Jan Vorel ukazuje místo, kde zachránil mladou ženu před skokem z mostu

tuji, že jsem ji držel za ruce a síly strašně rychle ubývaly. Sám bych ji určitě neudržel. Naštěstí policejní hlídka přijela včas a kolegové mi se slečnou pomohli. Společně se nám podařilo slečnu dostat přes zábradlí zpět na chodník mostu.“ popisoval dopravní policista záchranu slečny.

I když operační důstojník, který celou situaci sledoval na městském kamerovém systému, okamžitě na místo přivolal záchrannou službu, policisté měli se slečnou plné ruce práce až do příjezdu záchranářů. Slečna sebou neustále škubala a snažila se sebeпоškodit. Bylo proto nutné slečnu spoutat a držet. Snažila se zranit, i když ji záchranáři vedli do sanitního vozu. „Připoutat ji museli i záchranáři a policejní hlídka sanitku raději doprovodila až do nemocnice. Později jsem se dozvěděl, že nechtěla žít, protože se rozešla se svým přítelem. Věřím, že si devatenáctiletá slečna svůj život prožije a na tento sebevražedný pokus časem zapomene,“ dokončil povídání o záchraně mladého života Jan Vorel.

eb

Foto archiv policie

Titul „Lady PRO 2009“ získala vedoucí oddělení mravnosti

Prestížní ocenění „Lady PRO 2009“ získala na konci loňského roku mjr. PhDr. Alena Kolářová, vedoucí 3. oddělení obecné kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy. V pátek dne 27. listopadu 2009 ji převzala ve Španělském sále Pražského Hradu.

Čestný titul „Lady PRO“ je každoročně udělován ženám – profesionálkám v tom pravém slova smyslu, které ve své profesi, ať už na poli uměleckém, sportovním, či jiném, dosáhly mimořádných

úspěchů a přitom si při své každodenní časové a odborné, mnohdy i fyzicky náročné práci dokázaly zachovat svou ženskost.

A o paní mjr. PhDr. Aleně Kolářové to platí dvojnásob. Je jednou, stále ještě z mála žen, která u policie zastává vedoucí místo. Spadá pod ni oddělení problematiky mravnostní trestné činnosti, trestné činnosti páchané dětmi a na dětech a drogové a internetové kriminality. U policie pracuje od roku 1975, takže má bohaté zkušenosti z policejní práce. Prošla si mnoha posty. Naposledy se zabývala problematikou násilné trestné činnosti včetně vyšetřování vražd. Po roce 2003, kdy došlo k reorganizaci uvnitř policie, byla jmenována do funkce vedoucí mravnostního oddělení, kterou zastává dodnes. Ve své činnosti spolupracuje s řadou ziskových i neziskových organizací, především s Orgánem sociálně právní ochrany dětí Linkou bezpečí, organizacemi zabývajícími se ohroženými dětmi, dětskými krizovými centry apod. Pod patronátem má i speciální mateřskou školku v Praze 8. Je v úzkém kontaktu s celou řadou specialistů, sociálními pracovníky, dětskými psychology, psychiatry, státními zástupci apod. Na její popud se v roce 2004 podařilo vybudovat speciální výslechovou místnost pro děti, první pracoviště v republice, kde bylo vytvořeno příznivější prostředí pro jednání s dětskou obětí, případně svědkem. Projekt byl velmi úspěšný, a tak začala vznikat analogická zařízení i v dalších místech země. V současné době jich funguje celkem 17.

K vyšetřování tak závažné a náročné problematiky, jakou je trestná činnost dětí a na dětech, je kromě určitého citu pro věc třeba také určitých odborných znalostí. Proto chce paní doktorka vybudovat systém celoživotního vzdělávání specialistů na tuto problematiku. Své dlouholeté zkušenosti z této oblasti by navíc později velmi ráda zpracovala ve formě odborné publikace. Dalším projektem, který by ve spolupráci s Orgánem sociálně právní ochrany dětí chtěla dotáhnout do konce, je projekt „Systém včasné intervence“, jehož garantem je Magistrát hlavního města Prahy. On-line propojení Policie ČR s ostatními právními subjekty by mělo zajistit rychlé a flexibilní využití informací o konkrétní osobě dítěte, které jsou pro policejní vyšetřování velkým přínosem.

Specializované pracoviště, na kterém paní doktorka působí, se ale orientuje i na odhalování a vyšetřování závažné trestné činnosti, v rámci které pachatelé využívají internetových sítí a dalších elektronických komunikačních prostředků. V minulém roce byl vytvořen pracovní tým VILMA, který měl za úkol odhalit trestnou činnost spočívající v držení a šíření dětské pornografie. Rozsáhlé a náročné rozpracování případu bylo ukončeno celorepublikovou akcí, která byla vyhodnocena jako velmi úspěšná.

kpt. Bc. Eva MIKLÍKOVÁ

Stalo se jednoho dubnového dne roku 2009. Z obrovské haldy pneumatik na skládce recyklace poblíž malé obce Stará Chodovská v Karlovarském kraji se začal valit nad ránem hustý dým, naznačující potíže s velkým požárem uskladněných autogum. Oheň se zpočátku snažily zlikvidovat profesionální hasičské jednotky Hasičského záchranného sboru Karlovarského kraje, ale brzy bylo zřejmé, že síly profesionálů na zdolání řádícího rudého kohouta nebudou stačit.

Obrovský sloup dýmu mezitím upoutal i několik dobrovolných hasičů z nedalekého Chodova a ti se jako správní nadšenci začali stahovat do požární zbrojnice. A tak se potkali strojník, čtyřiatřicetiletý Fanda, velitel družstva čtyřiatřicetiletý Jirka a dále členové družstva čerstvě dvacetiletý Pavel, zkušený třiatřicetiletý Miloš, šestadvacetiletý Karel a devatenáctiletý Michal. Nečekali dlouho, když byl vyhlášen druhý stupeň požárního poplachu. Již připravení dobrovolníci nasedají do nákladního vozidla TATRA 815. Tento čtyřkolový speciál byl radnicí města zakoupen nedávno za 8 milionů korun, a tak jsou na něj dobrovolníci patřičně hrdí.

Všechno potřebné k zásahu je vybaveno vozidla, hasiči v pracovních uniformách rychle zaujímají místa a strojník, jak je řidič hasičského vozu odborně nazýván, s kolosem čítajícím několik tun vyjíždí se zapnutou sirénou a blikajícími majáčky, za zvuku silničního signalizačního zařízení z brány hasičské zbrojnice na hlavní silnici. Osádka vozu kromě strojníka dokončuje vystrojování a TATRA postupně nabírá na rychlosti.

Modrá světla razí vozidlu volnou cestu přes zabydlený Chodov, kde se strojník s největší obezřetností zkušeně proplétá mezi projíždějícími osobáky, až se dostane na volný úsek silnice. Zde konečně může vydechnout a pustit koně červenobílé tatro z uzdy. Ostatní si zapínají přilby a kontrolují vzduch v dýchacích přístrojích, které proto museli uvolnit ze závěsu sedaček. Tatra devadesátkou projíždí rovný úsek silnice a těsně před levotočivou zatáčkou dojíždí osobní auto. Strojník zvolní rychlost tak, aby při předjíždění osobáku, jehož řidič před blikajícím houkajícím kolosem spořádaně uhne ke straně, viděl, co se děje za zatáčkou. Spatří volnou cestu, opět sešlápně pedál plynu, dál žene červenobílou raketu vpřed...

Chvilí před tím usadil dlouholetý zaměstnanec největšího podniku na Sokolovsku do své osobní Škody Octavie combi manželku a čtyřletou vnučku upoutal do dětské autosedačky na zadním sedadle vozu. Poté sám usedl na místo řidiče, po dobrém obědě u babičky vyrazil na cestu k domovu. Projížděl volna Starou Chodovskou až ke křižovatce s hlavní silnicí. Snad jej upoutal nedaleký sloup černého kouře, nebo zrovna s manželkou probíral dojmy po dobré krmi a plány na odpoledne. Na každý pád přijížděl k hlavní silnici, po níž zprava devadesátkou spěchal obr

TATŘÍ SKOK

s šestičlennou posádkou hasičů, na jejichž výpomoc čekali kamarádi a kolegové na požářišti.

Dodnes elektrikář a řidič důlních velkostrujů Jakub nedokáže vysvětlit, jak se stalo, že tu houkající a blikající masu kvalitní kopřivnické oceli a plechu přehlédl – ale prostě vjel z vedlejší na hlavní, jasně nedal přednost v jízdě, a odbočil doleva, těsně před rozjetý nákladník...

Řidič hasičského vozu právě dokončil předjížděcí manévra a vrátil se do svého jízdniho pruhu, když postřehl z boku vyjíždějící tmavě zelenou škodovku. Nečekanou překážku zahlédl jen koutkem oka, ale bleskově vyhodnotil situaci tak, že střet jeho stroje s tím zeleným skřítkem před ním nepochybně skončí tragicky!

Instinktivně zatnul ruce do volantu a prudce strhl řízení do levého pruhu. Nárazník Tatry těsně minul zád rodinného kombíku, zároveň se zkušený muž vyhýbá davu postávajících lidí, zírajících na kužel dýmu postupně zakrývající prosluněnou jarní oblohu. V tu chvíli zafungovaly příslušné fyzikální zákony, hasičská Tatra – byť pod profesionálním vedením – se dostala do smyku. Následně vletěla pravou stranou do svodidel, od nich se odrazila, v levotočivém „pohybu saní“ se ve vzduchu převrátila z kol přímo na střechu. Pak už jen klouzala kovová střechní plocha po suchém asfaltu až do chvíle, než se kolos – nyní připomínající červenobílou karetu obrovskou otočenou na krunýř – zastavuje u levého svodidla.

Vnitřek kabiny se pro posádku, pro těla hasičů připravených k zásahu, proměnil v losovací osud s volně poletujícími balonky. Změna horizontální polohy nákladáku o 180° připravila hasiče nejen o pevná sedadla pod sebou, ale uvrhla je do nekontrolovaného pádu, po němž se vzrostlí chlapci naskládali přes sebe na jedno místo střechy nákladáku. A nastalo známé zlověstné ticho – dezorientovaní muži začali opouštět velký automobil rozbitým oknem.

Nikdo z nich pořádně nevěděl, kde jsou a co se stalo. Dostali se ven za pomoci lidí, kteří byli svědky hrůzné události a pohotov

ě přispěchali sténajícímu mužům v modrých pracovních oblecích se sekerou, přilbou a žebříkem ve znaku na pomoc. I přes prožitá trauma s ulehčením zjistili, že jsou venku z vozu všichni. Jenomže jeden z nejmladších členů posádky, dobrovolník Karel, se začal kácat k zemi.

S těžkými dýchacími potížemi byl uložen kolegy na přinesenou nosítka, přijela sanitka záchranné služby, transportovala jej k přivolanému záchranářskému vrtulníku s podezřením na těžké zmoždění plic a možná další vnitřní zranění. Další z hasičů, Michal, který se ocitl s Karlem na spodu hromady těl, byl s těžkým pohmožděním hrudníku odvezen jinou záchrankou do nemocnice, vnitřní zranění odborný dohled po pár dnech našťestí vyloučil. S ním se do nemocnice svezli i další členové posádky, u nichž se jako zázrakem jednalo pouze o lehké oděrky a zmožděnin.

Aby byla zřejmá odolnost těchto chlapků v hasičských uniformách, i přesto že si je oblékají zcela dobrovolně a jako hobby, nesmíme zapomenout, že se tři z nich po ošetření vydali zpět na místo požáru, kde dlouho do noci pomáhali zdolávat běsnící živly. Nejtěžší zranění hasiče Karla se nakonec rovněž nepotvrdilo, léčil se doma s vykloubeným ramenem a stále litoval, že mohl nějakou dobu jen z povzdálí přihlížet zásahům kamarádů.

Strojníku, řidiči Fandovi, u výslechu na policejní službě při popisu události vyhrkly slzy do očí, přestože „jeho tatříčka“ byla snížena saltem téměř o půl metru, pocíťoval úlevu nad tím, že se nikomu nic vážného nestalo. I velitel družstva hasičů Jirka dnes již s nadhledem komentuje celý průběh nehody...

A co řidič osobáku? Ten na místě nehody zůstal, počkal na příjezd policejních vyšetřovatelů, jen požádal, aby žena a vnučka směly odjet domů. Ke všemu se postavil čelem a již během několika dnů stál na stanici dobrovolných hasičů v Chodově, kde se chlapcům, kteří prožili „tatří“ skok upřímně omluvil. Věc okamžitě nahlásil na pojišťovnu, aby pětimilionová škoda na speciálu

a několikatisícová škoda na svodidlech byla co nejdříve uhrazena. Při výslechu u vyšetřovatele bylo na Kubovi znát, že si je všeho vědom, že celé věci upřímně lituje. Největším ponaučením pro něj zůstalo to, že jemu a jeho rodině strojník Franta tím, co udělal, zachránil život, protože kdyby to nezvládl, ze škodovky a jeho osádky by na místě mnoho nezůstalo.

Vzhledem k tomu, že řidič Jakub upřímně litoval toho, co učinil, omluvil se osobně všem klukům z hasičského auta, učinil všechna opatření k náhradě škody, dosud neměl záznam v evidenční kartě řidiče, vzhledem k jeho občanské bezúhonnosti a vynikajícímu pracovnímu hodnocení, vyšetřovatel v souladu s ustanovením trestního řádu o možnosti podmíněného zastavení trestního stíhání navrhl státnímu zástupci stop dalšímu šetření – a státní zástupce návrh následně akceptoval. Jakubovi bylo vysloveno podmíněčné zastavení trestního stíhání po dobu jednoho roku. V této době nesmí nic protiprávního udělat, jinak bude řízení obnoveno...

Chodovští hasiči už opět jezdí v téměř nové tatříčce, protože oprava znamenala kompletní výměnu kabiny i nástavby, a vzpomínají na to, jaké to bylo, když na recyklaci hořelo. Strojník František může dál žít s vědomím, že skutečně je odborníkem v tom, co dělá, protože tím, jak zareagoval, zachránil tři lidské životy!

Díky patří i lidem, kteří přispěchali posádce havarovaného vozidla na pomoc, ti – sami tak často v nebezpečných situacích osobám v tísní dobrovolně a obětavě pomáhající – v ten okamžik jejich pomoc skutečně potřebovali!

Nprap. Miroslav HAINDL,
Služba kriminální policie
a vyšetřování Sokolov
Foto archiv P ČR

Red. Pozn.: Přestože k výše uvedenému „příběhu“ našťestí chybí „křížek u silnice“, má jeho zveřejnění ve stále „dopravní“ rubrice své opodstatnění...

Papíry na hlavu

Kostel Věch svatých v pošumavské obci Poleň byl původně zasvěcen Matce Boží a první písemné zprávy o něm jsou už z roku 1355.

Kostel Věch svatých v Poleni

Vypráví se, že v časech třicetileté války prý hořel v Itálii chrám, z něhož prostý voják zachránil obraz Madony s dítětem. Desková malba pak s jeho plukem putovala po nejrušnějších bojištích Evropy a panna působila jako ochránkyně, alespoň vojáků blesně všech bitev přežil. Po vyhlášení vestfálského míru se vysloužilý žoldák ocitl v našich krajích. Snad byl unavený, snad nemocný, na nějaký čas se usídlil v Kobzově mlýně, což je dodnes zachovaná usedlost v obci zvané Mlýnec. Mlýnářka se o něj hezky starala a on, když se rozhodl putovat dál, jí za péči věnoval obraz bohorodičky. Paní na mlýně byla zbožná žena a podle pověsti se jí jednou zdálo, že panenka Marie sestoupila z obrazu a žádala, aby byl její portrét věnován poleňskému kostelu. Mlýnářka přinesla temperovou malbu na faru, kde byl dar přijat poměrně chladně. Celých padesát let byl skladován v sakristii, farář totiž usoudil, že obraz je nejspíš kradený a nepřinese kostelu štěstí. Teprve později získal důstojnější umístění na bočním oltáři.

V roce 1936, při pořizování kopií sakrálních děl, se Madona dostala do Prahy, kde odborníci s překvapením zjistili, že jde o malbu Lucase Cranacha staršího, a její cena je jen těžko penězi vyčíslitelná. Obraz přežil německou okupaci uschován v šeru depozitáře, po válce byl znovu vystaven v poleňském kostele.

Šestého září roku 1967 byla středa. Velmi škaredá středa pro věřící v Poleni. Vylomené okno v boční kapli, blátivé šlápoty na kamenných dlaždicích a prázdný rám na místě, kde viselo Cranachovo dílo. Byli povoláni kriminalisté z plzeňské správy

VB, dálnopis okamžitě informoval centrální správu kriminální služby hlavního velitelství Veřejné bezpečnosti. Policisté se pustili do práce a první záchytný bod vyšetřování se objevil v souvislosti s docela jiným případem.

Šestasedmdesátý rok. Postupně uvolňování politických poměrů povzbudilo turismus a s ním spojený zájem o zboží západní proveniencce. Veksláci prodávali na nárožích valuty a tuzexové bony, přes hranice se pašovalo kde co, od tranzistorových radiopřijímačů až po značkové džínasy. V souvislosti se zabavenou kupou šustákových pláštíků do deště se objevila jedna téměř zapomenutá výpověď z právě končícího léta. Jistý Pavel Raminéz, občan Německé spolkové republiky, prý pozval překupníka pašovaných kabátů na oběd. V restauraci Slovanský dům mu představil svého přítele Romana Nádvorníka a oba společně nabídli mládenci velmi dobře honorovaný kšeft. A jednalo se právě o krádež v kostele v Poleni.

„Vysvětlili, kde to je, jak se do kostela dostanu, i na jakém místě obraz visí,“ vyprávěl mladý muž. „Já tam skutečně zajel, kostelní dveře však byly zamčené, v obci divoce štěkali psi. Neměl jsem odvahu vloupat se dovnitř. Tak jsem se vrátil a řekl, že to nešlo, že mě vyrušil kostelník.“

Dva podezřelí organizátoři neuskutečněné loupeže se okamžitě ocitli ve středu kriminalistického zájmu. Raminéz v Praze studoval a velmi dobře se vyznal ve zdejších poměrech, v době ztráty obrazu byl však prokazatelně mimo území republiky.

Nádvorník měl už za sebou několik trestů pro majetkovou kriminalitu, ten poslední mu byl ze zdravotních důvodů přerušen. Diagnóza hovořila o paranoidní schizofrenii, s níž byl také několik měsíců hospitalizován.

Sbírání informací pomalu pokračovalo. Ukázalo se, že v úterý pátého září si Roman Nádvorník půjčil od jednoho známého řidičský průkaz, který mu v sobotu zase vrátil. Spokojeně při tom říkal, že se mu všechno povedlo, nikdo ho nekontroloval. Teď prý má nadělanou a může si spokojeně odpočinout v psychiatrické léčebně v Bohnicích. Mimo to se jedné přítelkyni svěřil s tím, že hodlá prodat dva vzácné obrazy. To bylo velmi podstatné, z Polene se skutečně vedle Madony ztratil ještě jeden obrazek, nebyl však nikde uváděn, neboť jeho umělecká hodnota byla minimální. Běželo tím pádem o detail, který mohl znát jenom skutečný pachatel.

Začátkem října přijel Raminéz znovu do Československé republiky a spolu s Nádvorníkem byl předběžně zadržen. Vzájemná konfrontace však nepřinesla mnoho nového, důkladná domovní prohlídka neobjevila nic, co by s případem pošumavské krádeže souviselo. Roman Nádvorník unikl všem podstatnějším otázkám vyšetřovatelů do hájemství duševní choroby, posudek psychiatrů svědčil v jeho prospěch, a tak byl nakonec propuštěn pro nedostatek důkazů.

První kapitola vyšetřování přinesla kriminalistům prohru. Nevzdávali se však a pracovali dál. Postupně zmapovali široký

okruh lidí, s nimiž se Nádvořík stýkal, jeho samého sledovali na každém kroku. Zřejmě ani netušil, co všechno o něm policie ví. Například, že si v jednom brašnářství objednal kufr s dvojitým dnem, že po hospodách mezi známými z pražské galerky shání cestovní pas, se kterým by mohl bez problémů přejít hranice. Jeden kamarád slíbil, že za pět tisíc korun takový doklad obstará, a to ne falešný, ale pravý, od jednoho Španěla, který bude předstírat ztrátu dokumentů. Vyšetřovatelé nezasahovali, počítali s tím, že Nádvoříka zadrží na hranicích. Cesta se však nekonala, zmíněný španělský turista tenkrát do republiky nepřišel. Roman Nádvořík byl velmi zklamaný, zvláště pro to, že měl za několik dnů znovu nastoupit přerušený trest.

Čtyřicetého ledna roku 1968 přišel do redakce Zemědělských novin anonymní dopis. Pisatel se v něm odvolával na uveřejněný článek o ukradeném obraze a zajímal se o to, zda je na jeho nalezení vypsána nějaká odměna. Odpověď mu měl dát inzerát uveřejněný v Rudém právu.

Vyšetřovatelé okamžitě zareagovali a po-

dle předem dohodnuté šifry nabídli 20 000 korun.

Anonym nabídku odmítl jako příliš malou a Roman Nádvořík ve společnosti svých známých hovořil o almužně, která má vykoupit mistrovské dílo. Vzhledem k tomu, že kromě policistů a autora inzerátu o částce nikdo nic nevěděl, bylo jasné, kdo inzertní hru rozehrál.

Další vyšetřování vázlo na tom, že ve všech kritických situacích se Nádvořík kryl svou duševní chorobou, na otázky odpovídal nesmyslně a blouznivě. Jeho předem nečekané reakce vyvolávaly obavy, že Cranachův obraz zničí, aby se zbavil hlavního usvědčujícího důkazu. Proto se kriminalisté více nežli na něj soustředili na jeho známé a kamarády. Parta mívala schůzky v kavárně hotelu Evropa, v restauraci Slovanského domu, ve vinárnách Globus, Balkán gril, či T klub. Ukázalo se, že jednou, na začátku září, se Nádvořík spolu s jedním přítelem vypravil na noční automobilový výlet. Opilecká společnost na ně marně čekala až do čtyř do rána, pak se zavíralo, tak šli všichni domů. Automobil byl v těch

letech ještě poměrnou vzácností, nikdo z mladých lidí vlastní vůz neměl.

„To auto bylo z půjčovny. Tuším Moskvíč“, vzpomněl si jeden kamarád.

Kriminalisté prošli pražské půjčovny automobilů a na Smíchově skutečně našli příslušný záznam. Auto bylo vyzvednuto pátého a vráceno šestého září v sedm hodin ráno, na tachometru bylo najeto 417 kilometrů. Vzdálenost, která bohatě stačila na výpravu do Poleně a zpět. Vůz si zapůjčil jistý Vladimír Brousek z Vinohrad.

Adresa byla přesná a pan Brousek dlouho nezapíral. Vyprávěl o společné cestě do Plzně, o pozdní večeři v hotelu Continental, odtud pak pokračovali do Klatov. Tady si sedl za volant Roman Nádvořík, který cestu do Poleně docela dobře znal. Před obcí zaparkovali na polní pěšině, dál pokračovali pěšky. Byla jedna hodina po půlnoci, když přešli kovová vrata farní zahrady a dostali se k bočnímu oknu kostela. Bylo zabezpečené drátěným pletivem, ale Roman měl sebou štípací kleště, kterými se prostříhal k větracímu okénku. Strčil ruku dovnitř, odjistil úchytky a okno otevřel. Spustil se do tmy, světélko kapesní baterky se lesklo ve skleněné vitráži. Přibližně po čtvrt hodině podal Brouskovi obraz Madony a ještě jeden menší obrázek s výjevem z křížové cesty. Pak vylezl zpátky na zahradu. Zpátky do Prahy řídil Vladimír Brousek, který také ráno vypůjčený automobil vrátil. Jako odměnu za pomoc při krádeži dostal od Nádvoříka šestnáct tisíc korun v hotovosti.

Sepsáno, podepsáno, ověřeno. Jednotlivé detaily přesně odpovídaly faktům zjištěným při ohledání místa činu.

Nádvořík si tehdy odpýkával zbytek dávno přerušeného trestu a doznání kamaráda na něj velký dojem neudělalo. Zcela se ponořil do světa skřítků, pohanských bohů a tajemných hlasů zasahujících do lidského osudu.

Výslech byl přerušen a kriminalisté se obrátili na Nádvoříkovy rodiče. Podrobně je seznámili se stavem případu a Romanův otec se rozhodl, že se synem promluví sám. Byla mu umožněna soukromá schůzka mimo areál věznice a po jejím skončení starý pán kriminalisty požádal o třídní trpělivost. Nebylo nutné vyčerpat celou navrhovanou lhůtu. Hned následující den, v pondělí desátého června roku 1968, zavolala na kriminálku Romanova matka s tím, že obrazy má v bytě a policisté si pro ně mohou přijet.

Od loupeže uplynulo přesně 278 dnů. Do kostela Věch svatých se vrátila dokonalá kopie Cranachovy Madony, originál je od té doby vystaven v Národní galerii. O kriminalistickém úspěchu se objevilo i pár článků v novinách, nevzbudily však velkou pozornost, v bouřlivém létě roku osmašedesátého měla společnost jiné starosti. Letitý socialismus se pokoušel ukázat svou lidskou tvář, a patří ke zvláštní atmosféře té doby, že prakticky jediný, kdo policistům za dobrou práci poděkoval a z kazatelny je pochválil, byl pan farář z kostela v Poleně.

A JE TO v pytli!

Na židli před vyšetřovatelem se doslova kroutil rozpačitý muž. Měl pot na čele, jen pomalu ze sebe soukal větu za větou. Jeho duševnímu rozpoložení se ovšem nešlo divit, jednak byl podezřelý z vraždy, jednak se chtěl nechtě musel přiznat k homosexuálním praktikám.

Teplouš, bužík... Dodnes tak majoritní společnost označuje homosexuály, třebaže se postupně vžila větší tolerance k sexuálnímu menšinám. V roce 1974 sice již nebyla homosexualita trestná, nicméně její protagonisté ji důsledně skrývali – a k přiznání ji mohla přimět jen konfrontace s nějakou tragédií. V dnešním příběhu sehrál ústřední roli milenecký vztah mezi dvěma muži.

„Kost’u – protože skutečným jménem Konstantin mu snad nikdo nikdy neřekl – jsem poznal na jednom turistickém zájezdu. Tehdy jsem bral na vědomí vlastně jen jeho existenci, byl o dvanáct let mladší, každý jsme tíhli ke svým vrstevníkům. Ale v průběhu zájezdu jsem pochopil, že Kost’a má ke mně vztah, že má o mě hlubší zájem než jako o kamaráda.

Aby k tomu nedošlo, tím myslím, aby nedošlo k pohlavnímu styku, zprostředkoval jsem mu známost s jednou dívkou. Mezi nimi potom došlo k pohlavnímu styku. Už nevím, kdo z nich mi to říkal. Možná, že k tomu došlo i v mé přítomnosti...”

Chlapi z mordparty se na sebe letmo podívali. Poslední věta výpovědi měla pramálo logiky, zněla spíš jako podřeknutí člověka, který už nestačil ukočírovat chaos svých myšlenek. A stejně nevěrohodně působila slova 35letého Jaroslava Hejtmánka, když 5. října 1974 líčil detektivům příběh svého údajného drastického nálezu. Nic na tom neměnila slova o prožité hrůze či momentální psychické slabosti – takové potíže podezřelých patří totiž v kancelářích k pochopitelnému, leč obvyklému folkloru.

Zlověstné ticho

Začátek příběhu se ovšem odvíjel spíš v hrabalovském tónu: pan vedoucí sběrný surovin si v rámci pracovní doby odskočil s pětilitrovou lahví od okurek pro pivo. Chtěl pohostit kamaráda, který za ním přišel na návštěvu. Když se Hejtmánek vrátil s pivem, vrata byla zamčena. A klíče zůstaly uvnitř. Aha, zase nějaký Kost’ův vtípek, řekl si a začal přes neprůhledný a vysoký plot halekat vyhrůžky: „Mně je to jedno, já to pivo klidně vypiju sám. A pěkně do dna, aby na nikoho nezbylo!”

Jenomže za plotem bylo stále ticho. Neprodyšné ticho, které se žádnými slovy nedalo prolomit. Znepokojený Hejtmánek postavil pivo na zem, přelezl plot a když udělal pár kroků směrem k hangáru sběrný... „Snažil jsem se ho oživit, ale marně,” opakoval několikrát nešťastný Hejtmánek detektivům, mezi kterými bylo i eso pražské vyšetřovačky major Jaroslav Zahradka:

„Byl to opravdu bizarní pohled, ani jsem se nedivil, že je z toho vedoucí sběrný psychicky oťresený. Mrtvé tělo mladého muže vlezlo až po ramena v obrovském poštovním pytli z hrubé látky. Podle výpovědi nálezce a jediného svědka visel původně Konstantin Petrželka na špagátech, kterými se napěchované pytle po celém obvodu utahují, špagáty zas visely na skobě na zdi... Hned po nálezu Hejtmánek odřízl Petrželku dolů, zkusil umělé dýchání, jinak prý s ničím nehybal.”

Jen o malý kousek dál stála židle. Vystoupil mrtvý mladík před svým posledním pádem v životě právě na ni? Zdálo se to nanejvýš pravděpodobné, ale stejně...

Pohled na mrtvé tělo v poštovním pytli

Bylo jeho přání zemřít opravdu tak silné, že ani pud sebezáchovy ho nepřiměl postavit se zpátky na židli, udělat v předsmrtné křeči relativně snadný, několikacentimetrový pohyb?

Mnohem silnější otazníky ovšem vyvolalo, když kriminalisté uviděli nebožtíkově oblečení. Proč si přes oblečení přetáhl ženské šaty? A co to má na sobě za malůvky? Vedoucí sběrný Hejtmánek se rozklepal. Celou dobu se bál, až bude muset vysvětlit – a teď to přišlo!

Motýlek na pařezu

„Odvolávám částečně svou předchozí výpověď. Dnes mě Kost’a nejprve navštívil doma, pak jsme zašli do restaurace a pak ke mně do sběrný. Byli jsme tedy spolu mnohem déle, než jsem původně uváděl.

Kost’a mi celé odpoledne vyprávěl, jaký vede život, že se oženil, ale že se stejně cítí sám, že mají problémy s bydlením a on se bude asi muset odstěhovat za manželkou na venkov. Celkově měl špatnou náladu, uvolnil se až ve sběrně. Mimo jiné se začal přehrabovat v dámských textiliích, třídil je, říkal, že jsou ještě docela dobré. Napadlo mě, že některé zachovalejší textilie vybírá pro svou manželku a dál jsem tomu nevěnoval větší pozornost.

Pak mě Kost’a požádal, jestli bych mu zase něco nenamaloval na nahé tělo. Celkem jsem mu maloval na tělo obrázky asi třikrát, nelíbilo se mi to, ale jemu to vyhovovalo... Maloval jsem mu kresbičky po

Po odstranění „obalu“ uviděli kriminalisté na mužově těle podivné malůvky

celém těle, tedy i v krajině okolo přirození, šlo o motýlka na pařezu. Jako pokaždé předtím se Kost'a pohlavně vzrušil a požadoval na mně, abychom v milostných hrách pokračovali. Abych mu byl víc po vůli, když teď odjede z Prahy, že jde vlastně o loučení.

Ale ani při této výtce jsem mu nevyhověl. Vymluvil jsem se na to, že mám žízeň, že vezmu lahev od okurek a skočím do restaurace pro pivo. Řekl jsem mu doslovně: *Pojď se radši ožrat!* Na to Kost'a prohlásil: *Tak jdi, já si tady najdu svoje nářadí.* Bral jsem to jako dvojsmysl, že se během mé nepřítomnosti nějak sám ukojí, vzal jsem lahev od okurek a šel jsem. To bylo vlastně naposledy, co jsem ho viděl živého.

Kde hledat motiv?

Kriminalisté stáli na obvyklém rozcestí: buď Hejtmánkovu výpověď potvrdí, nebo vyvrátí. Ve prospěch podezřelého svědka hovořil mikroskopický nálezný na vrstech, konkrétně vlákna z kalhot pana vedoucího, když se soukal přes překážku. Na těle 23letého Konstantina Petrželky nebyly sebemenší stopy zápasu, příčinou smrti bylo silné zmačknutí tepen, přivádějících do mozku okysličenou krev.

„Nakonec jsme se přiklonili k nešťastné náhodě,“ vzpomínal starý Zahrádka s odstupem mnoha let. „Petrželka chtěl zřejmě Hejtmánka po jeho příchodu z restaurace překvapit, možná vystrašit. Oblékl si na namálované tělo kalhotky od plavek, pak si přes vlastní kalhoty natáhl dámské šaty s ramínky a obul si střevíčky na vysokém podpatku. Vystoupil na židli, pracně se nasoukal do poštovního pytle, přitáhl šňůry a volně je zavěsil na skobu, zatlučenou do zdi.“

Jenže! Vysoké podpatky, navíc obalené pytlou, nepředstavovaly nic stabilního. Petrželka ztratil rovnováhu a spadl ze židle,

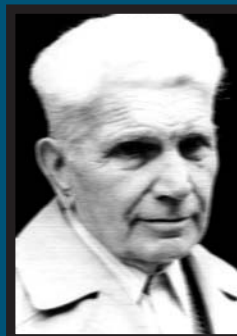
bohužel už ve chvíli, kdy měl šňůry pytle kolem krku. Zátěž volného pádu asi 72 kilogramů vážícího muže nemilosrdně zatáhla šňůry kolem krčních tepen. Ruce, uvězněné v pytli, nemohly přijít slábnoucímu tělu na pomoc...

„Věřili jsme Hejtmánkovi, že nemá Petrželkovu smrt na svědomí, ale pro jistotu jsme udělali rekonstrukci. Moc dlouho netrvala!“ zvedl varovně prst Zahrádka. „Zadrhnutí šňůr kolem krku bylo tak rychlé a drtivé, že se náš figurant začal okamžitě dusit. Byli jsme samozřejmě na něco podobného připraveni, kromě leknutí se kolegovi nic nestalo, ale stejně nás ten rychlý nástup smrtelného nebezpečí docela zaskočil.“

Slyšel jsem tuto historku od Jaroslava Zahrádky v různé společnosti několikrát, starý pán byl výborný vypravěč. A pokaždé vytáhl s potutelným úsměvem starou černobílou fotku ze zmíněné rekonstrukce:

„Nemyslete si, že jsme nějakí krutásové nebo cynici, ale udělali jsme si s kolegou v pytli skupinový snímek na památku. Chtěli jsme se drobátko uvolnit, ono to naše řemeslo potřebuje občas vypnout a udělat nějakou srandačku!“

Jako epilog za případem, možná pomyslný epitaf na

Major Jaroslav Zahrádka

Petrželkův hrob, můžeme citovat závěr Hejtmánkovy výpovědi: „Kost'a byl sice extrémista, ale myslím si, že by se styděl, abych ho spatřil v dámském oblečení. Spíš jen tak blbnul. Nevylučuji ani možnost, že se po

mém odchodu cítil sám, opuštěný a ženskými šaty si chtěl nějak přiblížit manželku... Co se užití poštovního pytle týče, z toho jsem doslova šokovaný. Kost'ovým nejčastějším rčením, když se něco nepovedlo, totiž bylo *JE TO V PYTLI!* Zda se ovšem jedná o tragickou shodu náhod, či vyvrcholení Kost'ových extrémních žertů, nedokážu posoudit.“

Viktorín ŠULC
Foto archiv

Žertíky v mordpartě jsou obvyklé – zcela vpravo vyšetřovatel Zahrádka

Film

Prorok pro tohle století

obsadil: Tahar Rahim je pro publikum tvář zcela nová, ale lze očekávat, že role Malika pro něj znamená start k úspěchu. Velmi věrohodní jsou však i další herci, Niels Arestrup, Abel Benscherif, Hichem Vacoubi, ale i autenticky působící epizodisté. Připočteme dokonale vystavěný scénář, jenž napsal Thomas Bidegain spolu s režisérem Proroka Jacquesem Audiardem (ano, jde o syna slavného herce Michela Audiarda), sugestivní kameru (Stéphane Fontaine) a děj dotvářející hudbu (Ale-

xandre Desplat) – a dospějeme k soudu, že skvělá pověst, předcházející film z Cannes, nepřeháněla. Prorok jako by čitelně načrtl nepřehlédnutelné rysy filmové gangsterky jednadvacátého století, jež navzdory délce filmu (sto padesát minut) udrží divákovu soustředěnou pozornost.

(jjv)

Text archiv

Záběr z francouzské gangsterky Prorok

Televize

VELKÁ POHÁDKA POŠŤÁČKÁ?

V mnoha filmových gangsterkách děj v kriminále buďto začíná (a akteři z něj startují do příběhu útekem, řidčeji řádným propuštěním, anebo v lochu končí (když jsou pachatelé dopadeni rameny spravedlnosti a brána zapadá. Francouzský snímek Prorok, jenž vpravdě zazářil v programu letošního filmového festivalu v Cannes (a s koncem podzimu dorazil i do českých biografů) se odehrává za mřížemi bezmála celý – avšak nejen tím se, a sympaticky, odlišuje od běžné produkce oblíbeného žánru.

Devatenáctiletý arabský kluk se dostává za mříže na šest roků, jeho zločinecká kariéra začíná. Malik má talent, rychle shledává, jak to za katrem chodí. Vězení nevládnou dozorcí, nýbrž korsičtí odsouzení, zkušenější a tvrdí. Jejich kápo využije nováčka napřed k likvidaci místního práskáče, pak si z něj „za odměnu“ udělá poskoka. Malik je náramně učenlivý: oddané slouží, avšak záhy už začíná navíc hrát svou hru a hrát i svou vlastní polívičku...

Filmaři vyprávují příběh velmi sugestivně, kamera hlavní postavu takřka neopouští, svíravé prostředí kriminálu vnímáme vlastně Malikovými očima. A řada scén, zejména třeba likvidace donašeče Reyebe, je snímána velmi naturalisticky. Přitom je obraz sevřený do polocelků a detailů, jen výjimečně dá divákovi možnost šíře se rozhlédnout – vlastně jen ve scénách z vězeňského dvora. Dociluje tak klaustrofobického efektu a pocitu ohrožení, jenž stále vzrůstá. Režisér si s diváky zkušeně pohrává, nutno ovšem zmínit i fakt, jak zdařile

Televizní seriály se točí jen to fičí, ale příběh, který by se převážně odehrával na poště a kolem ní? Nu, proč ne?

Každý z nás poštu zná, každý ji potřebuje, (skoro) každý za ni nadává. Málokdo si však umí reálně představit, jaké množství nejrůznější práce denně její zaměstnanci odvádějí, s čím se střetávají, co je trápí. Poštu vnímáme jako samozřejmost, již se za staletí své existence doopravdy stala. Nezvyklé tedy snad jen je, že idea seriálu o poště a pošťácích se prý nezrodila v dramaturgii žádné z televizí, že s nápadem přišlo údajně vedení České pošty samotné. Na jaře loňského roku pak dostala od České televize nabídku k práci na přípravě scénáře známá televizní autorka Lucie Konečná, s podzimem se zase o svém eventuálním autorském podílu na příbězích pošťáček seriálu zmínila populární Halina Pawlovská (tu však údajně neoslovila veřejnoprávní ČT, nýbrž soukromý producent). Nicméně se proslychá, že jednání už bylo i s několika dalšími autory, z jejichž představ a námětů by se zřejmě měl záhy vybrat ten pravý.

V oblasti spíš drbů než ověřených informací se pohybuje i částka, se kterou by měl seriál počítat. Není jisté, jak malá, zejména proto, že zatím není rozhodnuto o počtu dílů, ale nejde ani o sumy nadnesené, či dokonce marnotratné. Úspěch seriálu do značné míry podmiňuje účast populárních herečkových tváří a je veřejným tajemstvím, že honorářové požadavky českých hvězd v posledních letech citelně stouply.

Seriál by měl ukázat reálnou práci českých pošťáků, nikterak ji nepřikrašlovat, ale rozhodně přispět k tomu, aby veřejnost lépe chápala její podstatu – i s chybami, jež ji provázejí. Prvotní budou, jak je u seriálů zvykem, lidské osudy zaměstnanců i zákazníků a jejich setkávání. Není pochyb o tom, že každodenní práce obyčejné poštovní pobočky přináší množství a pestrou škálu situací a střetů, dramaticky vyhocených, komických i dojemných, a že by nový seriál mohl vnést na obrazovky nový závan všední skutečnosti – a přitom by rozhodně nemusel být nudný. Natáčení je zatím v nedohlednu, a vysílání? To už vůbec...

(-ěk)

Kniha

JEN PRO SILNÉ NÁTURY

Americký prozaik Cormac McCarthy není ani pro české čtenáře prázdný novic, jeho knihy Všichni krásní koně, Hranice, Tahle země není pro starý (ano, ta byla zfilmována a ověřena úspěchem) či Cesta a Krvavý poledník jsme už v překladu četli. Nyní se v tuzemských knihkupeckých regálech ocitl – díky nakladatelství Argo – autorův příběh Dítě Boží.

McCarthy je už pán v letech, loni mu bylo třiasedmdesát. Pochází z amerického jihu a na jeho vyprávěčském stylu je to patrné, ne náhodou se o něm leckdy mluví jako o pokračovateli Williama Faulknera. A přesto nejsou daleko doby, kdy McCarthyho prózy vycházely i ve Spojených státech v nákladech čítajících spíš stovky než tisíce výtisků. Vlastně teprve úspěch výše jmenovaného filmu bratří Coenových znamenal zlom a Cormac McCarthy se stal i doma pro nakladatele zlatým dolem.

Pokud se ovšem do jeho příběhu Dítě Boží začte nepřipravený čtenář, může si způsobit šok, neřku-li mentální úraz. Zejména lidé, věřící v lepší příští, přesvědčení, že člověk je v jádru dobrý a že láska zvítězí nad nenávistí, si s příběhem McCarthyho románu

poradí bez újmy jen stěží. A vůbec nejhorší je fakt, že děj není plodem autorovy fantazie, krutou fikcí. Že u jeho zrodu je reálný příběh bezdomovce, nekrofila, monstra, jež se jmenovalo Lester Ballard a začátkem sedmdesátých let zdědilo stát Tennessee a následně celou Ameriku. Čeští čtenáři na překlad Dítěte Božího čekali dlouhých šestatřicet roků, tak dlouho nad stravitelností příběhu nakladatelé váhali.

Proč se z člověka stane surová stvůra, jež své oběti unáší do jeskyně, mučí je, znásilňuje a vraždí? McCormack není povrchní a senzacechtivý pisálek, nýbrž kultivovaný poctivý prozaik, který kladě palčivé otázky sobě i druhým. Činí tak ovšem nelitostně a odpovědi nalézá jen zčásti, a jenom je naznačuje. Zbytek je na čtenářích samých. Sluší se říci, že dialog s příběhem Dítěte Božího je vskutku zážitek jen pro nadprůměrné silné náтуры. Možná se sluší zmínit, že ještě přede dvěma lety v jedné texaské škole si na učitele stěžoval matka chlapce, jenž měl do vyučování zpracovat referát o dotyčném románu – pro šíření závadné literatury mezi mladistvými...

(-ěk)

POLICEJNÍ ETIKA

Petr Nesvadba

Vydavatelství
a nakladatelství
Aleš Čeněk, s.r.o.

zení. Je chvályhodné, jak v celém textu systematicky dbá na vysvětlování témat v co nejširším kontextu souvislostí, jak se mu daří „stavět mosty“ mezi jednotlivými disciplínami. Student, který s daným textem bude pracovat, nebude ochuzen o potřebnou teoretickou bázi několika souvisejících oborů, jeho obzor se po prostudování textu nutně rozšíří.

Množství faktografie není však nikterak samoučelné, představuje opěrný pilíř, na němž autor v těsné součinnosti se čtenářem konstruuje stavbu etického, obecně humanistického vzdělání příslušníků nového typu policejních složek.

V obecně teoretické, filozofické části autor bohatě čerpá z myšlenkového humanistického odkazu okcidentální civilizace, odkazuje na široké spektrum filozofické, religionistické, politologické, psychologické, politologické i kulturologické literatury. Zdařile pracuje s poznámkovým aparátem. V klíčovém oddílu, kde předkládá koncepci policejní etiky, si je vědom určité kontroverznosti, nejednoznačnosti a otevřenosti zkoumané problematiky. Snaží se být výsostně aktuálním, zohledňovat i nutný kontext EU. Vyhýbá se jak suchému akademismu, tak omezenému empirickému redukcionismu. Celým textem se jako červená nit vine ústřední idea, podle níž by mělo studium policejní etiky vést v prvé řadě k podpoře a rozvoji kritického myšlení, kreativity, sociální a emoční inteligence a etické senzibility příslušníků Policie České republiky. Policista tak v pojetí doktora Nesvadby není trpným a manipulovatelným ztělesněním autoritativní objektivistické represe, nýbrž rozvinutým individuem, které si je schopno klást široké spektrum otázek, přijímat zásadní a zdůvodněná rozhodnutí, vystupovat jako „rameno“ demokratického státu, evropské občanské společnosti, o něž se opírá občan, vědomý si své lidské důstojnosti a lidských práv, bez ohledu na sociální, etnické, národnostní, genderové či jakékoliv jiné odlišnosti.

PhDr. Jaroslava SCHLEGELOVÁ,
CSc.

POLICEJNÍ ETIKA

od PhDr. Petra Nesvadby, CSc.

Odborný text výše uvedeného autora rozšiřuje na českém a slovenském trhu nabídku hodnotných učebních textů věnovaných jednak obecným otázkám filozofie a etiky, jednak specifické tematice profesní, konkrétně policejní, etiky.

Autor prokázal, že v daných oborech není žádným nováčkem. Jde o teoreticky erudovaného odborníka s bohatými praktickými zkušenostmi v oblasti výuky filosofie, etiky a celé řady dalších společenskovedních disciplín. Předložená práce je koncipována v pravém slova smyslu jako sdělný, čtivý učební text, který přivítají nejen posluchači Policejní akademie, ale i studenti na jiných typech škol, v neposlední řadě i zainteresovaná širší veřejnost. Velmi dobře si lze tuto učebnici představit i jako součást programu přípravy budoucích učitelů občanské nauky a základů společenských věd na pedagogických fakultách.

Text je přehledně rozčleněn, má promyšlenou, vyváženou strukturu. Jeho výše zmíněná sdělnost, přístupnost nejsou v rozporu s poměrně vysokou teoretickou náročností artikulovaných otázek. Autor svým čtenářům neušetří nutnost plného intelektuálního nasa-

MUZEUM POLICIE ČR

Ke Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvcr.cz

PROGRAM únor 2010

Středeční odpoledne pro děti
– od 14 do 15 hod.

- * 3. 2. **Odpoledne v muzeu**
 - * 10. 2. **O Smolíčkovi, kůzlátkách a Budulínkovi** – divadélko Hračka
 - * 17. 2. **Únorová soutěž**
 - * 24. 2. **Pohádky na přání** – divadélko Hračka
- Vstupné na dětské pořady 5 Kč

Výstavy a jiné akce

- * do 20. 2. **Jsme tu ...** – prezentace amatérských fotografií policistů a zaměstnanců Policie ČR
- * do 28. 2. **Silnice bez aut** – jak to vidí úspěšní účastníci dětské výtvarné soutěže
- * do 30. 4. **Kriminalistika proti zločinu** – výstava k padesátému výročí Kriminalistického ústavu Praha
- * do 30. 4. **Kriminalistický kabinet 1954–1970**, výstava ze sbírek muzea
- * **Ochrana obyvatelstva** – expozice Hasičského záchranného sboru
- * **Prostituce staré Prahy, Ochrana osob a majetku** – stálé výstavy

Filmový čtvrtek – od 17 hod.

- * 11. 2. **Veni, vidi, vici** – česká romantická komedie z golfového prostředí v příběhu hlavního hrdiny otevírá otázku opravdových životních hodnot.
- NA OBJEDNÁVKU: Dopravní výchova** pro mateřské školy a 1–4. ročníky základních škol
- * **Mládež a kriminalita** – besedy pro 2. stupeň ZŠ a studenty středních a učňovských škol

Informace o programech a případné objednávky na tel.: 974 824 862

Internetová adresa –

<http://www.muzeumpolicie.cz>

Expozice je otevřena denně mimo pondělí od 10 do 17 hod.

Změna programu vyhrazena

	severská zvířata	stadion pražské Slavie	americký poddůstoj- ník		černoch	pustý	anglicky „jako“		neškodní plazi	jihoame- rická step	francovka	stoupeneč podvoj- nosti	latinská předložka	osobní zájmeno
háj			výraz pochopení					zhoršovat se						
předložka			cíp kabátu bílý pečivo					barva v kartách šarvátka						
kočkovitá šelma							okázalost ptačí pera						pracovní nadsnění	emoce
První tajenka														
	závazek	čin žurnalista				radlice pluhu smlouva					rusky „nebo“ kočkovitá šelma			
lesní zvíře					hokejové kotouče syfilis					pracovat s perem drobné šelmy				
pohyb vzduchem			kovbojské provaže Druhá tajenka					mnišské hábity číslovka						
římsky 499			vady ve dřevě hybná část těla				obnos náměstí římských měst					Třetí tajenka		středověká epidemie
košíková						samice psa chyba						zručnost nemoc s přeslunění		
	hostina belgické lázně				šifry rychlý pohyb paží					býv. nevj. odborový orgán hádky				
plátěné přístřeší				stínítko lampy opojné látky						rozepře kanál				
kladenská huť								unie osoba ve městě						nejvyšší brdský vrchol
plošná míra			posvátný býk prezerva- tivy				meškat jehličnan							
	žací nástroj	tmel rakouské město na Dyji				chór sady						španělský zápor rebelové		
části vět					kolize vozidla plést věnce						část zvěro- kruhu			
farma				úsilí změkčova- dlo vody							již tlít			příbytky
polovina stovky										spojovací materiál odporovací spojka				
	předložka	ambity chemická značka osmia					tříslovina zkratka Národního parku							
slavný americký muzikál						nevypřá- vět								
schnout						pikle								

**Policista
2/2010
Křížovka
soutěžní kupon**

V tajenkách naleznete názvy tří detektivních povídek s Sherlockem Holmesem od A. C. Doyleho.

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 28. února 2010

Řešení z č. 12/2009: 1. PODPIS ZABIJÁKA 2. NELÍTNOSTNÝ SOUBOJ
3. SPÍCÍ AGENT

Ze správných odpovědí jsme vylosovali: Eva Rambousková, Praha; Vlasta Bořucká, Český Krumlov; František Foit, Uherčice.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Starý činžovní dům v zastrčené ulici plné vysokých akátů. Jeho omítka byla kdysi žlutá, ale teď na ní seděl prach a špína velkoměsta, jenom okna, která nedávno vyměnila firma Kracík a syn, zářila novotou. Jenom pár desítek metrů od vchodových dveří domu, nad jehož vchodem byly dva andělíčky a pod nimi latinský nápis – DIES DOLOREM MINUIT – čas zmenšuje hoře, ulice končila a cesta dál pokračovala kolem parku, kam denně chodili pejskaři se svými miláčky. Byly tři hodiny odpoledne a na lavičce, hned proti dětskému pískovišti, seděly dvě postarší dámy a vedle nich na vodítku jejich pejskové. Kokršpanělka Bety a malý pudlík Andy.

Starší dáma měla řídké blondáté vlasy, kulatou hlavu, malý, trochu nahoru zvednutý nos a byla jen o něco málo vyšší než její fenka Bety, když se postavila na zadní. Mladší z dam byla také blondýnka, dva tři roky přes šedesátku, v obličejí měla nezdravou žlutozelenou barvu, zato její hlas byl medový, hebký, vláčný, zrovna jako pohlázení teplého vánku.

„Já to viděla, paní Nováková. Zrovna jsem byla před domem, když Miloše vyváděli. Z každé strany policajt, měl spoutané ruce za zády, v obličejí byl bílý a díval se upřeně před sebe.“

„Nejspíše se styděl,“ zhodnotila výklad Nováková. „To víte, paní Ptáčková, Kozlovi pořád říkali, že kluk studuje na doktora, že jednou bude jako advokát pomáhat lidem, a teď bude potřebovat pomoc sám. A co vlastně udělal, že ho vedli jako vraha.“

„Prý má na svědomí nějaké krádeže aut a vloupání do bytů, ale kdoví, jak to vlastně bylo. To mají Kozlovi pěkné starosti.“

„To vám povím,“ souhlasila Nováková. „Pořád se s klukem jenom chlubil, a teď tohle. Já ho pamatuji jako malého. Byl uctivý, zdravil, ale v pubertě se to nějak zlomilo.“

„Jo puberta,“ povzdychla Ptáčková, „to se parchanti navyvádějí blbostí. Mají moře po kolena a diví se, jak hloupí rodiče mohou mít tak chytré potomky. Chce to čas, svatou trpělivost a denně dávat na modlení, aby se potomek nechytí nějaké špatné party.“

„Podívejte, paní Ptáčková, támhle jde Kozlová a míří k nám. Nic před ní neříkejte, když nezačne sama. Aby nebyly nějaký řeči.“

Šestačtyřicetiletá Hana Kozlová vedla na vodítku knírače pepř a sůl a skutečně zamířila k dámám na lavičce. „Mohu přisédnout?“ zeptala se, pustila psa na volno a hned začala.

„Včera tu byla policie, odvedla syna, jistě o tom víte...“

„Víme,“ souhlasila Nováková, „a cože to...tak najednou?“

„Je to nějaký omyl, pomluvili ho jeho kamarádi. To má za to, že se snaží každému vyhovět.“

„No jo, ne nadarmo se říká – pro dobrotu na žebrotu,“ přitakala Ptáčková. „A to ho zavřeli?“

„Chtělji to udělat, že prý by utekl, ale to je nesmysl. Jeden známý mi poradil, abych jim nabídl peníze, říkal, že je to kauce. Tak jsem to udělala.“

„A to ho potom pustí?“ divila se Nováková.

„To ano. Ty peníze to je taková záruka, že neuteče. Přece tam kluka nenechám, když nic neudělal,“ trochu se rozhorlila Kozlová. „To by přece udělala každá máma.“

„A co na to říká pan manžel?“

„Ten je jako vždycky proti. Ať si kluk vylíže, co si nadrobil,“ říká hloupě. „Je mu líto peněz, v tom to je.“

„Jo?“ divila se Ptáčková. „A kolik to stojí, ta kauce?“

„To mi ještě neřekli, ale já na to koukat nebudu. V nejhorším případě si půjčím. Dneska jsou i firmy, které ty peníze složí za vás. Hary, Hary,“ začala paní Kozlová volat na knírače, který odběhl na vzdálený konec parku. Když se nemínil vrátit, vydala se Kozlová za ním.

Jakmile byla z doslechu, Nováková zhodnotila situaci. „Kdo to jakživ slyšel, aby se mohl kdejaký darebák vykoupit z lumpáren peněz. Není to šupárna?“

„To teda je,“ souhlasila Ptáčková. „Takhle rozhodují peníze, a ne spravedlnost. Jestli vůbec nějaká je,“ dodala a smutně povzddechla.

„No jo,“ vyložila si to po svém Nováková. „Kdo má peníze, může si koupit i „spravedlnost.“ Kdo je nemá, tak utře hubu.“

Josef KRATOCHVÍL
Ilustrace Kristina POKORNÁ

OTÁZKA:

Orgán rozhodující o vazbě může – na návrh obviněného nebo osoby, která nabízí složení peněžitě záruky, ponechat obviněného na svobodě. Jaké musí být splněny podmínky, aby peněžitou zárukou mohla složit jiná osoba?

1 obviněný musí souhlasit

2 jiná osoba musí být seznámena s důvody vazby

3 souhlas obviněného, jiná osoba musí být seznámena s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby

„Haló, haló, chci odvolat pátrání po uprchlém vězni!“

Evžen DAVID

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 28. února 2010

Řešení z č. 12/2009 zní: Situaci řeší z. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v § 47a – přestupek krivého vysvětlení, odst. 1, písm. b). „Přestupku se dopustí ten, kdo jako osoba podávající vysvětlení o trestném činu spáchaném jiným před orgánem činným v trestním řízení úmyslně takovou okolnost zamlčí. Za přestupek lze uložit pokutu do výše 50 000 Kč. Správná je odpověď č. 2. Ze správných odpovědí jsme vylosovali: Robert Mašek,

Sokolov; Alena Machová, Brno; Alena Minaříková, Brno.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

deset minut s

POLICISTA

Kupon č. 2 / 2010

SPORTOVNÍ KLUB CIZINECKÉ POLICIE

HRADEC KRÁLOVÉ OPĚT NA KOLECH

Po dvou velmi úspěšných ročnících soustředění na kolech, které pořádal Sportovní klub Cizinecké policie Hradec Králové, a které se uskutečnily ve Špindlerově Mlýně, bylo rozhodnuto, že soustředění 2009 proběhne v Itálii, a to přímo pro cyklisty v místě zaslíbeném, v okolí jezera Lago di Garda.

Jako základna pro výjezdy byla vybrána rezidence Filanda na severu jezera ve městečku Riva del Garda. Dopravu a dopravní servis na místě velmi dobře zajišťovala náhodská dopravní společnost CDS.

Zájezdu se zúčastnili členové SK z Ob.Ř SCP Hradec Králové, ICP Náchod, ICP Trutnov, ICP Ústí nad Orlicí a ICP Hradec Králové, doplnění členy Bike teamu Půlnoční království.

Jelikož team se skládal z různých výkonnostních skupinek cyklistů a horolezců, nebude zápis z tohoto soustředění v časové posloupnosti, ale bude to krátká vzpomínka na výjezdy, které účastníci absolvovali. Pro úplnost je třeba říci, že jsme každý den startovali z výšky 68 m n. m.

Začnu asi tím nejtěžším co nás potkalo:

Monte Altissimo di Nago

Start ráno v 8.30 hod., prvních 20 km do kopce, z toho poslední 2 km nás už několik týklo tlačilo, závěrečných 300 výškových metrů už kola neseme na zádech. Jízda do kopce se zdála hrozná, ale ten závěr byl neskutečný. Našli se i tací, kteří chtěli skoncovat nejen s cyklistikou, ale chtěli zde na tomto kopci i umřít. No, nakonec jsme ho zdolali. Ve výšce 2079 m n. m. byla naše kola určitě poprvé. Nahoře pár fotek a krátká přestávka a už mažeme dolů, ne nazpět, ale úplně na druhou stranu. Sjezd byl moc parádní. Nejdříve kameny, šotolina a pak už i asfalt. V městečku Caprino Verone se zastavujeme a měníme směr. „Bude to stále z kopce a trochu si to zkrátíme“. No, bylo to 20 km do kopce a dalších 1000 nastoupaných výškových metrů. Objevují se první krize a taky se začíná pomalu stmívat a na základnu je ještě dost daleko. Projíždíme obcí Praha a konečně začínají serpentiny k vodě. Asi by to byl parádní sjezd, kdyby už nebyla parádní tma. Ke slovu přicházejí světlá a blikáčky a už se spouštíme dolů do tmy. Cestou jako zpestření jedno píchnutí a jsme u vody. Odtud svižných 30 km podél sjezdu a jsme na základně. Poslední přijeli ve 22.00 hod. Tento den – 115 km a 3 000 nastoupaných metrů, a hlavně poznání, že někde jsou ještě větší

kopečky než např. Pomezní Boudy nebo Černá hora.

Jako nejzajímavější a nejparádnější:

Passo di Tremalzo

Z Rivy k horské chatě Garda nás dovezl autobus. Tímto jsme ušetřili docela náročných 45 km do kopce. Odtud stupáme už na kolech ještě 3 km k tunelu Tremalzo, který je proražen pod sedlem Bocca di Val Marza a po jehož projetí začíná legendární sjezd TREMALZO. Myslím, že si tento báječný sjezd užili všichni, i ti, kteří se trochu vyváželi, i ti, kteří skoro celou cestu spravovali. V tomto sjezdu je 35 celých serpentin do sedla Paso Nota. Zde jsme se občerstvili a taky trochu nabírali síly na další část etapy. Odtud trochu do kopce a zase sjezd, ale ten byl! Kořeny, kameny, skoky, no prostě paráda. Malinkou nepříjemností bylo, že jeden nejmenovaný kolega asi 5x píchnul, no to se stává. Z lesa jsme se dostali prudkými serpentínami po střídavě betonové a lesní cestě až ke kostelu ve vsi Pregasina (534 m n. m.). A odtud pokračovali pohodlně do Rivy, staré dobré Via Ponale. Tato část cesty je úžasná, cesta nad jezerem, výhledy, tunely ve skalách, zde není co dodat. Tento výjezd koncem týdne absolvovala nejlepší skupinka celý na kolech, zde klobouk dolů.

Neméně zajímavým byl výjezd na:

Nino Pernici (1 600 m n. m.)

Toto byl takový výjezd jakoby na Sněžku. Z Rivy po Ponale k Lago di Ledro, pak do vesničky Lenzumo, a už to začíná. Asfaltka se prudce zvedá a není a není vidět konec. Když asfalt končí a myslíme si, že se blíží cíl, začíná šotolina, opět nádherná. Hodinku a jsme u horské chaty, kde je pro dnešní den náš vrcholový bod. Výhledy jsou móóóó hezký. Občerstvení v chatě je zasloužené a zasloužený je i sjezd až do Rivy, opět parádní.

Další výjezd:

Monte Baldo, Monte Altissimo

Ráno se skupinka cyklistů vydala do městečka Malcesine a odtud se nechala vytáhnout lanovkou na Monte Baldo (1 790 m n. m.). Kousek asfaltu a po šotolině, pěkné serpentiny, až na Monte Altissimo di Nago. Z Altissima je to už furt jenom z kopce, takže není třeba z vrcholu pospíchat, protože výhledy na všechny světové strany ze zákopů z 1. světové války stojí rozhodně za to. Dolů sjezd po legendární cestě č. 601 je bez komentáře, jeden z vůbec nejlepších v této oblasti. Zde se stala jediná nepříjemnost jinak vydařeného dne. Kolega si už na asfaltu nevyšel díry a trochu se proletěl přes řidítka, výsledkem

byla odřená záda a naražené rameno. Dojezd na základnu pak už proběhl bez problémů.

Dalším zdoláním kopečkem byla:

Santa Barbara (1 136 m n. m.)

Tento výjezd se jel druhý den po Monte Altissimu a dle účastníků to byla docela pěkná zabíračka. Z Rivy parádní stoupání po asfaltu do Noga. Z Noga mírně z kopce po pěkné cyklostezce mezi vinicemi. Následuje odbočka doleva z hlavní a pěkný stoupání až do sedla Santa Barbara. Povrch, nejdříve asfalt, ve finále šotolina. Moc pěkná záležitost. Nahoře opět zasloužená odměna, pivko a polévka. Sjezd do Rivy je bezproblémový.

Dále jsme si vyjeli k: **Lago di Ledro**

Z Rivy po Ponale až za tunel, pak kousek po hlavní, odbočka doleva a pak po parádní cyklostezce, kde se asfalt střídá se šotolinou. Místy jsou i pěkná stoupání. Tato cyklostezka nás dovedla až k tomuto jezeru ve výšce 650 m n. m. Je po sezóně, pěkné počasí, voda vypadá dobře, neodoláme a koupeme se, moc příjemný. Po krátké svačince vyrážíme dál, ale jelikož jsme vyrázili bez mapy, tak se ptáme místních na cestu, což zrovna není to pravé ořechové. Nakonec se přeci jen dostáváme do vesničky Lenzumo, kterou projíždíme, a pak ještě krátký, lesní úsek a jsme u horské chaty Al Faggio (980 m n. m.). Zde občerstvení, pivko je zde opět zasloužené a výborný. Následuje cesta zpět do Rivy po stejné trase. Opět po Ponale, paráda.

Dále jsme si vyjeli i k: **Lago di Tenno**

Z Rivy krásné serpentiny až do starobylé vesničky Ballino, zde krátká přestávka, trochu stoupání (690 m n. m.) a parádním sjezdem k jezeru Lago di Tenno. Tento sjezd jsme si nafilmovali, paráda. Jezero má průzračně zelenou vodu a přestože bylo chladno, opět jsme neodolali a vykoukali se. Nádherná. Následoval sjezd po asfaltu až do Rivy a na základnu.

Dalším pěkným výjezdem byla: **Verona**

Tento výjezd začíná stoupáním po hlavní do Naga. Zde odbočujeme stále do kopce po cyklostezce do Mori a pak už jen z kopce, podél vody směr Verona. Moc pěkná záležitost, možná jedna z nejhezčích za celý pobyt zde. Jízda po pěkných cestách vinicemi, kde jsme se samozřejmě zastavili a trochu nacpali výborným vínem. Až do Verony jsme nedorazili, kousek před ní nás čekal doprovodný bus, naložili jsme se a pokračovali tímto způsobem. Procházka Veronou, to byla hlavně návštěva Arény a samozřejmě dům rodiny Kapuletů s balkonem Julie.

Dalším, tentokrát horolezeckým výstupem byla: **kaplička Santa Barbara**

Horolezci si dali tento ferrat jako zpestření cyklistického týdne a po příchodu vypadali moc spokojení, takže i tato akce se vyvedla.

To by asi měly být všechny výjezdy, které jsme za týden stihli. Najeli jsme v průměru slušných 300–350 km. Větší úrazy se našemu teamu vyhnuly, defektů pár bylo, ale i tak to bylo celkem v pohodě.

Závěrem bych řekl, že to bylo jedno z nejpovedenějších soustředění, jaké tento team absolvoval. V parádním prostředí Alp, ubytování na velmi dobré úrovni, počasí nám přálo až neskutečně, vynikající cesty a terény, a hlavně maximální spokojenost účastníků. Toto jsou důvody, kvůli kterým bychom se sem určitě v budoucnu chtěli ještě vrátit.

Poděkování patří všem, kteří se zasloužili o bezproblémový chod tohoto zájezdu, a hlavně panu ing. Pavlu Kolářovi, řediteli SLZ PP PCR za poskytnutí finančního příspěvku na tuto akci.

**Za všechny spokojené účastníky
zájezdu Václav POHL
Foto autor**

Intervalových 4 800 m volnou technikou vyhrál Martin Koukal před reprezentačními kolegy druhým Dušanem Kožíškem (vlevo) a bronzovým Alešem Razýmem

Do závěrečných smíšených štafet již tradičně vstupují mnohé dvojice s „karnevalovými“ doplňky

Zprava: Zdeněk Ciller (autor myšlenky „běžkařského maratonu“), Ing. Petr Skalický a ředitel závodů Jindřich Janáček (oba = někdejší sportovní svěřenci trenéra Cillera...)

Břízky šestkrát jinak

„Děkuji, že pokračujete v organizování závodu JBC 6denní, který je tak náročný organizačně i co do technického zvládnutí. Moc si považuji toho, že se tady objevují noví talentovaní běžci a že se vedle příchozích běžkařů zúčastňují taky reprezentanti – ať už státní nebo policejní...“ nechal se slyšet pan Zdeněk Ciller, bývalý reprezentační trenér a jeden z „otců zakladatelů“ populární jablonecké soutěže (jeho hlas vykazoval stopy dojetí).

Koncem roku se v lyžařském areálu v Jablonci nad Nisou – Břízky odehrál IX. ročník Jablonecké šestidenní (Velká cena UNITOP ČR roku 2009) v běhu na lyžích pro všechny kategorie (tentokrát poprvé i pro „předžáky“!). Během necelého týdne,

Reprezentantka Kamila Rajdlová koncem roku v Břízkách a vzápětí v lednu na závodech v atraktivních zahraničních končinách

kdy každý den vykazoval zcela odlišné klimatické podmínky (od modré oblohy a slunečna po deštěm splachovanou firnovou stopu vůkol zcela bez sněhu...), se v jednotlivých běžkařských disciplínách a doprovodech borců vystřídal na 530 lidí a třiatřicet pořadatelů, rozhodčích, „techniků“.

Výsledková listina byla samozřejmě pestrá až přebohatá. Zmíníme se o úspěšných vítězích mezi policisty – v „klasice“ domácí Petra Hošicová (první také v intervalovém běhu volnou technikou) a Josef Weber z SKP Maják. V „silvestrovské“ americké štafety smíšených dvojic Lída Knopová a Leoš Jebavý (oba místní Maják, oba zvítězili rovněž v klasice s hromadným startem). Mezi nejmladšími se blýskli premiérově běžící předžáci Markéta Čalounová (Dukla Liberec) a Tomáš Dufek (SEBA Tanvald).

V řadách dospělých byli výrazně – vítězně – vidět reprezentanti Kamila Rajdlová (Dukla Liberec) nebo její týmoví kolegové Martin Koukal či Dušan Kožíšek.

Během závodů nedošlo ke zraněním ani k protestům. Díky si zaslouží nejen hlavní pořadatel SKP Maják a SKI Jablonec, ale i další příznivci a sponzoři, především město Jablonec n. N. (obzvláště za finanční podporu) a ATJSK ČR.

/ki/

Foto archiv SKP Maják

PŘÍBĚHY Z KAMER /4

Uvedené případy jsou skutečné, tak jak je zachytily kamery městského kamerového dohlížecího systému, vybudovaného ve spolupráci měst a obcí našeho regionu, jmenovitě Tanvaldu, Desné, Kořenova a Smržovky. Jména osob jsou však smyšlená a jakákoliv podobnost je tedy čistě náhodná.

Příběh desátý

Lapkové v sukních

Že ani před děvčaty si nemůže být jeden jist svým majetkem, to ví kdejaký moula v kalhotách, který někdy v životě naletěl pochybné ženštině, ale že by někomu hrozilo přímo přepadení od lupičů v sukních, to se příliš často nestává. Ovšem dvě děvčata ze Šumburka takovou neblahou zkušenost již mají za sebou a není opravdu o co stát. A přitom to začalo docela nenápadně.

Šumburk je poklidná tanvaldská čtvrť. Kromě každoročních oslavných jízd Jára Cimrmana na historických kolech se tu vlastně dohromady nikdy nic neděje. Jediný cikán s kudlou v zádech bývá sice pravý, ale zato kudla nebývá zapíchnutá pod jeho lopatkou, nýbrž v polystyrénové desce, umně skryté pod vestou. Potud kolorit klidu a míru.

Jana s Martinou toho podvečera doprovázely kamarádku Zdenu do sousední Desné. Je to coby kamenem dohodil, času dost, a tak děvčata nikterak zvlášť nespěchala a cestou si povídala o všem možném, jak už tak mladé dívky mezi sebou povídají. Jdou a jdou, co noha nohu mine, když tu náhle v ulici Na Balkáně se potkala se třemi jinými děvčaty, trochu snědšími, vyzývavějšími, výrazně vyspělejšími, a tudíž také nesporně životem mnohem protřelejšími.

„Co čumíš, ty dílino?“ Obořila se nejvytáhlejší a nejvyspělejší z povedené trojky na Janu a výhrůžně s rukama v bok se postavila doprostřed silnice.

Jana byla dívka doma přísně vedená, která nikdy nevyhledávala zbytečné spory, a tak v tuhle kritickou chvíli odvrátila zrak a snažila se drzou dryjáčnici obejít. Ani Zdena s Martinou si nechťely přidělavat žádné zbytečné problémy, a tak ji bez řeči následovaly.

„Neumíš pozdravit, ty krávo?“ Pokračoval slovní atak. „Ukaž romský pozdrav, nebo tě dál nepustím.“

„Neznám romský pozdrav,“ špitla Jana a koukala, aby už byla odsud pryč.

Dryjáčnice si odplivla a vyzývavě zvedla ruku v pěst.

„Tak ty budeš na mě ještě drzá, ty pi...“

Kdesi v ulici se otevřelo okno a rozruchaná mužská hlava se z něj zvědavě vyklonila. Dívka si znova odplivla, zastrčila ruce do kapes a jakoby nic se loudala pryč, podrážkami šouraje po asfaltu. Jana, Martina a Zdena toho okamžitě využily, s ulehčením přidaly do kroku a ve chvíli

zmizely za zatačkou. Nikdo za nimi naštěstí nešel.

Zaplatpánbůh, na nějakou zbytečnou strkanici nebyly stavěné.

Jenže ještě nebylo všemu konce. Když se Jana s Martinou vracely zpátky z Desné na Šumburk tou samou cestou, ulicí Na Balkáně procházely téměř po špičkách, ale nikde nikdo. Kámen jim spadl ze srdce, že si samou radostí málem poskočily. Radovaly se však předčasně. Kousek pod parkem tam stály všechny tři, jako by už na ně čekaly. Možná čekaly, možná to byla jen náhoda. Jenže nebylo vyhnutí. Musely projít okolo nich.

„Tak co, už ses naučila romský pozdrav?“ Zašklebila se na ně známá dryjáčnice a už stojí u Jany a cloumá s ní. Martině se nevede o nic lépe. Druhé dvě stojí u ní a už ji drží za ruce.

„Daj prstýnek, honem,“ sápo se po nich nenechavýma rukama. „A love, love, pokutu zaplatíš, žes nepozdravila.“

„Nemám žádný peníze,“ brání se Jana, ale není jí to nic platné.

„Tak dáš řetízek, ty svině.“ A už jí s krku strhává stříbrný řetízek se srdíčkem.

Martina si prochází tím samým martyriem. Snaží se zachránit hodinky, ale síly jí na to nestačí. Situace začíná být vážná. Napadené dívky se v žádném případě nechťejí se svými věcmi rozloučit a brání se, jenže proti zkušeným holčákům ulice nemají šanci. Čím větší odpor, tím brutálnější útok. Vzápětí dojde na facky, rány pěstí, škrábance. A nikde nikdo, pomoc v nedohlednu.

Teprve když se začnou otevírat okna v té jinak tak tiché ulici, a ozvou se rozhořčené hlasy, útočnice se konečně spokojí s vydobytým lupem a prchají do tmy.

Janě s Martinou zůstanou jen modřiny, škrábance a oči pro pláč. Řetízek pryč, hodinky pryč, prstýnky taky. Halenka natržená, pod okem monokl. Takhle si dnešní večer v žádném případě nepředstavovaly.

A to by mohl být neslaný nemastný konec, jenže není.

Město Tanvald je pod kontrolou kamerového systému a ten je na lapání takových povedených ptáček jako dělaný. Kdosi pohotový ihned zavolal na policii a tak netrvá dlouho a už si policejní hlídka veze na služebnu tři podezřelé. Zapírají samozřejmě jako zkušené kriminálnice, ale stopy krve za nehty a na rukou a především prstýnky a řetízky po kapsách policistům napovídají, že jsou na dobré stopě. Další vyšetřování včetně konfrontace s postiženými jednoznačně prokáže vinu drzých pachatelek v sukních.

A to by mohla být definitivní tečka se spravedlivým trestem. Ale bude tomu tak

doopravdy? Pachatelky jsou ve věku od 14 do 15 let, a to znamená...

Jistě jste sami uhádli to, co je vyšetřujícím policistům jasné již nyní. S těmihle lapky v sukních se v Tanvaldě bezpochyby opět brzy setkáme.

A že to nebude při nedělní procházce na kolonádě, na to vezměte jed.

Příběh jedenáctý

Bílá smrt

Na to nevládné lednové ráno tanvaldští policajti jen tak nezapomenou. Venku ještě tma prolínající se s mlhou, k tomu drobný studený déšť a pod nohama sněhová břečka. Komu by se chtělo z tepla kanceláře od hrnku horkého kafe do té sibiérie? Ale služba je služba.

Dozorčí zamračeně převzal rozčilený telefonát z penzionu Modrá Hvězda z nedalekých Přířovic. Ztratila se Frieda Oelsnitz, 67 let, občanka Spolkové republiky Německo. Kdy se tak stalo, nikdo přesně neví. Veselá společnost ze sousedního Saska slavila až do raních hodin a co slavila, to taky nikdo neví, což ovšem není v tuto chvíli podstatné. Horší je, že stará paní se kdoví jak dlouho motá někde venku v chatrném oblečení a nikdo nemá potuchy, kam se vydala.

Zpočátku banálně vyhlížející případ běžné pátračky nabývá hrozivých obrysů hned při počátečním šetření hlídky v penzionu. Ukazuje se, že paní Frieda trpí Alzheimerovou chorobou a tento případ jejího zmizení není zcela první. Už několikrát se stalo, že odešla z domu a dlouhé hodiny o ní její příbuzní neměli potuchy.

Těbůh, pomyslí si nadpraporčík Brůha a spolke výtku, proč si ji rodina lépe nehlídala. Jediný pohled do té sloty venku stačí, aby mu bylo jasné, že tady jde o život a každá minuta je drahá. Jestli ta paní odešla z domu nepozorovaně už včera večer, raději nedomyšlet.

Poplach na horách není v zimním období nic neobvyklého. Během chvilky vyrazí do terénu všichni dostupní profesionálové. Tanvaldská policie, jablonecká kriminálka, městští policisté z Desné i Tanvaldu, dobrovolní hasiči z celého okolí. Fotografie zmizelé putuje rukama všech, kteří ji mohli spatřit. Vyhodnocují se záznamy kamer z Kořenova, Desné i Tanvaldu. Bůh ví, kam až se zmátený starý člověk může během několika hodin dostat. Kriminalisté prověřují možnost, zda paní Frieda nemohla odcestovat autobusem, či vlakem, nevylučují ani možnost autostopu.

A zatímco pátrání probíhá v širokém okruhu, zdatní horalé z horské služby organizují rojnicki ve všech možných liniích směrem od penzionu Modrá Hvězda. Dobrovolníků se najde dostatek, ale nepřijemný vítr zahlazující všechny stopy a nízká viditelnost jejich práci úspěšně maří. Je jasné, že bez psů to dnes nepůjde. A už jsou na místě první dva psovodi a snaží se nalézt stydnoucí stopu. A po nich přicházejí další posily. Každou minutou se šance na záchranu zmizelé rapidně snižuje.

Mezitím kriminalisté prověřují všechny

možné zdroje informací, ovšem v poledne musejí jen bezmocně konstatovat negativní výsledek. Žádný z řidičů autobusů, ani průvodčí ve vlaku, si nepamatují, že by v posledních hodinách vezli starou, chatrně oblečenou paní mluvící německy. Kamera na Kořenově, ani další kamery v okolí nezaznamenaly osobu, která by alespoň vzdáleně připomínala Friedu Oelsnitz. Stará paní je nejspíš pořád někde venku a z toho pomyšlení mrazí.

Rojnice střídá rojnici, promáčené nohy zebou, unavené oči hledí do bílé tmy. Dokud ji nenajdou, nepoleví. Ten, kdo zná hory, ví, o čem je řeč. Ztracený člověk je mnohdy mňi než jehla v kupce sena. Zatímco v Tanvaldu přší, o pár kilometrů dál a o nějakých sto dvě stě metrů výš, v Kořenově, padá hustý těžký sníh, který přikryje spolehlivě nejen lidské stopy, ale mnohdy i vychladlé tělo. Není výjimkou v Krkonoších i Jizerských, že ztraceného najdou až na jaře, teprve až sleze pozdní sníh. Bude snad tento případ také takový? To si nikdo nepřipouští a tak šlapou a šlapou, nohy ztěžka vytažující z bílé peřiny.

Tu konečně, po mnoha hodinách nepřetržitě vyčerpávající práce, zachrastí ve vysílačce: „Našli jsme ji!“

Psodov stírá pot z čela a jeho věrný němec ký ovčák Arsan čeká na pochvalu za dobře odvedený výkon. Nebýt jeho čichacích schopností, prošli by jen pár metrů okolo ztracené, aniž by si čehokoliv všimli. Pes je prostě pes, bez něj se v horách člověk neobejde. A nemusi mít ani pokaždé na krku soudek rumu.

Takže zase jednou měli záchranáři štěstí.

Opravdu štěstí?

Zdravotníci se prodírají do kopce údolím Příchoveckého potoka vstříc nosátkám se ztracenou paní. Jenže už první pohled naznačuje, že tentokrát přišli bohužel pozdě.

Je až s podivem, jak daleko došla paní Frie-

da v tom nečase v promáčených bačkorách a tenké blůzce. Celých pět kilometrů v tom nejhorším nečase, jaký si umějí hory na člověka vymyslet. Jaké myšlenky se jí asi honily pomatenou hlavou v posledních hodinách a minutách jejího života? Uvědomovala si, co se s ní vlastně děje? To se už nikdo nedoví. Snad byl ten konec pro ni milosrdný.

Unavení záchranáři v propocených overalech se smutně vrací domů. Radost z dobře vykonaného díla se tentokrát nedostavuje. Ale to oni moc dobře znají. Hory dovedou být kruté a nelítostné, a tak jejich práce čas od času přichází nazmar. Už teď ale vědí, že příště půjdou zas. Tentokrát bylo jejich úsilí marné, ale příště mohou zachránit jiný lidský život.

Tak už to prostě v životě chodí, že ani největší úsilí výhru nepřinese.

A hory? Ty jsou krásné, ale zrádné. To je třeba mít vždycky na paměti při vstupu do sněhového království Jizerských hor či Krkonoš.

Příběh dvanáctý

Jako vlci

Paní Jarmila pospíchala na noční vlak do Jablonce. Trošku se zdržela u dcery, jak už to tak někdy bývá, když se blízcí lidé dobře baví. Pohlédla na hodinky a ještě zrychlila na její věk i tak dost vysoké tempo. Dcera se jí sice nabízela, že ji doprovodí, ale s díky ji odmítla. Není dobré nechávat doma samotné malé děcko, byť by to bylo jen na slabou půlhodinku. A co by si kdo na staré babě vzal? Nosí u sebe sotva pár stokorun. A Tanvald přeci není žádný Bronx.

Těch dvou mladíků si všimla na poslední chvíli. Na hlavách kšiltovky, kolem krku šály, snad aby jim nebylo vidět do obličeje. Ruce v kapsách, postávali podezřele před samoobsluhou, jako by čekali, až otevřou. Zнала takové týpky, co věčně nemají nic na práci, jenom se tak poflakuji a koukají kolem sebe, co by kde levně nakoupili za pět prstů.

Co teď? Uhnout na druhý chodník nebo jít pořád dál a nevímat si jich? Asi by bylo rozumnější vyhnout se, jenže co když zrovna tohle je vyprovokuje k nevítané aktivitě? To se jí honilo hlavou, aniž by zpomalila. Paní Jarmila nepatřila k bázlívkám a noční vlak nečeká. Ale co, pomyslela si, kdo se bojí, nesmí do lesa. Pevně sevřela kabelku v podpaží a rázně pochodovala dál.

„Nemáte oheň?“

Tradiční otázka. Tak to začíná. Zavřela energicky hlavou a pokračovala v chůzi. Ještě sto metrů a bude na nádraží, tam si za ní snad netroufnou. Tu ucítila za svými zády rychlý pohyb. Zvýšila frekvenci kroků, teď už téměř utíkala, ale mladík byl rychlejší. Podařilo se mu zachytit její kabelku za ucho a pokusil se ji vytrhnout z jejího sevření. Ale paní Jarmila se nedala.

„Pustíš to, ty syčáku?!“

Mladík byl poněkud překvapen odporem staré paní. Počítal s tím, že to půjde naprosto hladce, ale jeho obět' se jen tak nedala.

„Mazej domů, holomku jeden, nebo na vás zavolám policajty.“

Chvilku se tam tak přetahovali, až se do toho vložil ten druhý a teprve společnými silami se jim podařilo kabelku paní Jarmile vytrhnout. Povalili ji přitom na zem a smýkali s ní po dláždění a kopali do ní, dokud ji nepřinutili povolit pevné sevření. Pak se dali na útěk směrem do města.

„Lumpové, darebáci,“ volala za nimi a hrozila drobnou pěstičkou do tmy. Těch pár korun by ještě oželela, ale měla v kabelce všechny svoje doklady, klíče od bytu a taky fotografie vnučky a téhle ztráty jí bylo líto nejvíce. S námahou vstala, oprášila špinu z šatů a ohmatala si se syknutím bolestivě naražený loket. Jen aby to nebylo zlomené, pomyslela si, to by bylo pěkné nadělení. Udělala zkusmo pár krůčků a když zjistila, že nohy jsou kromě pár odřenin v pořádku, začala jednat. U nádraží je přece telefonní budka. Zamířila tedy opět původním směrem.

„Jak jen jsou ta čísla,“ drmolila si cestou tiše. „V televizi dávají stodvanáctku, to jsou záchranáři. A jaké číslo vlastně má ta policie? Stopadesát, stopadesátpět nebo stopadesátosm?“

Pak ji ale napadla jednoduchá mnemotechnická pomůcka, zasutá kdesi v její paměti. Osmička přece znamená policejní pouta, jak jednoduché. Než doběhla k telefonní budce, už měla v hlavě jasno a hbitě vytočila stopadesátosmku. A pak stručně a jasně vyhlásila, co a kde se jí přihodilo.

To, co následovalo, už je jen běžná policejní rutina. Pohled na monitory na centrálním pultu kamerového systému, kam přenášejí obrázky tiché kamery z blízkého i vzdálenějšího okolí, brzy odhalil pachatele. Během několika minut je měli. Oba.

Mladší Vlado, teprve sedmnáctiletý, se před několika dny vrátil z diagnostického ústavu, kam nejspíš znovu zamíří, starší Milan, devatenáctiletý, ten toho má na svědomí trochu víc, jak se záhy při vyšetřování ukáže, takže ten poputuje rychlou cestou rovnou do vazby. Kéž by si ho tam nechali co nejdéle.

A odvážná stará paní? Za cenu odřených kolen a loktů dostala záhy nazpět svou kabelku s doklady, klíči i fotografiemi vnučky. A to jen díky vlastní chladnokrevnosti a pohotovosti. Včasný telefonát na to správné číslo pomohl k rychlému dopadení obou pachatelů.

Kéž by tak tomu bylo pokaždé, když nějaká lumpové dostanou zálusk na cizí majetek.

REGENERAČNÍ A KOMPENZAČNÍ CVIČENÍ

PRO PŘÍSLUŠNÍKY BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

AUTO

Cvik č. 1

Cíl: Uvolnění a protažení krční páteře do předklonu

Základní postoj: Vzpřímený sed, ruce v týl

Výdech – postupný předklon za mírného tahu paží do pocitu napětí na zadní straně krku, výdrž 10 sekund, volně dýchat

Nádech – pomalu zpět do základní polohy
Chyby: ohnutí hrudní páteře, velký tah paží, zvedání ramen, přesunutí brady vpřed
Opakování: 1 – 5krát
Frekvence: 1 – 3krát denně
Je možné podložit hrudní páteř overballem.

Cvik č. 2

Cíl: Uvolnění a protažení krční páteře do šikmého předklonu

Základní poloha: vzpřímený sed, skrčit předpažmo zevnitř pravou, dlaň na temeno (předloktí ve směru protahování)

Výdech – otočit hlavu mírně vpravo, předklonit do tahu na zadní straně krku, bradu směřovat ke středu klíční kosti, výdrž

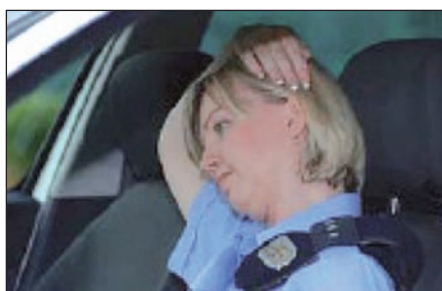
10 sekund, volně dýchat
Nádech – zpět do základní polohy, totéž na druhou stranu
Chyby: velký tah paží, zvedání ramen, ohnutí hrudní páteře
Opakování: 1 – 3krát na každou stranu
Frekvence: 1 – 3krát denně
Je možné podložit hrudní páteř overballem.

Cvik č. 3

Cíl: Uvolnění a protažení krční páteře do úklonu (protahování trapézového svalu)

Základní poloha: vzpřímený sed, skrčit vpažmo pravou ruku na spánek, uchopit okraj sedadla

Výdech – uklonit vpravo do pocitu tahu na levé straně krku, výdrž 10 sekund, volně dýchat
Nádech – zpět do základní polohy, totéž na druhou stranu

Cvik č. 4

Cíl: Uvolnění a protažení oblasti krční páteře do rotace

Základní poloha: vzpřímený sed předpažmo skrčný pravou rukou, dlaň na levé tváři, prsty směřují pod ucho, levá ruka zapřena za okraj sedadla

Výdech – otáčet hlavu vpravo do pocitu tahu na levé straně krku, výdrž 10 sekund, plynule dýchat

Výdech – zpět do základní polohy, totéž na druhou stranu

Chyby: velký tah paží, zvedání ramen, hlava v záklonu, otáčení protilehlého ramene v průběhu pohybu

Opakování: 1 – 3krát na každou stranu

Frekvence: 1 – 3krát denně

Je možné podložit hrudní páteř overballem.

Připravila Zdravotní pojišťovna MV
ve spolupráci s Ředitelstvím pro řízení
lidských zdrojů Policejního prezidia ČR
a Fakultou tělesné výchovy a sportu
Univerzity Karlovy
- th -

Chyby: velký tah paží, zvedání ramen, hlava v předklonu

Opakování: 1 – 3krát na každou stranu

Frekvence: 1 – 3krát denně

Je možné podložit hrudní páteř overballem.